

OFFICIA PROPRIA
SS. PATRONORUM
REGNI POLONIÆ ET SUECIÆ

A SACR. RITUUM CONGREGATIONE

ADPROBATA.

PARS AUTUMNALIS.

RATISBONÆ, NEO EBORACI ET CINCINNATHI.
SUMPTIBUS, CHARTIS ET TYPIS FRIDERICI PUSTET,
S. SEDIS APOSTOLICÆ TYPOGRAPHI.

MDCCCLXXX.

ADPROBATIO.

Quum officia propria Archidiœcesibus Nostris Gnesnensi et Posnaniensi a S. Sede diversis temporibus concessa atque in variis breviarii et missalis editionibus in Proprio Regni Poloniæ contenta, nonnullis erroribus scatere viderentur, Nos eadem revisioni et correctioni S. R. C. nuper subjicere curavimus. Exemplar hujusmodi officiorum ab eadem S. C. revisum et correctum Illm̃us D. Fr. Pustet, typographus et bibliopola Ratisbonensis in lucem edere constituit, Nosque hanc illius editionem, utpote legitime recognitam, pro Archidiœcesibus Nostris præsentium tenore adprobamus.

Romæ die 4. Augusti 1880.

✠ **Miecislaus Cardinalis Ledóchowski**

Archiepiscopus Gnesnensis et Posnaniensis.

M60133

Die 30. Augusti.

Ss. Felicis et Aداucti Martyrum.

(In Diœces. Viln., Samogit. et Augustov.)

Duplex majus.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10. c.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Qui vos audit, me audit, et qui vos spernit, me spernit. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 3. in Luc. 10. Cap. 43. paulo ante finem.

Ut in audiendo quisque vel spernendo Evangelii prædicatore, non viles quasque personas, sed Dominum Salvatorem, imo ipsum patrem spernere se vel audire disceret, ait: Qui vos audit, me audit, qui autem me spernit, spernit eum, qui me misit: quia procul dubio in discipulo Magister auditur, et in Filio Pater honoratur. Potest et ita intelligi: Qui non facit misericordiam uni de frá-

tribus meis minimis, nec mihi facit: quia et ipse pro his formam servi et pauperes habitum suscepit.

R. Propter testamentum Domini.

Lectio viii.

Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio dicentes: Domine, etiam demonia subjiciuntur nobis in nomine tuo. Bene quidem confessi sunt, deferentes honorem nomini Christi: sed quia infirma adhuc fide gaudabant in virtutibus, vide quid audiunt. Et ait illis: Videbam satanam sicut fulgur de celo cadentem. Non modo video, sed prius videbam, quando corruit. Quod autem ait, sicut fulgur, vel præcipitem de supernis ad ima lapsum significat; vel, quia dejectus, adhuc transfiguratus se in Angelum lucis.

R. Sancti mei.

Lectio ix.

Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes et scorpiones, hoc est, omne genus inmundorum spirituum de obsessis corporibus ejcendi. Quamvis ad litteram rectissime possit accipi, siquidem et Paulus a vípera invásus, nihil advérsi pátitur. Hoc sane inter serpentes, qui dente, et scorpiones, qui cauda nocent, distáre árbitror: quod serpentes apérte sæviéntes,

scorpiones clánculo insidiántes, vel hómines vel dáemones significant. Serpentes, qui inchoándis virtutibus venéna pravæ persuasiónis objciunt; scorpiones, qui consummátas virtutes ad finem vitiáre conténdunt. Verum tamen in hoc nolíte gaudére: quia spíritus ejcere, sicut et virtutes álias fácere, intérdum non est ejus mériti, qui operátur, sed invocatio nómínis Christi hoc agit.

Te Deum laudámus.

Imprimatur.

Ratisbonæ, die 25. Augusti 1898.

Dr. Fr. X. Leitner, Vic. in Spirit. Gen.

Ratisbonæ 1898. Typis Fr. Pustet.

OFFICIA PROPRIA

SS. PATRONORUM REGNI POLONIÆ ET SUECIÆ

EX INDULTO SUMMORUM PONTIFICUM RECITANDA.

PARS AUTUMNALIS.

Dominica II.
post Octavam Assumpt. B. M. V.

S. Joachim
Genitoris ejusdem B. M. V.
Protect. Reg. Pol.

Duplex 1. classis cum Oct.

In I. Vesperis.

Ant. de Laudib.; Ps. ut in I.
Vesp. de Comm. Apost.

Capitulum. Eccli. 44.

Laudémus viros gloriósos, et patréntes nostros in generatióne sua. Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntia sua a sæculo.

Hymnus.

Te gentes, Jóachim, cristiánæ canant,
Te patrem célebrent vírginis ínclytæ,
Cui majóra Deus dona benígrior
Divis contulit ómnibus.

Nam mundo dóminam cónjuge cum tua Anna protúleras, quæ fuit éditus

Agnus, qui máculas, crimína qui tulit,
Pendens e trabe lígnea.

Devótis précibus læta Polónia

Te, felix Jóachim, concíliat sibi,

Ut sanctis méritis Sarmáticis plagis
Pacis múnera cónferas.

Te, prolem géneras qui tibi cónparem,

Te, per quem génitor sácula cóndidit,

Te fons, unde fluunt múnera grátiae,

Tellus, ástraque pérosonant. Amen.

V. Potens in terra erit semen ejus. **R.** Generatio rectorum benedicetur.

Ad Magnif. Ant. Laudémus virum gloriósum in generatióne sua, quia benedictiónem ómnium gén-tium dedit illi Dóminus, et testaméntum suum confir-mávit super caput ejus.

Oratio.

Deus, qui præ ómnibus sanctis tuis beátum Jóachim Genitrícis Filii tui patrem esse voluisti: concéde quæsumus; ut cujus festa venerámur, ejus quoque perpétuo patrocínia sentiámus. Per eúmdem Dóminum.

Commem. Dominicæ.

Ad Matutinum.

Invitat. Laudémus Deum nostrum * In veneratióne beáti Jóachim Protectóris nostri.

Ps. Veníte exsultémus.

In I. Nocturno.

Ant. Vir justus, atque perfectus fuit in generatió-nibus suis, cum Deo ambulávit.

Psalmi trium Noct. de Comm. Conf. non Pont.

Ant. De omni corde suo laudávit Dóminum et diléxit Deum, qui fecit illum.

Ant. Magnus factus est in terra sua, et præclárus in univérso pópulo.

V. Justus tota die miserétur et cómmodat. **R.** Et

semen ejus in benedictióne erit.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. Cap. 44.

Laudémus viros glorió-sos, et paréntes nostros in generatióne sua. Multam glóriam fecit Dóminus magnificén-tia sua a sáculo. Dominán-tes in potestátibus suis, hómines magni virtúte, et prudéntia sua præditi, nuntiántes in Prophétis digni-tátem Prophetárum, et im-perántes in præsentí pópulo, et virtúte prudéntiæ pópulis sanctíssima verba. In perítia sua requirentes modos músicos, et narrán-tes cármina scripturárum.

R. Ecce qui in vita sua suffúlsit domum, * Et ad-éptus est glóriam in con-servatióne gentis. **V.** Quasi stella matutína in médio nébulæ, et quasi luna plena in diébus suis lucet. **Et.**

Lectio ii.

Hómines dívites in vir-túte, pulchritúdinis stú-dium habéntes, pacificán-tes in dómibus suis. Omnes isti in generatió-nibus gen-tis suæ glóriam adépti sunt, et in diébus suis habéntur in laú-dibus. Qui de illis nati sunt, reliqué-runt nomen narrándi laudes eórum: et

sunt quorum non est memó-ria: perierunt quasi qui non fúerint: et nati sunt, quasi non nati, et filii ipsó-rum cum ipsis.

R. Viam sapiéntiæ monstrávit illi, * Quasi lux splendens sémita ejus pró-céssit, et crevit usque ad perfectum diem. **V.** Rectos fecit Dóminus cursus ejus, et itínера illius in pace pró-dúxit. **Quasi.**

Lectio iii.

Sed illi viri misericórdia sunt, quorum pietates non defuérunt: cum sé-mine eórum pérmanent bona, hæréditas sancta nepótes eórum, et in testaméntis stétit semen eórum: et filii eórum propter illos usque in ætérnum manent: semen eórum et glória eórum non derelinquétur. Córpora ipsórum in pace sepulta sunt, et nomen eórum vivit in generatiónem et genera-tiónem. Sapiéntiam ipsó-rum narrent pópuli, et laudem eórum nuntiet Ec-clésia.

R. Dedit celebratió-nibus decus, et ornávit témpora usque ad consummationem vitæ: * Ut laudárent nomen sanctum Dómini. **V.** Factum est illi in testamén-tum ætérnum, et sémini

ejus sicut dies cœli. **Ut.** Glória Patri. **Ut.**

In II. Nocturno.

Ant. Diléctus Deo, et ho-mínibus, cujus memória in benedictiónibus est.

Ant. Magnus fuit secún-dum nomen suum, máxi-mus in salutem electórum Dei.

Ant. Hæreditávit honórem in pópulo, et nomen illius erit vivens in ætérnum.

V. Benedictiónem ómnium gén-tium dedit illi Dóminus. **R.** Et testaméntum suum confirmávit super caput ejus.

Sermo sancti Epiphánii Episcopi.

Orat. de laudibus Virg. sub init.

Lectio iv.

De radice Jesse or-tus est rex David, et de tribu regis David sancta Virgo, sancta, inquam, et sanctórum virórum filia, cujus paréntes fuérunt Jóachim et Anna: qui quidem in vita sua Deo placuérunt, atque étiam fructum ejúsmodi germinavérunt, sanctam Virginem Mariam, templum simul et matrem Dei. Jóachim porro, Anna et María, hi tres Trinitáti pa-lam sacrificium laudis of-

ferébant. Jóachim enim interpretátur Præparátio Dómini, eo quod ex illo præparátum sit templum Dómini, nempe Virgo. Anna rursus simíliter Grátia interpretátur, propterea quod Jóachim et Anna grátiam accepérunt, ut, accedéntibus précibus, talem fructum germinárent, sanctam Virginem adépti: Jóachim síquidem precabátur in monte, et Anna in hortu suo.

R. In omni ópere dedit confessioném sancto, et excélsio in verbo glóriæ. * Glorificávit eum et laudávit eum in benedictiónibus. **V.** De omni corde suo diléxit Dóminum. Glorificávit.

Sermo sancti Joánnis
Damascéni.

Orat. 1. de Nativit. B. M. V.,
circa principium.

Lectio v.

Quóniam futúrum erat, ut Dei Génitrix et Virgo ex Anna orirétur, natura grátiae fœtum antevértere mínime ausa est: verum tantisper exspectávit, dum grátia fructum suum produxisset. Síquidem oportébat eam primogénitam in lucem edi, quæ rerum ómnium conditárum Primogénitum, in quo ó-

mnia coagmentáta sunt, paritúra erat. O par beátum Jóachim et Anna! Vobis omnis creatúra obstricta est. Per vos enim donum, ómnium donórum præstantíssimum, Creatóri obtulit, nempe castam matrem, quæ sola Creatóre digna erat.

R. Dedit illi Dóminus glóriam, * Et exaltávit semen ejus usque ad términos terræ. **V.** Diléctus Deo et hominibus, cujus memória in benedictióne est. **Et.**

Lectio vi.

Exsulta, Jóachim, quóniam ex filia tua Fílius natus est nobis, et vocátur nomen ejus magni consilii, hoc est, salutis totius mundi Angelus. Pudóre afficiátur Nestórius, ac manum ori impónat. Puer hic Deus est. Quonam igitur modo ea Dei Génitrix non sit, quæ péperit? Si quis sanctam Dei Genitricem non confitétur, a Deitate remótus est. Mea non est hæc orátio, quamquam alióqui mea: hanc enim diviníssimam hæreditátem a Theólogo patre Gregório accépi. O beátum par Jóachim et Anna! Ac profecto ex ventris vestri fructu immaculáti agnoscímini, quemád-

modum Christus quodam loco dixit: Ex frúctibus eórum cognoscétis eos. Ut Deo gratum erat ac dignum ea, quæ a vobis orta est, vitæ vestræ ratiónes institúistis. Caste enim ac sancte múnere vestro functi, virginitátis thesáurum produxístis.

R. Dilatávit glóriam póculo suo, * Et dirécta est salus in manu ejus. **V.** Lætificávit Jacob in opéribus suis, et in sæculum memória ejus in benedictióne. **Et.** Glória Patri. **Et.**

In III. Nocturno.

Ant. In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum, **et** elegit eum ex omni carne.

Ant. Factum est illi testamentum ætérnum, et sémini ejus, sicut dies cœli.

Ant. Dilatávit glóriam póculo suo, et dirécta est salus in manu ejus.

V. Glória et divítiae in domo ejus. **R.** Et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 1.

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

Homília sancti Joánnis
Damascéni.

Ex lib. 4. de Fide orthodoxa,
cap. 15. de Domini genealogia et
sanctæ Dei Genitricis.

Quod Joseph ex Davídica tribu originem dúxerit, sanctíssimi Evangelistæ Matthæus et Lucas líquido demonstrárunť. Verum hoc inter eos discriminis est, quod Matthæus ex Davíde per Salomónem Joséphum dedúcit, Lucas autem per Nathan. At vero sanctæ Virginitatis ortum utérque siléntio præteríit. Quocirca scire óperæ prétium est, nec apud Hebræos, nec apud Scriptúram sacram hoc in more pósitum fuisse, ut mulierum genus recense-retur. Verum hoc demum lege cautum erat, ne tribus ulla uxóres ex áltera tribu accéseret. Ac proinde Joseph, qui ex tribu Davídica ortum trahébat, justítiámque colébat (hanc enim laudem ei tribuit divinum Evangélium), sanctam Virginem haudquáquam præter legis præscriptum despondisset, nisi ex eódem sceptro genus duxisset. Ob idque satis hábuit Evangelista demonstrásse, unde Joseph ortum tráxerit.

R. Benedictionem omnium gentium dedit illi Dominus.

* Et testamentum suum confirmavit super caput ejus. **V.** Non recedat memoria illius, et nomen ejus requiratur a generatione in generationem. **Et.**

Lectio viii.

Igitur ex stirpe Nathan, filii David, Levi genuit Melchi et Pantherem. Panther autem genuit Barpantherem (namque ita vocabatur). Barpanther rursus genuit Joachim. Joachim denique genuit sanctam Dei Genitricem. Rursus ex stirpe Salomonis, filii David, Mathan ex uxore sua genuit Jacob. Mortuo autem Mathan, Melchi ex tribu Nathan, filius Levi, ac frater Pantheris, uxorem ipsius Mathan, quae etiam Jacobi mater erat, matrimonio sibi copulavit, atque ex ea genuit Heli. Ita uterini fratres erant Jacob et Heli: ille nimirum ex tribu Salomonis, hic ex tribu Nathan oriundus.

R. Justus germinabit sicut lilius, * Et florabit in aeternum ante Dominum. **V.** Plantatus in domo Domini, in atriiis domus Dei nostri. **Et. Gloria Patri. Et.**

Lectio ix. Homilia Dominicae occurrentis.

**Ad Laudes
et per Horas.**

Ant. 1. Laudemus virum * gloriosum in generatione sua, quia benedictionem omnium gentium dedit illi Dominus.

Psalm. Dominus regnavit, cum reliquis.

2. Potens in terra * erit semen ejus, generatio rectorum benedicetur.

3. Magnus Pater * multitudinis gentium, quasi terrae cumulus crevit a mari usque ad mare.

4. Dedit illi Dominus * gloriam, et exaltavit semen ejus usque ad terminos terrae.

5. Factum est * illi testamentum aeternum, et semini ejus sicut dies caeli.

Capitulum. Eccli. 44.

Laudemus viros gloriosos, et parentes nostros in generatione sua. Multam gloriam fecit Dominus magnificentia sua a saeculo.

Hymnus.

Ad tuas aras, Joachim, propinquat
Hic chorus noster, celebratque laudes
Corde devoto, memorans quod ex te
Gratia prodit.

Vae tibi dictum sterili tuaeque

Conjugi, quondam peperit dolorem,

Gaude, cum tandem dedecus sacrata

Abstulit infans.

Virginum Virgo facit orta toti

Gaudium mundo, parit illa quippe,

Qui necem vincat, tribuens beatam

Munera vitae.

Longa te regum series ducumque

Anteit, priscos numerando Patres,

Hi Redemptorem procul intuentes,

Tu Pater edis.

O tui felix ave Conditoris, Quem Patres inter veneratus orbis,

Suscipit, nobis, humiles precamur,

Annue dexter.

Sit decus Patri genitaeque Proli,

Et tibi compar utriusque semper

Spiritus alme, Deus unus omni

Temporis aeo. Amen.

V. Justus germinabit sicut lilius. **R.** Et florabit in aeternum ante Dominum.

Ad Bened. Ant. Dedit illi Dominus gloriam, et exal-

tavit semen ejus usque ad terminos terrae. Non recedet laus ejus ex ore hominum, qui memores fuerunt virtutis Dei, alleluja.

Oratio.

Deus, qui praee omnibus sanctis tuis, beatum Joachim Genitricis Filii tui Patrem esse voluisti: concede quaesumus; ut cujus festa veneramur, ejus quoque perpetuo patrocinia sentiamus. Per eundem Dominum.

Commem. Dominicae.

Ad Tertiam.

Capit. Laudemus viros.

R. br. Benedictionem omnium gentium * Dedit illi Dominus. **Benedictionem.**

V. Et testamentum suum confirmavit super caput ejus. **Dedit. Gloria Patri. Benedictionem.**

V. Factum est illi testamentum aeternum. **R.** Et semini ejus sicut dies caeli.

Ad Sextam.

Capitulum. Eccli. 44.

In generationibus gentis suae gloriam adepti sunt, et in diebus suis habentur in laudibus; qui de illis nati sunt, reliquerunt nomen narrandi laudes eorum.

R. br. Factum est illi * Testamentum aeternum. **Fa-**

ctum. **V.** Et sémini ejus sicut dies cœli. In testaméntum. **Gloria Patri. Factum.**
V. Justus germinábit sicut lílium. **R.** Et florébit in ætérnum ante Dóminum.

Ad Nonam.

Capitulum. Eccli. 44.

Cum sémine eórum pérmanent bona, hæréditas sancta nepótes eórum, et in testaméntis stetit semen eórum.

R. br. Justus germinábit * Sicut lílium. **Justus. V.** Et florébit in ætérnum ante Dóminum. **Sicut. Gloria Patri. Justus.**

V. Justus tota die miserétur, et cómmodat. **R.** Et semen ejus in benedictióne erit.

In II. Vesperis.

Omnia ut in I. Vesperis.

Ad Magnif. Ant. Dilatávit glóriam pópulo suo, et dirécta est salus in manu ejus. Lætificávit Jacob in opéribus suis, et in sæculum memória ejus in benedictióne.

Commem. Dominicæ.

Secundū Officium infra Oct. S. Joachim.

Semiduplex.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Damascéni.

Orat. 1. de Virg. Mariæ Nativ. post initium.

Lectio iv.

Ad miraculórum fontem revértor, ac lætitiæ fluéntis ingurgitátis citharam spíritus rursus fério, et natalítium hymnum cano. O castíssimum ratióne prædictárum túrturum par Jóachim et Anna! Vos, ut natúræ legi consentáneum erat, pudicitia conserváta, ea, quæ natúram súperant, divínus consecúti estis. Vos pie, ac sancte in humana natúra versáti, Angelis superiorem, ac nunc Angelis dominántem filiam in lucem extulistis. O pulchérissima et suavíssima filiola! O lílium inter spinas, ex nobilíssima et máxima radíce ortum! Per te regnum sacerdotii ópibus auctum est. Per te legis translátio cóntigit, atque Spíritus, qui sub littera delitescébat, patéfactus est, transláta nimirum a levítica tribu ad Davídicam sacerdotáli dignitate.

R. In omni ópere dedit confessiónem sancto, et excélsio in verbo glóriæ. *

Glorificávit eum et laudávit eum in benedictiónibus. **V.** De omni corde suo diléxit Dóminum. **Glorificávit.**

Lectio v.

Vinea ubérrima ex Anna pullulávit, atque uvam suavíssimam prótulit, nectar mortalitátis fundéntem in vitam ætérnam. Jóachim et Anna sibi ipsis ad justítiam seminárum, ac vitæ fructum messuérunt. Illuminavérunt sibi ipsis lumen sciéntiæ, ac Dóminum exquisivérunt, germénque justítii ipsi venit. Fidúciam terra concípiat, et filii Sion gaudéte in Dómino Deo, quia germinávit desértum, stérilis prótulit fructum suum. Jóachim et Anna tamquam spirituáles montes dulcédinem stillárum. Lætáre, beáta Anna, quóniam féminam peperisti. Hæc enim fémina Dei Mater est, vitæ porta, lucis fons, atque feminárum crimen dissólvit.

R. Dedit illi Dóminus glóriam, * Et exaltávit semen ejus usque ad términos terræ. **V.** Diléctus Deo et hominibus, cujus memória in benedictióne est. **Et.**

Lectio vi.

Osacrum par Jóachim, et Anna, natalítiam hanc

oratióne a me áccipe. O Jóachim et Annæ filia, ac dómina, peccatóris oratióne áccipe, ardénter tamen amántis ac coléntis, teque solam gáudii spem habéntis, vitæ antístitem in grátiam cum Filio me redúcéntem, firmámque salutis arrham, peccatórum sarcinam discute, idque, quod mentis meæ ténebras effúndit, ac terrénam crassitátem díssipa. Pacem mundo, atque ómnibus hujus urbis incolis recte de religiósentiéntibus, absolutám número ómnibus lætítiam, ac sempitérnam salutem pro tuórum paréntum, ac totius Ecclésiæ compleméto preces concíliá. Fiat, fiat.

R. Dilatávit glóriam pópulo suo, * Et dirécta est salus in manu ejus. **V.** Lætificávit Jacob in opéribus suis, et in sæculum memória ejus in benedictióne. **Et. Gloria Patri. Et.**

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 1.

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

De Homilia sancti Hilarii
Episcopi.

Coment. in Matth. cap. 1.

Non refert quis in originis numero atque ordine collocetur, dummodo universorum familia cepta esse intelligatur ab uno. Itaque cum ejusdem tribus sint Joseph et Maria, dum profectus esse ex Abraham genere Joseph ostenditur, profecta quoque docetur et Maria. Hæc enim in lege ratio servata est, ut si mortuus sine filiis familiae princeps esset, defuncti uxorem posterior frater ejusdem cognationis acciperet, susceptosque filios in familiam ejus, qui mortuus esset, referret: maneretque ita in primogenitis successionis ordo, cum patres eorum, qui post se nati essent, aut nomine haberentur, aut genere.

R. Benedictionem omnium gentium dedit illi Dominus.
* Et testamentum suum confirmavit super caput ejus. **V.** Non recedet memoria illius, et nomen ejus requiratur a generatione in generationem. Et.

Lectio viii.

Consequens illud est, ut, quia diximus secundum rerum fidem generationis

istius ordinem nec numero sibi, nec successione constare, hujus quoque rei ratio afferatur. Non enim levis causa est, ut aliud in narratione sit, aliud fuerit in gestis: et aliud referatur in summa, aliud vero teneatur in numero. Namque ab Abraham usque ad David quatuordecim generationes numeratae sunt, et a David usque ad transmigrationem Babylonis in quibusdam libris decem et septem deprehenduntur. Sed in hoc non mendacii, aut negligentiae vitium est. Nam Joras genuit Ochoziam, Ochozias vero Joam, Joas deinde Amasiam, Amasias autem Oziam: et in Matthæo Joras Oziam genuisse scribitur, cum quartus ab eo sit. Hoc ita, quia ex gentili femina Joras Ochoziam genuit, ex Achab scilicet, qui Jézabel habuit uxorem.

R. Justus germinabit sicut lilium, * Et florébit in æternum ante Dominum. **V.** Plantatus in domo Domini, in atriiis domus Dei nostri. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Dénique per Prophétam non nisi quarta generatione in throno régio Is-

raélis quemquam de domo Achab esse sessurum dicitur. Purgata igitur labe familiae gentilis, tribus, quæ præteritis jam regulis, in quarto generationum consequentium ordine numeratur, et usque ad Mariam generationis quatuordecim esse scribuntur, cum in numero decem et septem reperiuntur; nullus error esse poterit scientibus non eam solum esse Domino nostro Jesu Christo originem, quæ cepit ex Maria: sed in procreatione corporea, civitatis aeternae significantiam comprehendendi.

Te Deum laudamus.

Tertium Officium infra Oct.
S. Joachim.

Semiduplex.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Joannis
Damasceni.

De Dormit. Ss. Dei Genitricis.
Orat. 1.

Lectio iv.

Si gentiles eos, qui de vita discesserant, funebribus orationibus ornantes, id omne, quod ad alliciendos auditorum animos accommodatum esse cernebant,

omni studio, ac diligentia conferbant, tum ut ejus, quem laudandum susceperant, omnibus numeris encomium absolutum esset, tum ut reliquos ad virtutem excitarent, atque cohortarentur (sic tamen ut ex infinitis fabulis sermonem magna ex parte contexerent, quod videlicet nihil domi haberent, per quod ipsius commendationem proferrent) quid tandem afferri queat, quin nos, si ea, quæ verissima, ac veneratione digna sunt, quæque benedictionem omnem, ac salutem omnibus attulerunt, alto, ut dici solet, silentio contraxerimus, non ingentem nostri risum excitemus, in eademque, in quam is, qui talentum humi abdidit, poenam incidamus? Quocirca initium dicendi faciamus, atque orationis brevitati studeamus, ne aliòquin auribus inimica sit, non secus ac corporibus cibus modum excédens. Joachim et Anna Mariæ parentes fuerunt.

R. In omni opere dedit confessionem sancto, et excéso in verbo glóriæ. * Glorificavit eum et laudavit eum in benedictionibus. **V.** De omni corde suo dilexit Dominum. Glorificavit.

Lectio v.

At Jóachim quidem, ut Apécudum pastor, cogitationes suas non minus quam oves pascébat, ac pro arbitrio et libitu ducébat. Etenim cum sub Dómino pécudis instar pascerétur, nullis præstantissimis rebus carébat. Præstantissima porro ea me dicere ne quis arbitrétur, quæ plerisque grata sunt, et quibus avidorum hóminum ánimus semper inhiat, quæque nec fixa, ac durabilia suapte natúra sunt, nec meliorem Dóminum efficiunt; nostis enim præsentis vitæ voluptates, quæ vim firmam, ac stáblem habere néqueunt, sed statim éffluunt, ac eádem propemodum hora dilabúntur: tamétsi alióquin eórum cópia abundáret. Absit hoc. Non nostrum est hæc mirári, nec pars hæc timéntium Dóminum.

R. Dedit illi Dóminus glóriam, * Et exaltávit semen ejus usque ad terminos terræ. **V.** Diléctus Deo et homínibus, cujus memória in benedictióne est. **Et.**

Lectio vi.

Hic Jóachim cogitationes suas pascébat in loco páscuæ, hoc est: in sacris oráculis degens, atque in

refectiónis aqua, hoc est: in divína grátia sese oblétans: sic nimirum, ut eas a túrbibus et obscœnis rebus avocáret, atque ad justitiæ sémitas ipsis dux esset. At vero Anna, quæ, si interpretéris, grátiam sonat, non minus morum, quam matrimónii jugo cum eo copuláta erat. Verum quamvis omni virtútum genere floréret, tamen arcána quadam ratióne sterilitátis modo tenebátur. Etenim stérilis vere grátia erat, ut quæ in hóminum ánimis fructum édere mínime posset: quandóquidem omnes declinavérunt, simul inútiles facti erant; non erat intélligens, aut requírens Deum.

R. Dilatávit glóriam populo suo, * Et dirécta est salus in manu ejus. **V.** Lætificávit Jacob in opéribus suis, et in sæculum memória ejus in benedictióne. **Et.** Glória Patri. **Et.**

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 1.

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

Homilia sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 12. in Matth. post initium.

Auditu quidem mirabile est, quod ineffábilis Deus, et qui nec sermónibus explicári potest, nec cogitationibus comprehénderi, Patrique per ómnia coæquális, per Virginitatis ad nos venit úterum, et fieri ex muliere dignátus est, et habere progenitóres David, et Abraham: et quid dico, David et Abraham? étiam illas, quod magis stupéndum est, féminas, quas paulo ante memorávi. Hæc igitur audiens mente consurge, nihilque húmîle suspicéris, sed pótius propter hoc ipsum máxime miráre, quia, cum verus et diléctus Fílius sit sempitérni Dei, étiam filius David esse dignátus est, modo ut te filium fáceret Dei: servum patrem habere dignátus est, ut tibi servo patrem fáceret ipsum Deum.

R. Benedictiónem ómnium gentium dedit illi Dóminus. * Et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. **V.** Non recédet memória illius, et nomen ejus requirétur a generatióne in generatióne. **Et.**

Lectio viii.

Vides ab ipso statim principio, quam læta sint hæc núntia. Quod si ámbigis de his quæ ad tuum spectant honórem ab iis, quæ illius sunt, étiam tua disce crédere. Quantum enim cónsequi potest humana ratió, multo est difícilius Deum hóminem fieri, quam hóminem Dei filium consecrári. Cum ergo audieris, quia Fílius Dei filius sit et David et Abrahæ, dubitáre jam désine, quod et tu, qui filius es Adæ, futurus sis filius Dei. Non enim semetípsum ita humiliásset, nisi nos esset exaltáturus. Natus est enim secundum carnem, ut tu nasceréris spiritu; natus est ex muliere, ut tu desíneres filius esse mulieris.

R. Justus germinábit sicut lílium, * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. **V.** Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. **Et.** Glória Patri. **Et.**

Lectio ix.

Propterea duplex facta generatió est, hæc scilicet nostræ similis, illa nostram eminenter excédens. Quod enim natus ex fémina est, et nobis cômpetit: quod vero non ex ságuine, neque ex volun-

tate carnis aut viri, sed ex Spiritu sancto, aliam nobis sublimiorem, futuramque et spiritu consequendam generationem promittit. Sed alia quoque omnia ex simili diversitate constabant. Nam et baptisma profecto tale suscepit, quod haberet quidem aliquid veteris, haberet et novi. Quod enim baptizatus est a Propheta, expressit vetus: quod autem descendit Spiritus, adumbravit novum.

Te Deum laudamus.

Quartū Officium infra Oct. S. Joachim.

Semiduplex.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Ex libro sancti Joannis Damasceni.

De fide orthodoxa lib. 4. c. 16.

Lectio iv.

Joachim lectissimam illam, ac summis laudibus dignam mulierem Annam matrimonio sibi copulavit. Verum quemadmodum prisca illa Anna, cum sterilitatis morbo laboraret, per orationem ac promissionem Samuel procreavit, eodem modo haec etiam per obsecrationem, et promissionem

Dei Genitricem a Deo accepit, ut ne haec quoque cuiquam ex illustribus matronis cederet. Itaque gratia (nam hoc sonat Annæ vocabulum) Dominam parit (id enim Mariæ nomine significatur). Vere etenim rerum omnium conditarum Domina facta est, cum Creatoris Mater exstitit.

R. In omni opere dedit confessionem sancto, et excelsio in verbo gloriae. * Glorificavit eum et laudavit eum in benedictionibus. **V.** De omni corde suo dilexit Dominum. Glorificavit.

Lectio v.

In lucem autem editur in domo Probatica Joachim, atque ad templum adducitur, ac deinde in domo Dei plantata, atque per Spiritum saginata, instar olivæ frugiferae virtutum omnium domicilium efficitur, ut quæ videlicet ab omni hujusce vitæ, et carnis concupiscencia mentem abstraxisset, atque ita Virginem una cum corpore animam conservasset, ut eam deceret, quæ Deum sinu suo exceptura erat.

R. Dedit illi Dominus gloriam, * Et exaltavit semen ejus usque ad terminos terræ. **V.** Dilactus Deo

et hominibus, cujus memoria in benedictione est. **Et.**

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

De S. Philogonio ante medium.

Lectio vi.

Quamnam igitur oratio par sit viri laudibus, quem Deus tam felici sorte dignatus est? Non est ulla, sed age, dic mihi, num idcirco silēbimus? et cujus rei gratia convenimus? An dicemus, nos haud posse magnitudinem gestorum oratione consequi? Atqui ob hoc ipsum necesse est dicere; quandoquidem haec est præcipua laudum illius pars, quod factis verba æquiparari non possint. Nam quorum benefacta naturam etiam superant mortalem, perspicuum est, quod horum laudes excédunt linguam humanam. Proinde, quamvis nostræ facultates exiguae sint, minimique pretii, attamen, quæ possumus, offerimus. Ea licet non respondeant magnitudini meritum animæ præclari, justique Joachim, tamen hoc ipsum celsitudinis illius maximum fuerit argumentum, quod non pusilla repellat.

R. Dilatavit gloriam populo suo, * Et directa est

salus in manu ejus. **V.** Lætificavit Jacob in operibus suis, et in sæculum memoria ejus in benedictione. **Et.** Glória Patri. **Et.**

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 1.

Liber generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

De Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Unde supra, paulo post.

ujus vero rei gratia librum ipsum generationis Christi vocat, ubi non sola utique generatio, sed tota prorsus ipsius mysterii dispensatio continetur? quia totius scilicet dispensationis caput, radix atque principium omnium nobis in hoc consistit bonorum. Ut enim Moyses librum cæli appellavit ac terræ, cum certe non de cælo solum terræque loqueretur, sed de cunctis, quæ inter ipsa subsistunt: ita etiam Evangelista ab ipso omnium fonte et capite bonorum librum vocavit.

R. Benedictionem omnium gentium dedit illi Dominus.

* Et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. **V.** Non recédet memoria illius, et nomen ejus requirétur a generatióne in generatióne. **Et.**

Lectio viii.

Qua vero de causa non eum ante filium Abrahæ, et póstea filium David nuncupávit? Non, sicut opinántur áliqui, ab inferioribus volens ad superiora conscéndere. Céterum fecisset quod fecit et Lucas: nunc autem e contrario facit. Cur ergo commemorávit priórem David? Quia ipse procul dúbio in ómnium versabátur ore, ob insigne honóris et glóriæ, ob ipsius quoque témporis spátia junctióra. Etsi enim utríque promiserat Deus, sed tamen illud quasi antiquum reticebátur, hoc vero quasi novum et recens ab ómnibus celebrabátur.

R. Justus germinábit sicut lílium, * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. **V.** Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. **Et. Glória Patri. Et.**

Lectio ix.

Ipsi namque Judæi dicunt: Nonne ex sémine David, et Béthlehem castéllo, unde erat David,

venit Christus? Nemo igitur illum filium Abrahæ, sed omnes filium David nominábant: qui étiam honorabilióres quosque de sanctitate reges, qui post David fuisse referúntur, ab illo omnes vocábant. Nec ipsi solum, verum étiam Deus; nam et Ezéchiél et álii prophétæ dicunt, David surrectúrum esse eis, atque ventúrum, non de illo útique mórtuo jam loquéntes, sed de iis, qui illius virtútem erant imitatúri. Propterea igitur a notióre interim, et celebratióre persóna sumit exórdium, et tum demum ad antiquiorem recúrrit paréntem.

Te Deum laudámus.

Quintum Officium infra Oct. S. Joachim.

Semiduplex.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Andréæ Crenténsis Episcopi.

Ex libro Actor. PP. Græcorum edit. P. Combesis, Ord. Præd.

Lectio iv.

Joachim, vir mitis, modéstus, ac divínis innutritus légibus, cum sóbrie vixisset, Deoque constans adhæré-

ret, ac sic perseveráret, consenuerat orbátus filiis, natura quidem végeta, cuius tamen vigóri non responderet donum géneris. Sed Anna Dei amans, sóbria quidem, et cóntinens, sed stérilis, viri amans, sed carens liberis, nec áliud, quam ut legi Dómini honorem habéret, ánimo cógitans, stimulántibus per dies sterilitátis acúleis, et ut par est affici, quibus non sunt proles, moléste ferébat, tristabátur, dolébat, non ferens filiórum orbitátem. Cum sic autem Jóachim uxórque tristaréntur, quod filius deéssset, qui familiæ adéssset: nondum tamen scintillam spei extinxerant; utríque vero, ut ad suscitándum semen filius præberétur, orábant. Ambo itaque Annam illam imitati, factam voti cómpotem, et exaudítam, assidui in templo erant, Deúmque votis supplicibus, ut orbitátem sólveret, fructúmque sterilitáti concéderet, provocábant. Nec prius contentiónem remisérunt, quam sint facti cómpotes voti. Et revéra evasérunt voti cómpotes. Non enim spei negléxit donum ipsius doni Auctor. Sic namque quirítantibus, ac

Deo supplicántibus, ócius ádfuit non tarda virtus, illique ad fructus editiónem, huic ad prolem suscipiéndam vires addit, ac jam ex infœcúndis, arentibusque ceu irriguis arbóribus, generósus nobis fructus Virgo imaculatíssima germinávit. **R.** In omni ópere dedit confessiónem sancto, et excélso in verbo glóriæ. * Glorificávit eum et laudávit eum in benedictiónibus. **V.** De omni corde suo diléxit Dóminum. **Glorificávit.**

Lectio v.

Et quidem ita. Nos autem Dei pópulus, plebs sancta, sacer convéntus, tripúdio celebrémus paternam, vim mystérii celebrémus. Quisque pro concéssa grátia cóngruam solemnítati munus cónferat, patres géneris felicitátem, matres liberórum fœcúndam probitátem, stériles peccáti infœcúnditátem, vírgines dúplicem incorruptiónem, animæ, inquam, et córporis: conjugátæ moderatióne laudábilem. Si quis in vobis pater, Vírginis Patrem imitándum propónat. Quamquam prole cáreat, vitæ Dei amántis fructum, oratióne, fœtum, seménque vindémiet. Si quæ mater lactens, Annæ post ste-

rilitatem lactenti pro voto puellam congaudeat. Si quæ sterilis, et infœcunda fructum benedictionis non habet, concessum divinitus Annæ germen convéniat, et sterilitatem depónat. Si quæ virgo casta, efficiatur Verbi Mater: verbo, animæ státui mundum cónferens. Si quæ sub jugo, rationále sacrificium offerat de iis quæ precibus comparata sunt.

R. Dedit illi Dóminus glóriam, * Et exaltávit semen ejus usque ad términos terræ. V. Diléctus Deo et homínibus, cujus memória in benedictione est. Et.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Serm. 12. de S. Victore.

Lectio vi.

Gaudete in Dómino, dilectissimi, qui inter continua suæ pietátis beneficia indúlsit hóminem mundo, cujus multi salvaréntur exémplo. Iterum dico, gaudete, quod factus de médio appropriávit Deo, ut multo plures ejus intercessióne salvéntur. In terris visus est, ut esset exémplo; in cœlum levátus est, ut sit patrocínio. Hic infórmatur ad vitam, illic invítatur ad glóriam. Factus est mediátor ad regnum, qui fuit in-

citátor ad opus. Bonus mediátor, qui sibi jam póstulans nihil, totum in nos transférre desiderat et supplicántis affectum, et supplicatiónis fructum.

R. Dilatávit glóriam pópulo suo, * Et dirécta est salus in manu ejus. V. Lætificávit Jacob in opéribus suis, et in sáeculum memória ejus in benedictione. Et. Glória Patri. Et.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii scéundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 1.

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

Homilia sancti Joánnis Chrysóstomi.

Unde supra, paulo post.

Duo sunt quæ páriunt quæstiónem. Unum, quæ causa sit, ut in generatiónum catálogo Virgo sileatur: álterum vero, qua ratióne Joseph memorétur, cui certe nihil cum Christi generatióne est commúne. Vidétur enim et unum abundáre, et álterum deesse. Quid ergo dicémus? quod útique primum illud necés-

se fuit memorári, quem ádmodum ex David Virgo descéndit. Unde hoc itaque discémus? Audi ad Gábriel loquéntem Dóminum: Vade ad Virginem desponsátam viro, cui nomen Joseph, ex domo et familia David. Quid vis audire manifestius, cum ex domo et familia David illam Virginem esse cognóscas?

R. Benedictionem ómnium géntium dedit illi Dóminus. * Et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. V. Non recédet memória illius, et nomen ejus requirétur a generatióne in generatióne. Et.

Lectio viii.

Non erat mos apud Hebræos, generatiónum catálogo per féminas téxere. Ut ergo et morem custodiret (ne in ipso statim principio viderétur antiqua destrúere), et nobis Virginem cértius indicáret: paréntes ejus réticens atque majóres, de Joseph generatióne non tácuít. Sive enim hæc fecisset in Virgine, novitátis non effugisset invidiam: sive Joseph reticisset, non agnoscerémus ex qua tribu Virgo subsisteret. Ut ergo et nos discernérémus, quæ esset María, vel unde; et con-

suetúdo legis permaneret immóbilis, generatiónum catálogo usque ad sponsum ejus perdúxit, ac de domo illum David esse monstrávit.

R. Justus germinábit sicut lílium, * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. V. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit. Glória Patri. Et florébit.

In Quatuor Temp. Lectio ix. de Homilia Feriæ. Alias

Lectio ix.

Hoc enim declaráto, illud quoque páriter osténdit, quod scilicet inde esset et Virgo: quia útique nequáquam justus iste patérétur uxórem sibi aliúnde, quam unde lex præcipiébat, elígere. Póssumus vero áliam quoque et altiorem quidem proférre ratióne, ob quam paréntes Virginitatis prætermissi sunt. Sed quæ ea est? Nóluit Evangelista recénti adhuc tēpore novi illius admirandique partus mystérium Judæis esse manifestum, quod Christus natus fuisset ex Virgine. Neque proprius noster hic sermo est, sed a nobis de Patrum atque insignium virórum traditióne susceptus.

Te Deum laudámus.

Dominica I. Septembris.

Ss. Reliquiarum

Dioc. Varm. et Sambiens.

Duplex.

Omnia de Comm. plur. Mart.,
præter sequentia.

Oratio.

Propitiare, quæsumus
Dómine, fámulis tuis
per mérita gloriósæ Virgi-
nis Mariæ, et beatórum
Mártyrum Lauréntii, Eri-
ci, et ómnium Sanctórum tuó-
rum, quorum Reliquiæ in
hac continéntur ecclésia,
ut eórum pia intercessióne
ab ómnibus semper prote-
gámur advérsis. Per Dñm.

Deinde fit Comem. Dominicæ
occurrentis.

In I. Nocturno.

De Actibus Apostolorum.

Lectio i. Cap. 5. b.

Per manus autem A-
postolorum fiébant
signa, et prodigia
multa in plebe. Et erant
unanímiter omnes in pórti-
citu Salomónis. Ceterórum
autem nemo audébat se
conjúgere illis, sed ma-
gnificábat eos pópulus.
Magis autem augebátur
credéntium in Dómino
multitúdo virórum, ac mu-
lièrum, ita ut in platéas
ejjcerent infirmos, et póne-
rent in léctulis, ac grabátis,
ut, veniènte Petro, saltem

umbra illius obumbráret
quemquam illórum, et li-
beraréntur ab infirmitáti-
bus suis. Concurrébat au-
tem et multitúdo vicinárum
civitátum Jerúsalem, affe-
réntes ægros, et vexátos a
spirítibus immúndis, qui
curabántur omnes.

R. Abstérget Deus omnem
lácrymam ab óculis sanctó-
rum: et jam non erit
ámplius neque luctus, ne-
que clamor, sed nec ullus
dolor: * Quóniam prióra
transiérunt. **V.** Non esúri-
ent, neque sitient ámplius,
neque cadet super illos sol,
neque ullus æstus. Quón-
iam.

Lectio ii. Cap. 19. b.

Introgréssus Paulus syn-
agógam, cum fidúcia
loquebátur per tres men-
ses, disputans, et suádens
de regno Dei. Cum autem
quidam induraréntur, et
non créderent, maledicén-
tes viam Dómini coram
multitúdine, discédens ab
eis, segregávit discipulos,
quotídie disputans in scho-
la tyránni cujúsdam. Hoc
autem factum est per bién-
nium, ita ut omnes, qui
habitábant in Asia, audí-
rent verbum Dómini, Ju-
dæi atque gentíles. Vir-
tutesque non quáslibet fa-

ciébat Deus per manum
Pauli: ita ut étiam super
lánguidos deferréntur a
córpo e jus sudária, et
semicinctia, et recedébant
ab eis languóres, et spirítus
nequam egrediebántur.

R. Viri sancti gloriósum
sánguinem fuderunt pro
Dómino: amaverunt Chri-
stum in vita sua, imitati
sunt eum in morte sua: *
Et ídeo corónas triumphá-
les meruerunt. **V.** Unus
spirítus et una fides erat
in eis. Et.

Lectio iii.

Tentaverunt autem qui-
dam et de circumeún-
tibus Judæis exorcístis,
invocáre super eos, qui
habébant spirítus malos,
nomen Dómini Jesu, di-
céntes: Adjúro vos per
Jesum, quem Paulus præ-
dicat. Erant autem quidam
Judæi Scevæ princípis sacer-
dótum septem filii, qui
hoc faciébant. Respóndens
autem spirítus nequam, di-
xit eis: Jesum novi, et Pau-
lum scio: vos autem qui
estis? Et insiliens in eos
homo, in quo erat dæmóni-
um péssimum, et domi-
nátus ambórum inváluit
contra eos, ita ut nudi et
vulneráti effúgerent de do-
mo illa. Hoc autem notum

factum est ómnibus Ju-
dæis, atque gentílibus, qui
habitábant Ephesi: et cé-
cidit timor super omnes
illos, et magnificabátur no-
men Dómini Jesu. Multí-
que credéntium veniébant
confitèntes, et annuntiántes
actus suos.

R. Tradidérunt córpora
sua propter Deum ad sup-
plicia: * Et meruerunt ha-
bére corónas perpétuas.
V. Isti sunt qui venérunt
ex magna tribulatióne, et
laverunt stolas suas in
sánguine Agni. Et. Glória
Patri. Et.

In II. Nocturno.

De Sermone S. Gregorii
Papæ.

Homilia 32. in Evang.

Lectio iv.

Ad sanctorum Márty-
rum córpora consi-
stimus, fratres mei.
Numquid isti carnem suam
in mortem darent, nisi eis
certissime constitisset esse
vitam, pro qua mori de-
buissent? Et ecce, qui ita
crediderunt, miraculis co-
rúscant. Ad exstincta nam-
que eórum córpora vivén-
tes ægri veniunt, et sanán-
tur: perjuri veniunt, et a
dæmónio vexántur: dæmo-
niaci veniunt, et liberántur.
Quómodo ergo vivunt illic,

ubi vivunt, si in tot miraculis vivunt hic, ubi mortui sunt?

R. Sancti tui, Dómine, mirabile consecuti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut invenirentur illæsi in aquis válidis: * Terra apparuit árida, et in mari Rubro via sine impediménto.

V. Quóniam percussit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Quod enim vidéri potest, mélius dicitur sciri quam credi. Ventúram ergo vitam nos Dóminus vóluit magis scire quam credere: qui eos quos invisibiliter recépit, apud se vivere nobis étiam visibiliter osténdit. Hos ergo, fratres caríssimi, in causa vestri exáminis, quam cum dístrícto júdice habétis, patrónos fácite: hos in die tantí terróris illius defensóres adhibéte. Certe si apud quemdam magnum júdicem causa quælibet vestra esset die crástina ventilánda, totus hodiérnus dies in cogitátione ducerétur: patrónum vestra fratérnitas quæreret, magnisque précibus ágeret, ut apud tantum júdicem sibi defénsor veníret.

R. Vérbera carníficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine:

* Ut hærédes fierent in domo Dómini. **V.** Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut hærédes.

Lectio vi.

Ecce dístríctus júdex ventúrus est: tanti illius Angelórum Archangelórumque concílii terror adhibétur. In illo convéntu causa nostra discutiétur; et tamen nos patrónos modo non quærimus, quos tunc defensóres haberémus. Adsumt defensóres nostri sancti Mártires, rogári volunt, atque, ut ita díxerim, quærunt ut quærántur. Hos ergo auditóres oratiónis vestræ quærite, hos protectóres vestri réatus inveníte: quia ne puníre peccatóres débeat, rogári vult et ipse, qui júdicat. Unde et tam longo témpore comminátur iram, et tamen misericórditer exspéctat. Sic autem nos misericórdia ejus refóveat, ut nulló modo negligéntes reddat: sic peccáta nostra pertúrbent, ut mens in desperatiónem non próruat: quia etsi præsuméntes metúimus, et metuéntes sperámus, ætér-

num regnum cítius adépturi sumus per eum, qui vivit et regnat in sæcula sæculórum.

R. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocausti hóstiam accépit illos, et in témpore erit respectus illórum: * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. **V.** Qui confidunt in illum, intélligent veritátem: et fideles in dilectióne acquiescent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangéllii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 9. c.

In illo témpore: Descéndens Jesus de monte, stetit in loco campéstri, et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa, et Jerúsalem, et marítima, et Tyri, et Sidónis. Et réliqua.

De Homilía sancti Bernárdi Abbátis.

In festo omnium Sanctorum.

Légimus in Evangéllio hódie, quóniam vídens turbas Jesus ascéndit in montem. Prædicántem enim Dóminum de civitatibus et castéllis pópuli sequebántur; quo-

rum salvábat ánimas, sanábant et córpora, et adhærébant ei, affátu páriter et adspéctu illius delectáti: cujus nimirum vox suávis, et fácies decóra, sicut scriptum est: Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis. Talis est, quem nos séquimur, cui adhærémus, totus desiderábilis, in quem non solum pópuli, sed et ipsi quoque Angeli sancti desiderant prospicere.

R. Propter testaméntum Dómini et leges patérnas, sancti Dei perstitérunt in amóre fratérnitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. **V.** Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia.

Lectio viii.

Quid vobis suávius apponémus? Nimirum hæ sunt deliciæ Angelórum. Gustáte próinde et vidéte, quóniam suávis est Dóminus. Et huic suavitati, huic sapóri, huic sapiéntiæ, quæ tráhitur de occúltis, omne quod desiderátur, non valet comparári. Quid enim miráris in sole splendórem, in flore pulchritúdinem, in pane sapórem, in terra fecunditátem? sed a Deo hæc

univérſa dona sunt: nec dúbium, quin multo ámplius reserváverit sibi, quam déderit creatúris.

R. Sancti mei, qui in carne pósito, certámen habuístis, * Mercédem labóris ego reddam vobis. **V.** Veníte, benedícti Patris mei, percípíte regnum. **Mercédem.** Glória Patri. **Mercédem.**

Lectio ix. dicitur de Homilia Dominicæ occurrentis.

Die 3. Septembris.

**B. Bronislavæ Virginis
Sanctimonialis Ordinis
Præmonstratensium.**

Duplex majus.

Omnia de Communi Virginis, præter sequ.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui in húmili tuæ Crucis sequéla ascensiónes ad te disposuísti: concéde propítius; ut exémplo beátæ Bronislavæ, cujus venerándam celebrámus festivitátem, post præsentis vitæ ærúmnaſ, glóriæ tuæ participes esse mereámur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus.

In I. Noct. Lect. De Virgínb. de Comm. I. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Bronisláva, patre Stanisláo, domo Prandotárum Odrovónsii, matre Anna, nóbili Griffónum géneré, rure Kámien, in diocési Vratislaviénsi orta, quum adhuc sextum décimum ætátis suæ numeráret annum, contéptis mundi delíciis spretisque vitæ mollióris oblectámentis, exémpulum consobrini sui sancti Hyacínthi imitáta, Cracóviæ in ascetério Zwierzynecénsi órdis Præmonstratensium, totam se Deo dicávit. Ibi perfectæ regulárum institúti custódiæ incúmbens, eórum, quæ Dei sunt, únice sollicita, usus consuetudinisque, non sæcularium modo, sed et sodálium pertéſa, assiduæ oratióni et Domínicæ Passiónis meditatióni ánimum alácriter applicuít. Humilitátem ádeo adamávit, ut ad sorórum pedes provolúta, conculcári se, plenum misériis púlverem, postuláret. Corpus vigiliis, flagéllis, ciliciis ita exércuit, ut illius castigatiónes femineí sexus debilitátem excéderent.

R. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justí-

tiam, * Et dedúcet te mirabiliter dextera tua. **V.** Spécie tua, et pulchritúdi-
tua inténde, próspere procéde, et regna. **Et dedúcet te.**

Lectio v.

His aliisque virtútibus, quum sanctitáte magis, quam ætáte crevisset, multásque soróres ad meliorem frugem revocásset, donis étiam supernaturalibus est cumuláta. Solitúdinis amóre flagrans, montem Sikórnik, prope ascetérium pósito, frequénte adíbat, quóniam clausúræ légibus sanctimoniáles nondum adigebántur: ductisque annis ultra quadraginta in perfectiône vitæ, ibidem sancto fine quiéscens, parátum a Christo præmium promérui. Ejus corpus in ecclésiám sui monastérii translátum et prope altáre majus, eleváto in loco composito, diu mansit ignó-
tum, donec extraordinário modo, anno millésimo sexcentésimo duodécimo repértum et successive de altári ad altáre collocátum, públicæ veneratióni páuit, quæ majus de die in diem, ob cœlestia beneficia, præservatiónis præsertim a luce, suscepit incrementum. Hu-

jusmodi ecclesiásticum cultum in Sacrórum Rituum Congregatióne rite probátum, Gregórius Papa décimus sextus confirmávit, ac præsens festum univérſæ Cracoviénsi diocési, iidémque sanctimonialibus Præmonstratensibus benigne ab eódem Pontífice primitus concéssum, ejus succéssor Papa Pius nonus in archidiocésim Gnesnensem et Posnaniensem exténdere permisit.

R. Dilexisti justítiam, et odísti iniquitátem: * Propterea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætitiæ. **V.** Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Propterea.

Sermo S. Máximi Episcopi.

Lectio vi.

In Natali S. Agnetis.

Quum in toto mundo virgíneus flos Mariæ immarcescibiles corónas innéctat, et sceptrigeram pudóris aulam immaculáto consérvet afféctu, eóusque intégritas perseverávit ad palmam, ut in puéllis trophæum sanctitátis arríperet, et per vestígia Matris Virginis ad cœlestem thálamum perveniret. O quam imitábile virgínb. virgo

Bronisláva, amoris tradidisti exemplum! O quam sanctum, pectoribus dandum virgineis, tribuisti responsum, contemnendo mundi divitias, exsecrando carnis concupiscentias, et solam Christi pulchritudinem adamando! Accedite ad puellam, puellæ, et discite, quales in pectore suo, circa amorem Christi, flammæ accendit. Discite, virgines, Christi amorem in ea ferventem, et omnes mundi divitias velut stercora recusantem.

R. Afferentur regi virgines post eam, proximæ ejus * Afferentur tibi in lætitia et exultatione. **V.** Spécie tua et pulchritudine tua intendente, prospere procéde, et regna. Afferentur. Glória Patri. Afferentur.

In III. Nocturno Homilia in Evangelium. Simile erit regnum cælorum decem virginibus. de Comm. Virg.

Dominica

post festum S. Matthæi Apost.

B. Ladislai de Gielniow
Confessoris,

P. R. P. Ord. Minorum
de Observantia.

Pro Dioc. Gnesnen. et Posnan.

Duplex 1. cl. cum Oct.

Omnia de Communi Conf. non Pont., præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beatum Ladisláum religiósá perfectione voluisti omnibus præluere: concede propitius; ut ejus exemplo in virtutibus júgiter proficiamus. Per Dóminum.

In I. Noct. Lectiones Beátus vir. de Comm. 2. loco.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Ladisláus in oppido Gielnióvii diocesis Gnesnénsis in Polónia pueritiam transégit. Adhuc adolescens in ordine Fratrum Minorum Observantium sancti Francisci, quorum antiquam disciplinam sanctus Joánnes a Capistrano non diu ante in Polónia propagáverat, solémnia vota nuncupávit. In arrepta religiósæ perfectionis vita ita profécit, ut absolutæ sanctitatis exemplar videretur. Assiduus jejuniis, et vigiliis corpus subégit: orationis, et contemplationis grátia, caritate, humilitate, aliisque religiósi hóminis virtutibus máxime enituit, ac regularem in primis observantiam ardenti zelo promovit.

R. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodivit eum

Lectio vi.

ab inimicis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritatem ætérnam. **V.** Justum dedúxit Dñs per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Cum céteris sanctitate, zelo ac doctrina prælueret, ad régimen sui ordinis assumptus est: sæpe custódis convéntus Varsaviénsis, et vicárii provinciæ Polóniæ munus summa cum laude obívit. Divini verbi prædicationi operam navávit egrégiam. Præ aliis autem virtutibus obedientiam, ac propriæ voluntatis abdicatíonem máxime coluit. Cum enim ei cœnobii óptio darétur, e sócii, qui famularétur, et superiorum nútibus pendere se velle professus est. Singulári pietate, ac devotíone erga Christi Dómini passionem afficiebátur, quæ tam alte ipsius menti hærébat, ut illius memóriam suis in concionibus nunquam omitteret.

R. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ induit eum, * Et ad portas paradisi coronávit eum. **V.** Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Sacro Parascéves die cum de Dominica passíone ad pópulum conciónem haberet, eique Christi dolóres, et cruciátus præ oculis póneret, sacratíssimum Jesu nomen ingémínans, in éctasim raptus est, et super ambónem, unívérso spectánte pópulo, elevátus. Mox languóre corréptus, plenus méritis, ac ómnibus Ecclésiæ sacramentis rite sanctéque refectus, migrávit ad Dóminum quarto Nonas Maji, anno millésimo quingentésimo quinto, et in ecclésiá sui ordinis Varsáviæ sepúltus est. Ejus mérita, et sanctitatem statim post mortem miraculis Deus comprobávit, præsentémque in suis calamitatibus opem agnoscéntes Polóni, et Lithuáni, inter suos primários Patrónos beátum Ladisláum adlegérunt. Ipsius cultum summus Póntifex Benedictus quartusdecimus ratum habuit, et Apostólica auctoritate amplificávit.

R. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. **V.** Iste est, qui con-

témpsit vitam mundi, et pervénit ad cœlestia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12. d.

In illo témpore: Dixit Jesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia compláuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

Homilia sancti Petri Chrysólogi Episcopi.

Ex Serm. 25.

Módie Dóminus evangélici gregis pusilla et ténera primordia, quam blanda exhortatione sit consolátus, audistis. Nolite timere, inquit, pusillus grex, quia compláuit Patri vestro dare vobis regnum. Aufert spes anxias, dúbios tollit événtus, omnémque propéllit et exclúdit timórem, quando in exórdio ipsum regnum nascéntibus pollicétur. Quis de victu, quis de vestítu, quis de plebéjo censu et vernális césputis vilitate suspirat, de regno certus, de dominatione securus? Satis sibi invidet, qui elevátus ad summa, ipse se ad humilia déjicit, ad egéna depónit.

R. Iste est qui ante Deum magnas virtutes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédát pro peccátis ómnium populórum. **V.** Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pórmanens in iñocéntia sua. **Ipse.**

Lectio viii.

Sed scire cónvenit, Pater iste quis est, vel qualis est, vel quod regnum suis filiis repromittit. Quis sit iste Pater, quotidie te confitente cognóscis, cum clamas: Pater noster, qui es in cœlis. Qualis autem sit, ipsa óperum magnitudine pervidisti: Ex nihilo fecit cœlum, terram solidávit ex líquido, montes státuit ad statéram, mária intra legitimos términos sola præcépti auctoritate conclúsit. Verum si regni, quod promittit pusillis, desideras nosse qualitatem, ipse aperit, sic dicéndo: Sinite párvulos venire ad me, tálium est enim regnum cœlórum. Jam regnare in cœlo, quanti sit, sensus désinit aestimare mortális, et tamen homo, quod aestimare non potes percepisti. Apóstolo sic dicente: Oculus non vidit, nec auris audívit, nec in

cor hóminis ascéndit, quæ præparávit Deus diligéntibus se; et quod te mereri dúbitas, habere te et possidere jam cógeris confiteri.

R. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus Dóminum suum, quando revertátur a nuptiis. **V.** Vigiláte ergo, quia nescitis, qua hora Dóminus vester ventúrus sit. **Et. Glória Patri. Et.**

Lectio ix.

Esse in cœlo mirum est, in cœlo vivere est majesticátis. Quid ergo cum terra illi, qui pössidet cœlum? quid illi cum humanis, qui adéptus est jam divína? Nisi forte placent gémitus, eligúntur labóres, amántur pericula, péssima mors deléctat, et illáta mala bonis sunt gratióra collátis. Sed videámus quod dat Pater tantus consilium regnatúris: Véndite, quæ possidétis, et date eleemósynam. Si victúros vos, si regnatúros, si vos jam divites esse créditis in supérnis, ubi futúri, quo migratúri, ubi regnatúri estis: vos illa, quæ vestra sunt, jam præcédant, opes miseræ misericórdia compu-

tate, quæ humana sunt, in divina convertite.

Te Deum laudámus.

In Octava
B. Ladislai de Gielniow
Confessoris.

Duplex.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

De Sermóne S. Bernardi
Abbátis.

Serm. 2. de S. Victore.

Lectio iv.

Gaudete in Dómino, dilectissimi, qui inter continua suæ pietátis beneficia indúlsit hóminem mundo, cujus multi salvaréntur exémplo. Iterum dico, gaudete: quod factus de médio appropriávit Deo, ut multo plures ejus intercessióne salvéntur. In terris visus est, ut esset exémplo; in cœlum levátus est, ut sit patrocínio. Hic infórmát ad vitam, illic invitat ad glóriam. Factus est mediátor ad regnum, qui fuit incitátor ad opus. Bonus mediátor, qui sibi jam póstulans nihil, totum in nos transférre desiderat, et supplicántis afféctum, et supplicatiónis fructum. Quid enim quærat sibi, qui nullius eget?

R. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. **V.** Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. **Et.**

Lectio v.

Hæc dies gloriósæ mi-
gratiónis ejus, dies læ-
titiæ cordis ejus: exsulté-
mus, et lætémur in ea. Introívit in poténtias Dó-
mini: gaudeámus, quia
nunc poténtior est ad
salvándum. Hódie Ladis-
láus pósito córpore, tanto
alációr, quanto expeditior
penetrávit in sancta, simi-
lis factus in glória San-
ctórum. Hódie, despécto
mundo, et mundi príncipe
triumpháto, supra mundum
victor ascéndit, accípiens
de manu Dómini corónam
victóriæ. Ascéndit autem
cum imménsa suppellectili
meritórum, clarus triúm-
phis, miráculis gloriósus.
Sedet veteránus miles, dé-
bita jam suavité et secu-
ritáte quiétus: securus qui-
dem sibi, sed nostri sollí-
citus. O venerándam étiam
ipsis Angelis sanctitátem,
quam pari stúdio, etsi dis-
pari voluntáte, et mali fúgi-
tant, et frequéntant boni!
Nec fácte díxerim, quid

virum ádstruat sanctiorem,
horum favor aut pavor il-
lórum.

R. Amávit eum Dóminus,
et ornávit eum: stolam gló-
riæ induit eum, * Et ad
portas paradísi coronávit
eum. **V.** Induit eum Dó-
minus lorícam fidei, et
ornávit eum. **Et.**

Lectio vi.

Omnes éméríte, qui chri-
stiánæ militiæ duris
labóribus angélicæ felici-
tátis réquiem commutásti,
réspice ad imbélles et im-
becilles commilitónes tuos,
qui inter hostiles gládios et
spirítales nequítias tuis laú-
dibus occupámur. Quam
suáve, o Ladisláe! in hoc
loco afflictiónis, et in hoc
córpore mortis te cánere,
te cólere, te precári! No-
men tuum, et memoriále
tuum, favus distillans in
lábiis captivórum, mel et
lac sub lingua eórum, qui
tui memória delectántur.
Eja ergo fortis athléta, dul-
cis patróne, advocáte fidé-
lis, exsúrge in adjutórium
nobis, ut et nos de nostra
ereptiõe gaudeámus, et tu
de plena victória gloriéris.

R. Iste homo perfécit ó-
mnia, quæ locútus est ei
Deus, et dixit ad eum: In-

grédere in réquiem meam:
* Quia te vidi justum cor-
ram me ex ómnibus génti-
bus. **V.** Iste est, qui con-
témptis vitam mundi, et
pervénit ad cœlestia regna.
Quia. Glória Patri. Quia.

In III. Nocturno.

**Lectio sancti Evangelii se-
cúndum Lucam.**

Lectio vii. Cap. 12. d.

In illo témpore: Dixit Je-
sus discipulis suis: No-
líte timére pusillus grex,
quia complácuit Patri ve-
stro dare vobis regnum.
Et réliqua.

**Homília sancti Petri Chry-
sólogi Episcopi.**

**De terrenorum cura despicienda.
Serm. 22.**

Módie Dóminus evan-
gélíci gregis pusíl-
la, et ténera prim-
órdia quam blanda exhór-
tatiõe sit consolátus, audí-
stis. Nolíte timére, inquit,
pusillus grex, quia com-
plácuit Patri vestro dare
vobis regnum. Aufert spes
ánxias, dúbios tollit evén-
tus, omnémque propéllit et
exclúdit timórem, quando
in exórdio ipsum regnum
nascéntibus pollicétur; quó-
niam complácuit Patri ve-
stro dare vobis regnum.
Quis de victu, quis de ve-
stítu, quis de plebéjo censu,

et vernális césputis vilitáte
suspirat, de regno certus,
de dominatiõe securus?
Satis sibi invidet, qui ele-
vátus ad summa ipse se ad
humilia déjicit, ad egéna
deponit.

R. Iste est, qui ante Deum
magnas virtútes operátus
est, et de omni corde suo
laudávit Dóminum: * Ipse
intercédat pro peccátis ó-
mnium populórum. **V.** Ec-
ce homo sine queréla, ve-
rus Dei cultor, ábstinens
se ab omni ópere malo, et
pérmanens in innocéntia
sua. **Ipse.**

Lectio viii.

Sed scire cónvenit, Pater
iste quis est, vel qualis
est, vel quod regnum suis
filiis repromíttit. Quis sit
iste Pater, quotidie te con-
fiténte cognóscis, cum cla-
mas: Pater noster, qui es
in cœlis. Qualis autem sit,
ipsa óperum magnitúdine
pervidísti: ex nihilo fecit
cœlum, terram solidávit ex
líquido, montes státuit ad
statéram, mária intra legí-
timos términos sola præ-
cépti auctoritáte conclúsit.
Verum si regni, quod pro-
mittit pusillis, desideras
nóscere qualitátem, ipse
áperit, sic dicéndo: Sínite
párvulos veníre ad me: tá-

lium est enim regnum cœlorum. Jam regnare in cœlo quanti sit, sensus desinit æstimare mortalis, et tamen, homo, quod æstimare non potes, percepisti, Apóstolo sic dicente: Oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus diligentibus se. Et, quod te mereri dubitas, habere te et possidere jam cogere confiteri.

R. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis. **V.** Vigilate ergo, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. **Et. Gloria Patri. Et.**

Lectio ix.

Esse in cœlo mirum est, in cœlo vivere est majesticum. Quid ergo cum terra illi, qui possidet cœlum? quid illi cum humanis, qui adeptus est jam divina? Nisi forte placent gemitus, eliguntur labores, amantur pericula, pessima mors delectat, et illata mala bonis sunt gratiora collatis. Sed videamus, quod dat Pater tantum consilium regnatoris. Vendite quod possidetis, et date elemosynam.

Si victuros vos, si regnatos, si vos jam divites esse creditis in supernis, ubi futuri, quo migraturi, ubi regnaturi estis: vos illa, quæ vestra sunt, jam præcedant, opes miseras misericordia computate; quæ humana sunt, in divina convertite. **Te Deum.**

Die 25. Septembris.

Ss. Reliquiarum in Eccl. Upsalensi.

(Pro dicec. Gnesnensi; pro dicec. autem Posnaniensi die prima libera post festum S. Matthæi.)

Duplex.

Omnia ut in Comm. plur. Mart. præter Orat. Propitiare. et Lect. ut supra in festo Reliqu. Dicec. Varmiensi. et Sambieni.

Die 26. Septembris.

S. Josaphati Ep. et Mart.

(Pro Dicec. Gnesn. et Posn.)

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart., præter sequ.

Oratio.

Excita, quæsumus Domine, in Ecclesia tua Spiritum quo replētus sanctus Josaphat Martyr et Pontifex tuus animam suam pro ovibus posuit, ut eo intercedente, nos quoque eodem spiritu moti, ac roborati animam nostram pro fratribus ponere non vereamur. Per Dñm nostrum ... in unitate ejusdem.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Josaphat Kuncewicius inter Ruthenos nobilibus et catholicis parentibus Vladimiriæ in Volhînia natus est anno reparatæ salutis millésimo quingentesimo octogésimo. Adhuc puérulus matrem de passione Domini loquentem devôte audiens igneum jáculum a lâtere imaginis Jesu crucifixi immissum in corde excipere meruit, quo vulneratus præmatûrum adeo ad Religionem ostendit ingenium, ut orationi aliisque piis operibus assidue vacaret, atque egregiæ indolis virtutumque exemplar proveciõris quoque ætatis adolescentibus proponeretur. Cum ita consummata prælusisset sanctitati, adhuc vicennis oblatas sibi amplas exõsus divitias, ad Claustrales sancti Basilii alumnos convolavit. Monasticam regulam professus, mirum quos in evangélica perfectione, suique contemptu progressus fecerit; assiduæ orationi, sacrõrum commentationi librõrum, jugique corporis castigationi intentus. Nudipes enim in frigidissima

ejus regionis hieme incedebat, carnes numquam, vinum nõnnisi ex obedientia adhibuit, asperrimoque cilicio ad mortem usque lumbos præcinxit. Arcta sui custodia, ac presentissimo Deiparæ auxilio, castitatis florem, quem ab adolescentia eidem devoverat, inviolatum servavit. Virtutis doctrinæque ejus brevi sic fama percrebuit, ut quavis junior, Bytëni monasterio præficeretur; mox in Vilnënsis Archimandritæ locum suffectus sit. Anno denique millésimo sexcentésimo decimo nono archiepiscopus Polocënsis licet invitus, gratulantibus vero catholicis, renuntiatur.

R. Honestum fecit illum Dominus, et custodivit eum ab inimicis, et a seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. **V.** Descenditque cum illo in foveam, et in vinculis non dereliquit eum. **Et.**

Lectio v.

Hac dignitate auctus, nihil de priori vivendi ratione remittens, nõnnisi divinum cultum et creditarum sibi ovium, salutem cordi habuit. Collapsis clerici et populi erigendis moribus, vitiiis extirpandis, errantibus ad Christi caulam

reducendis continuo stú-
duit; in verbi Dei prædi-
cacióne assiduus; ádeo in
paúperes profusus, ut cum
olim inópiae cujusdam ví-
duæ sublevandæ nihil aliud
occurreret, episcopále páll-
ium oppignorári jússet.
Templi Dei decórem in-
staurávit, sacras virginum
ædes extrúxit, xenodo-
chiis aliisque piis opéribus
juvándis suæ mensæ pro-
véntus erogávit. Interim
vero ecclesiasticórum júri-
um acérrimus adsértor, epi-
scopálem jurisdictionem, et
Ecclésiæ bona a sæculáribus
usurpáta vindicávit. Oblátam
sibi ab hæreticis magnam
vim auri, quo schismáticos
presbýteros parœciárum
regimini præfici sîneret,
constánter recusávit, sibi
non divítiis, sed animárum
salúte opus esse affirmans
et spíritus sancti donum
minime vendi posse. Evan-
gélicæ præsertim unitátis
ac veritátis strénuus propugná-
tor, totus enítuit, ut schis-
máticos hæreticósque ad
comúnionem cum Petri sede
redúceret. Summum Pontíficem
ejúsque potestátis plenitudinem
ab impudentissimis impiórum
calúmniis qua privátis
ac públicis conciónibus,
qua scriptis pietáte ac do-

ctrína plenis vindicáre num-
quam déstitit. Pro qua Ec-
clésiæ unitáte diu noctúque
multis gemítibus Deum ad-
precári, seque acceptábilem
victimam offerre, voluntáriis
sui córporis cruciátibus,
consuévit. Ejus lácrymas
atque indeféssos labóres,
ubérrima est messis consecúta;
nam incredibile dictu est,
quot hæreticos in sinum
Ecclésiæ matris revocávit,
ádeo ut verba sancti Gregórii
Neocésariensis epísopi
usurpare posset, se cum
paucos iníto sui pastorális
officii invenisset fidéles,
adhuc paucióres morti
próximam infidéles relínquere.
Quin et Josaphátum
uniónis Græcæ ecclésiæ
cum Latína auctórem
fuisse, pontificia adhuc
testántur orácula.

R. Desidérium animæ ejus
tribuisti ei, Dómine, * Et
voluntáte labiórum ejus non
fraudásti eum. **V.** Quóniam
prævenísti eum in benedi-
ciónibus dulcédinis: posuísti
in cápite ejus corónam
de lápide pretiósio. **Et.**

Lectio vi.

Tot ac tam præclára ca-
thólicæ fidei incre-
ménta infensíssimis hu-
máni géneris hostis diu
toleráre non póterat. Quare
perditissimórum hóminum

excitávit ódia, qui conspi-
ratione iníta fortíssimum
Christi athlétam ad necem
quærerent. Quod ímpium
facinus ter aggressi, Deo
tutánte, haud explére po-
tuérunt. Neque ínterim Jo-
saphátum sceleráta latébant
consília; quin impendéntem
sibi necem, ípsem in públi-
ca ad pópulum oratióne
prædíxit. Nihil tamen ho-
rum véritus, Vitépscum,
quo sui múnere partes in
pastoráli visitatióne com-
pléret, dehortántibus licet
cathólicis, proféctus est.
Hanc nefárii hómines op-
portúnam nacti occasi-
onem, tumultum ex arte
cient, archiepiscopáles in-
vádunt ædes, óbvios quos-
que cædunt ac fériunt. San-
ctíssimus vero præsul au-
dito clamóre, divíni magí-
stri sui exémpla imitátus,
sese quæréntibus óbviam
facit, eósque amíce com-
pellátus, filíoli, inquit, quare
fámulos meos cæditis? si
aliquid contra me habétis,
ecce adsum. Tum ímpetu
in eum facto, omni telórum
géneré óbrutus ac demum
secúri percússus invíctam
exhalávit animam, ejúsque
exánime corpus in flúvium
projecerunt die duodécima
Novémbris anni millésimi
sexcentésimi vigésimi tér-

tii. Sacrificium servi sui
Deum in odórem suavitátis
excepísse, insignia statim
eo opitulánte, patráta mirá-
cula ostendérunt. In pri-
mis autem sancti præsulis
crur parricídís ípsis pró-
fuit; qui cápite damnáti,
fere omnes ejurato schis-
mate, crímen suum detestáti
sunt: et corpus beati præsulis
mirábili luce circumfúsum
ex imo flúminis álveo elátum
est. Præclárum itaque Christi
athlétam Urbánus octávus
prídie Idus Maji anno millé-
simo sexcentésimo quadra-
gésimo secúndo beatórum
Mártyrum catálogo adscripsit.
Subinde Pius nonus tertío
Kalénde Júlias anni
millésimi octingentésimi se-
xagésimi séptimi, cum sæ-
culária Apostolórum Prín-
cipum festa haberéntur co-
ram Patrum sanctæ Ecclé-
siæ Románæ Cardinalium
senátu, simulque adstánti-
bus quingéntis fere Patriár-
chis, Metropólitibus et Epí-
scopis cujusque ritus, qui ex
toto terrárum orbe convé-
nerant, hunc ecclesiásticæ
unitátis adsertórem primum
ex orientálibus solénni ritu
in Vaticaná Basilica san-
ctórum órđini accénsuit.

R. Stola jucunditátis ín-
duit eum Dóminus, * Et

corónam pulchritúdinis pónit super caput ejus. **V.** Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. **Et corónam. Glória Patri. Et corónam.**

In III. Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 10. b.

In illo témpore: Dixit Jesus pharisæis: Ego sum Pastor bonus. Bonus Pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. **Et reliqua.**

Homilia sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 59. in Joann.

Magnum quiddam, dilectissimi, magnum, inquam, est Ecclésiæ prælatiō; et quæ multa indiget sapiéntia et fortitúde, qualem Christus propósuit; ut ánimam pro óvibus ponámus, et numquam illam deserámus, ut lupo generóse resistámus. Hæc enim inter pastórem et mercenáriū est differentia. Alter propriæ, contéptis óvibus; alter sua contépta, óvium semper salutí invigilat. Pastóris ergo exémplo demonstráto, deceptóres duos méminit; furem mactántem et rapiéntem oves, et mercená-

riū permitténtem, neque defendéntem commissas.

R. Coróna aúrea super caput ejus, * Expressa signo sanctitátis, glória honoris, et opus fortitúdinis. **V.** Quóniam prævenisti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuisti in cápite ejus corónam de lápide pretiósio. **Expressa.**

Lectio viii.

Quod superiori témpore Ezéchiél his verbis insectátus est: væ pastóribus Israël: nonne pascébant semetipsos? nonne greges pascúntur a pastóribus? sed illi contráriū faciébant, quod máxime malitiæ genus est, et plurimórum causa malórum, idcirco, inquit; neque quod abjectum erat, reducébant, neque quod perierat, quærebant: neque confráctum alligábant: neque infirmum consolidábant: quóniam se, non gregem pascébant. Idem et Paulus áliis verbis significat: omnes quæ sua sunt quærunt, non quæ Jesu Christi.

R. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicium non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsivit, sed ad cœlestia regna pervé-

In I. Vesperis.

Capitulum. Hebr. 5.

Omnis Póntifex ex hominibus assúptus, pro hominibus constitúitur in iis, quæ sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccátis.

Hymnus.

Gaude, mater Polónia, Prole fœcúnda nobili, Summi Regis magnalia Laude frequénta vigili.

Cujus benigna grátia Stanislái Pontificis Passiōnis insignia Signis fulgens mirificis.

Hic certans pro justitia, Regis non cedit furia: Stat pro plebis injúria Christi miles in acie.

Tyránni truculéntiam Qui dum constánter arguit, Martýrii victóriam Membrátim cæsus méruit.

Novum pandit miraculum Splendor in Sancto cœlicus, Redíntegrat corpúsculum Sparsum cœlestis médicus.

Sic Stanisláus Póntifex Transit ad cœli cúriam, Ut apud Deum ópifex Nobis implóret véniam.

Poscéntes ejus mérita, Salútis dona réferunt: Morte præventi súbita Ad vitæ portum rédeunt.

V. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. **Qui. Glória Patri. Qui.**

Lectio ix.

Verum ab utróque se disidére osténdit Christus: ab illis quidem qui in aliórum perníciam véniunt, cum dicat se propterea venisse, ut vitam habérent: ab his autem, qui oves a lupis rapi negligébant, dicéndo se propter eas ánimam pónere, ne oves perirent. Nam cum Judæi ipsum interimere vellent, non propterea déstitit a doctrína, neque credéntes trádidit; sed péstitit, et pértulit mortem: ideo frequénter inquit: Ego sum pastor bonus. Quæ cum nullo niti testimónio videréntur (quod enim póneret ánimam suam, non multo post re demonstrátum est, quod autem vitam habérent et abundántius habérent eventúrum erat in futúro sáculo) álterum ab áltero confirmit. **Te Deum.**

Die 27. Septembris.

In Translatione

S. Stanislái Episc. et Mart. Patroni Regni Poloniae.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. præter sequentia.

Cujus ad tactum annuli
Morbi fugantur turgidi;
Ad locum sancti tumuli
Multi curantur languidi.

Surdus auditus redditur,
Claudis gressus officium:
Mutorum lingua solvitur,
Et fugatur daemonium.

Ergo, felix Cracovia,
Sacro dotata corpore,
Deum, qui fecit omnia:
Benedic omni tempore.

Sit Trinitati gloria,
Laus, honor, jubilatio:
De Martyris victoria
Sit nobis exsultatio. Amen.

¶ Gloria et honore corona-
visti eum, Domine. **R.** Et
constituisti eum super ope-
ra manuum tuarum.

Ad Magnif. Ant. O beate
Stanislæ, Præsul plebis
Cracoviæ, cujus signa vic-
toriarum late patent Poloniæ:
nam dono Christi gratiæ,
pestes curantur variæ. Tua,
Martyr egregie, festa col-
lentes hodie, Regi com-
menda gloriæ.

Oratio.

Deus, pro cujus honore
gloriosus Pontifex Sta-
nislæus gladiis impiorum
occubuit: præsta, quæsumus;
ut omnes, qui ejus implorant
auxilium, petitionis
sue salutarem consequan-
tur effectum. Per Dñm.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In Diœcesi Gnesn. et Posn.

In II. Nocturno
Lectio IV.

Ecce enim Stanislæus
computatus est in-
ter filios Dei, et
inter sanctos sors illius
est. Honorificavit eum Pa-
ter æternus, qui in cœlis
est; centuplum accepit in
hac vita, et vitam æternam
possedit. Nam qui vivus
cæcis viam demonstrabat,
mortuus cæcos illuminat:
qui vivus unum solum mor-
tuum, magna nostri orbis
admiratione, a mortuis ex-
citavit, mortuus plures de
sorte mortis sustulit: qui
vivus ferro Boleslæi cessit,
mortuus universos exer-
citus atque acies integras,
piorum regum patronus et
adjutor, fugat. Itaque cum
locus ille, ubi depositus fuit,
populi frequentiam, quæ
illuc opis causa confugie-
bat, continere non posset,
Lambertus, hujus nominis
tertius, successor ejus, et
princeps Wladislæus, divi-
nis visionibus admoniti,
ossa sancti odorem sua-
vissimum spirantia, sancte
ac reverenter in primarium
templum Cracoviense, san-
cti Wenceslæi tum dictum,
transferunt. Sic suo altari

Pontifex, cathedræ doctor,
templo episcopus, populo
pastor, post decennium re-
stituitur.

R. Honestum fecit illum
Dominus, et custodivit eum
ab inimicis, et a seductori-
bus tutavit illum, * Et de-
dit illi claritatem æternam.

¶ Descenditque cum illo
in foveam, et in vinculis
non dereliquit eum. **Et.**

Lectio v.

Post centum tandem, et
septuaginta annos ex-
citat Dominus spiritum
Prandotæ episcopi Craco-
viensis, viri sancti, Boles-
læi item ducis, cum sua
conjugè Kinga femina cas-
tissima. Qui miraculis
sancti episcopi collectis,
et fide publica, tamquam
igne probatis, legatos ad
Innocentium quartum sum-
mum Pontificem mittunt:
atque ut tantum virum in
numerus sanctorum re-
ferre velit, diligenter pre-
cantur. Fit consultatio As-
sisi, ubi tum forte erat
summus Pontifex. Inter
alios tum unus adversaba-
tur causæ divi Stanislæi,
Reinholdus Cardinalis Os-
tiensis, vir primæ auctori-
tatis; incidit hic in gravem
et lethalem morbum: cui in-
sommnis apparet divus Sta-
nislæus, et indigne illum

facere docet, qui Dei re-
sistat voluntati: excitatur
senex, Divo se commenda-
t, convalescit, causam
antea oppugnatam tuetur.
Fit summus consensus om-
nium: episcopus sanctus
inter martyres refertur.

R. Desiderium animæ ejus
tribuisti ei, Domine, * Et
voluntate labiorum ejus
non fraudasti eum. ¶ Quo-
niam prævenisti eum in be-
nedictionibus dulcedinis:
posuisti in capite ejus coro-
nam de lapide pretioso. **Et.**

Lectio vi.

Contigerat, Deo ita ordi-
nante, inter ipsam rem
sacram, ut mortuus ado-
lescens a matre in illud
templum divi Francisci dic-
tum deduceretur. Ponti-
fex Deum supplex precatur,
ut novo miraculo factum
suum confirmet: erigit se
subito adolescens: fit ingens
lætitia omnium. Summus
Pontifex pro suggestu gratias
Deo agit: Martyrem luculentissima
oratione celebrat: diem
octavam Idus Maji memò-
riæ ejus solèmnem assignat.
Redeunt legati cum
ingenti lætitia, annuntian-
tes, quanta Deus fecit cum
Martyre suo. Prandotæ episcopus
ossa Sancti ex pulvere terræ
sublevat, eaque

pro more solito in altari condit, Boleslao rege pudico ac regina pudicissima, ceterisque episcopis ac ducibus regni et vicinarum provinciarum assistentibus. Et factum est in illa die gaudium magnum: benedixitque Dominus novissimis Stanislai magis, quam principio ejus.

R. Stola jucunditatis induit eum Dominus, * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. **V.** Cibavit illum Dominus pane vite et intellectus: et aqua sapientiae salutaris potavit illum. **Et. Gloria Patri. Et.**

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 10. b.

In illo tempore: Dixit Jesus pharisaeis: Ego sum Pastor bonus. Bonus Pastor animam suam dat pro ovibus suis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

De verbis Domini, Serm. 50.

Audivimus Dominum Jesum commendantem nobis boni pastoris officium: in qua commendatione admonuit nos utique, ut intelligi datur, bonos esse pastores. Et

tamen, ne intelligeretur perverso modo multitudo Pastorum: Ego sum, inquit, Pastor bonus; et unde sit pastor bonus, consequenter ostendit: Pastor, inquit, bonus animam suam pro ovibus ponit. Pastor ergo bonus Christus. Quid Petrus? nonne bonus pastor? nonne et ipse animam suam pro ovibus posuit? Quid Paulus? quid ceteri Apostoli? Quid eorum tempora consequentes beati Episcopi Martyres? Quid etiam iste sanctus Stanislauus? Nonne omnes pastores boni, non mercenarii, de quibus dicitur: Amen dico vobis, perciperunt mercedem suam? Omnes ergo illi pastores boni, non solum quia sanguinem fuderunt, sed quia pro ovibus fuderunt. Non enim fuderunt elatione, sed caritate.

R. O venerandam Martyris constantiam, o praedicandam Stanislai praesulis fidem, qua in testem veritatis Boleslai regis sistendum tribunaliibus, * Petrum revocavit ab inferis. **V.** Triennem in tumulo, deficientibus a veritate filiis hominum. **Petrum.**

Lectio viii.

Nam et apud haereticos, qui propter iniquitates

Lectio ix.

et errores suos aliquid molestiarum perpessi fuerunt, nomine martyrii se jactant: ut hoc pallio dealbati, facilius furantur, quia lupi sunt. Si autem vultis scire, in quo numero habendi sunt, pastorem bonum, Paulum Apostolum audite: Quoniam non omnes, qui corpora sua in passione etiam ignibus tradunt, aestimandi sunt sanguinem fudisse pro ovibus, sed potius contra oves. Si distribuerio, inquit, omnia mea pauperibus, et tradidero corpus meum ut ardeam (jam ipsi sunt, sed vide quid sequitur): caritatem autem non habeam, nihil mihi prodest. Ecce venit ad passionem: ecce venit et ad sanguinis effusionem, venit et ad corporum incensionem: et tamen nihil prodest, quia caritas deest. Adde caritatem, prosunt omnia: detrahe caritatem, nihil prodest cetera.

R. Pastor cadit in gregis medio: dormit sponsus in sponsae gremio: mater plorans gaudet in filio: * Quia vivit victor sub gladio. **V.** Cleri plebisque concio in patris natalitio, jubilet cum tripudio pro tanto beneficio. **Quia. Gloria Patri. Quia.**

Quale bonum est caritas ista, fratres! quid pretiosius? quid luminosius? quid firmitus? quid utilius? quid securius? Multa sunt Dei dona, quae tamen habent et mali, qui dicturi sunt: Domine, in nomine tuo prophetavimus: in nomine tuo daemonia ejecimus: in nomine tuo virtutes multas fecimus. Nec respondet ille: Non fecistis: non enim in conspectu tanti Judicis audebunt mentiri, aut jactare, quae non fecerunt; sed quia caritatem non habuerunt, respondebit omnibus illis: Non novi vos. Quomodo autem habet vel exigua caritatem, qui etiam convictus non amat unitatem? Hanc Dominus unitatem commendans pastoribus bonis, commendans pastorem bonum, noluit multos appellare pastores. Neque enim, ut dixi jam, non erat pastor bonus Petrus, Paulus, Apostoli ceteri, et posteriores sancti episcopi, beatus Stanislauus. Omnes hi pastores boni, et tamen ille pastoribus bonis non commendavit pastores bonos, sed pastorem bonum. Ego sum, inquit, pastor bonus.

Te Deum laudamus.

In aliis Diocesisibus.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Stanisláus Scepanóvius Polónus, de nóbili Prussórum familia, patre Velisláo, matre Bogna, piis et locuplétibus paréntibus, natus est. Hi, cum multis annis stériles essent, ad Deum, omnis fecunditátis auctórem, confúgiunt, ut pro sua benigna voluntáte illis líberos dare vellet; pacti voto se, quidquid id esset quod ex illis nascerétur, ipsi soli ejúsque cúltoi sanctíssimo addictúros. Ad trigésimum tamen propémódum añum eórum desidéria differébantur. Unde cum conjicerent, id Deum nolle, quod illi summópere vellent, voluntátem suam divínæ voluntáti subjiciéntes omnem curam et sollicitúdinem a carne et ságuine ad fructus spíritus transférunt.

R. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. **V.** Descendítque cum illo in foveam, et in vínculis non derelíquit eum. **Et.**

Lectio v.

Ecce vero adest præsens et nec opinátus quidem

sine magna matris moléstia partus. Crescit, non magis córporis, quam ánimi viribus, modéstus, pudícus, ad omne genus doctrínæ, et pietátis propénsus puer. Quod dum paréntes vident, votis suis et púeri ingénio deesse nolunt. Gnesnam illum, et regni et litterárum tunc sedem, mittunt. Sed non diu hic nidus tantum pótuit continére ingénium: Lutétiam ígitur Parisiórum urbem, stúdiis litterárum ex antiquo celebrem, míttitur. Hic se totum cum aliis stúdiis, tum præcipue theológiæ ac juri canónico tradit.

R. Desidérium animæ ejus tribuísti ei, Dómine, * Et voluntáte labiórurum ejus non fraudásti eum. **V.** Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcedinis: posuísti in cápite ejus coronam de lápide pretiósó. **Et.**

Lectio vi.

Redit domum, tamquam Rex mercatúra mercátor bonus: íntegrís suis móribus, pietáte, modéstia, castitáte, sinceritáte, quæsitís multis, excellénti doctrína, rerum gerendarum dexteritáte summa. Fama ejus permótus Lambértus episcopopus Cracoviénsis, vir pius, júvenem reluctántem

magis quam se ingeréntem ad sacros órdenes pértrahit. Sacerdótem primum, post canónico ac prædicatórem Cracoviénssem facit. Sic Stanisláus, tamquam fecúnda et pretiósá planta in ubérius solum transláta, ubérrimos fructus réddere cœpit; in ómnibus seípsum præbens exémplum bonórum óperum: in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum et irreprehensibile; ut ii, qui ex advérso essent, vereréntur, nihil habéntes dicere malum de illo. Quod dum Lambértus, sênio et ætáte conféctus, in illo videt, ipsum univérse ecclésiæ, atque ádeo dómui suæ tamquam álterum Joséphum præfécit.

R. Stola jucunditátis induit eum Dóminus, * Et coronam pulchritúdinis posuit super caput ejus. **V.** Cibávit illum Dóminus pane vita et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. **Et.** Glória Patri. **Et.**

Lect. III. Noct. ut supra. 40*

Ad Laudes.

Capitulum. Hebr. 5.

Omnis Póntifex ex homínibus assúptus, pro homínibus constitúitur in iis, quæ sunt ad Deum, ut

offerat dona et sacrificia pro peccátis.

Hymnus.

Invícte Martyr, únicum Patris secútus Fílium, Victis triúmphas hóstibus, Victor fruens cœléstibus.

Tui precátus múnere Nostrum reátum dílué, Arcens mali contágium, Vitæ repéllens tædium.

Solúta sunt jam víncula Tui sacráti córporis, Nos solve vinclis sæculi, Dono supérni Núminis.

Deo Patri sit glória, Ejúsque soli Fílio, Cum Spíritu Paráclito, Nunc et per omne sæculum. Amen.

V. Justus ut palma florébit. **R.** Sicut cedrus Libani multiplicábitur.

Ad Bened. Ant. Martyr Dei Stanisláus, gloriósus Póntifex, quem occidit Bolesláus truculéntus princeps, pastor bonus et patrónus, adsit nobis ópifex, et virtútum ártifex.

Oratio.

Deus, pro cujus honóre gloriósus Póntifex Stanisláus gládiis impiórum occúbuit: præsta, quæsumus; ut omnes, qui ejus implórant auxiliúm, petitiónis suæ salutárem consequántur effectum. Per Dñm.

Ad Tertiam.

Capit. Omnis Póntifex.

R. br. Glória et honóre *
Coronásti eum, Dómine.
Glória et. V. Et constitu-
ísti eum super ópera má-
num tuárum. Coronásti.
Glória Patri. Glória et.

V. Posuísti, Dómine, su-
per caput ejus. R. Coró-
nam de lápide pretiósó.

Ad Sextam.

Capitulum. Hebr. 5.

Qui condolére possit iis,
qui ignórant et errant,
quóniam et ipse circúmda-
tus est infirmitate: et pro-
pterea debet, quemádmó-
dum pro pópulo, ita étiam
et pro semetipso offerre
pro peccátis.

R. br. Posuísti, Dómine, *
Super caput ejus. Posuísti.
V. Corónam de lápide pretiósó.
Super. Glória Patri.
Posuísti.

V. Magna est glória ejus
in salutári tuo. R. Glóriam
et magnum decórem im-
pónes super eum.

Ad Nonam.

Capitulum. Hebr. 7.

Talis enim decébat, ut no-
bis esset Póntifex, san-
ctus, innocens, impollútus,
segregátus a peccatóribus,
et excelsior cœlis factus.

R. br. Magna est glória
ejus * In salutári tuo. Ma-

gna. V. Glóriam et ma-
gnum decórem impónes
super eum. In. Glória
Patri. Magna.

V. Justus ut palma floré-
bit. R. Sicut cedrus Líbani
multiplicábitur.

In II. Vesperis.

Capitulum et Hymnus ut in I.
Vesperis.

V. Justus ut palma floré-
bit. R. Sicut cedrus Líbani
multiplicábitur.

Ad Magnif. Ant. Vir ín-
clyte Stanisláe, vita, signis,
passiõe, plebem tuam, pa-
stor bone, fove benedictiõe,
gubérna protectiõe,
salva sancta intercessiõe.

Die 28. Septembris.

S. Wenceslai Martyris
Patr. Regni Poloniae.

Duplex majus.

Cracoviae autem in Eccl. Cathedr.

Duplex I. classis cum Oct.

Omnia de Comm. unius Mart.
præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui beáti Wencesláii
nobilitátem in meliõ-
rem mutásti dignitátem, et
eum per Martýrii palmam
ad cœlestem perduxisti gló-
riam: ejus précibus nos,
quæsumus, ab omni adver-
sitate libera, et ætérna bea-
titudinis concède pérfrui
glória. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lect. Fratres:
Debitóres sumus. de Comm. plur.
Mart. cum RR. de uno Mart.

In II. Nocturno.

Extra Cathedr. Cracov.

Lectio iv.

Wencesláus, Dux, et
Martyr Bohémiae pa-
tre christiáno Bor-
zivójo, príncipe Bohémiae,
et matre Drahomíra gentili
natus, ad educándum áviæ
fémínæ sanctæ Ludmillæ
a patre tráditus, ab ea sic
in omni pietáte et vitæ ín-
tegritate institútus est, ut
primam virginitátem, quam
ex útero matris suæ expor-
távit, perpétuo conservá-
ret: cujus custódes álias
amplíssimas virtútes, ca-
ritátem, humilitátem, mod-
éstiam, verecúndiam, et
orándi perseverántiam, ad-
júnxerat. Cui eidem áviæ,
tanti viri alúmnæ, pater
ejus móriens, omnem gu-
bernatiõnem regni com-
misit: cum Wencesláus
adoléscens ad reipúblicæ
régimen nondum matúrus
esset, mater autem impie et
crudéliter cum junióre filio
Bolesláo viveret, ac infidé-
les ambo more infidélium
dominaréntur. Offénsa ea
re Drahomíra, fúre coepit,
ac vitæ Ludmillæ insi-
diári. Quam ad extrémum,
submissis duóbus sicáriis,

magis scélere quam genere
nobilibus, per summum
scelus interfecit: ipsa sum-
ma rerum cum improbo
filio potita est, gravis suis,
moléstá ómnibus, christiáni-
nis inimicíssima.

R. Honéstum fecit illum
Dóminus, et custodivit eum
ab inimicis, et a seductóri-
bus tutávit illum: * Et de-
dit illi claritátem ætérnam.
V. Descénditque cum illo
in foveam, et in vínculis
non dereliquit eum. Et
dedit illi.

Lectio v.

Cujus injústum et potén-
tem dominátum dum
ámplius Bohémi perferre
non possent, Pragæ Wen-
cesláus, jam adúltum jú-
venem, in regem éligunt,
illique habénas impérii
comittunt. Quod ille plus
jejúnio, oratiõibus, cilicio
ac áliis piis operibus rexit,
quam império, illud plane
óccinens: Sépties in die
laudem dixi tibi super ju-
dicia justitiæ tuæ. Fuit hic
in eo ardor oratiõnis, quod
suñma hieme noñumquam
ex pédibus ejus sanguis
efflúxerit: ac ex vestigiis
ipsius áliqui incalúerint.
Aggréssus hunc regnúm-
que ejus erat dux Curi-
mensis Radisláus: cumque

multa frustra tentasset, ad extremum ipsum ad singulare certamen provocavit. Suscepit magno animo conditionem magnus princeps, vita sua suorum salutem representare volens: verum Deus ipse crudelis pugnae diremptor fuit. Dum enim vir sanctus praelium ingressurus equum conscendit, adversarius ejus animadvertit illi ab Angelo hastam porrigi, se vero ea voce moneri: Ne feri. Quare perterritus, ex equo desilit, ad pedes sancti veniam petens procidit: quem ad parcendum, quam ad ulciscendum paratiorem invenit.

R. Desiderium animae ejus tribuisti ei, Domine, * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. **V.** Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. **Et** voluntate.

Lectio vi.

Invidet et genti et principi eam felicitatem generis humani hostis: impiam matrem, alteram Athalam, in furias vertit. Haec filium suum, fratris Wenceslai male germanum, stimulat, ut de regno

cogitet, fratrem de medio tollat. Suscipit malum semen improbus ager; in caedem fratris totus effunditur; quem ad funestum convivium vocat. Non recusat justus Abel, nec inscius, nec invitus: sacramentis se praemunat. Post fraternam et hospitalem natalis filii mensam, proxima nocte ante templum orans caeditur; fit Deo gratissima hostia. Nec diu tamen exsultavit scelus in victoria: nam et matrem non ita multum post in arce Pragensi terra absorpsit vivam, et filius non diu gessit principatum, fratris sui sanguine comparatum. Alii per daemones exagitati, umbram suam timentes, sese praecipites in flumen dederrunt, submersique sunt. Sanguis quidem justus Abel, qui hora passionis multus fuit effusus, ad Deum sancte clamans, multis et iteratis conatibus non potuit aboleri.

R. Stola jucunditatis induit eum Dominus, * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. **V.** Cibavit illum Dominus pane vitae et intellectus: et aqua sapientiae salutaris potavit illum. **Et** coronam. **Gloria. Et coronam.**

In Cathedr. autem Cracov.

Lectio iv.

Wenceslaus Dux et Martyr Bohemiae, patre christiano Borzivojo principe Bohemiae, et matre Drahomira gentili natus, ad educandum aviae feminae honestissimae Ludmillae a patre traditus, ab ea sic in omni pietate, et vitae integritate institutus est, ut eam virginitatem, quam ex utero matris suae exportavit, perpetuo conservaret: cui custodes alias amplissimas virtutes, caritatem, humilitatem, modestiam, verecundiam, orandique perseverantiam, adjunxerat.

R. Honestum fecit illum Dominus, et custodivit eum ab inimicis, et a seducto-ribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem aeternam. **V.** Descenditque cum illo in foveam, et in vinculis non dereliquit eum. **Et.**

Lectio v.

Eidem aviae, tanti viri alumnae, pater ejus moriens omnem gubernationem regni comiserat; cum Wenceslaus adolescens ad reipublicae regimen propter aetatem nondum maturus esset, mater autem impie, et crudeliter cum juniore

filio Boleslao viveret, ac infideles ambo more infidelium dominarentur.

R. Desiderium animae ejus tribuisti ei, Domine, * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. **V.** Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. **Et.**

Lectio vi.

Offensa ea re Drahomira, furere coepit, ac vitae Ludmillae insidiari. Quam ad extremum, submissis duobus sicariis, magis scelere quam genere nobiliter, per summum scelus interfecit; ipsa summa rerum cum improbo filio potita est, gravis suis, molestissima omnibus, christianis inimicissima.

R. Stola jucunditatis induit eum Dominus, * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. **V.** Cibavit illum Dominus pane vitae et intellectus: et aqua sapientiae salutaris potavit illum. **Et** coronam. **Gloria** Patri. **Et** coronam.

In III. Noct. Homil. in Evang. Si quis vult post me venire. de Comm. unius Mart. 2. loco.

Quae per totam Octavam, quando Officium fit de S. Wenceslao, repetitur.

Quinta die infra Octavam
S. Wenceslai.

Semiduplex.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Nijustum et poténtem dominátum Drahomiræ ac Boleslái dum ámplius Bohémi perferre non possent, Pragæ Wencesláuam jam adúltum júvenem in regem éligunt, illique habénas impérii committunt. Quod ille plus jejúnio, oratióibus, cilicio, ac áliis piis opéribus rexit, quam império, illud plane óccinens: Sépties in die laudem dixi tibi super júdicia jústitiæ tuæ.

R. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. **V.** Descendítque cum illo in foveam, et in vínculis non derelíquit eum. **Et.**

Lectio v.

Tanto fuit ardóre oratiónis, ut summa hieme nonnúmquam ex pédibus ejus sanguis efflúeret, ac ex vestigiis ipsius plures incalésceant. Aggréssus eum regnúmque ipsius dux Curiménsis Radisláuus, cum multa frustra tentásset, ad

extrémum, ipsum ad singuláre certámen provocávit. Suscépit magno ánimo conditióem magnus princeps, vita sua suórum salutem repræsentáre volens: verum Deus ipse crudélis pugnae diréptor fuit.

R. Desidérium animæ ejus tribuísti ei, Dómine, * Et voluntáte labiórúum ejus non fraudásti eum. **V.** Quóniam prævenísti eum in benedictiúnibus dulcedinis: posuísti in cápíte ejus coronám de lápide pretiósio. **Et.**

Lectio vi.

Dum enim vir sanctus prælium ingressurus equum conscéndit, adversárius ejus animadvértit, illi ab Angelo hastam porrigi: se vero ea voce monéri: Ne ferí. Quare perterritus, ex equo désilit, ad pedes Sancti véniam petens prócidit: quem ad parcéndum quam ad ulciscéndum paratiórem invénit.

R. Stola jucunditátis induit eum Dóminus, * Et coronám pulchritúdinis pósuit super caput ejus. **V.** Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. **Et.** Glória Patri. **Et.**

In III. Noct. Homil. in Evang. ut in ipso die.

Sexta diē infra Octavam
S. Wenceslai.

Semiduplex.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Neque semel tamen, ut dictum est, Wencesláo, Angeli, vitam angélicam ducénti, testimónium virtútis etsanctitátis reddidérunt; sed jam longe ante adolescénti in aula Ottónis imperatóris commoránti, qui illum a supérbo mundo despéctum, cruce aúrea divínitus signátum, in conspéctum imperatóris perduxérunt. Quare imperátor commótus, et in conséssum suum eum recépit, et bráchio sancti Viti donávit: in cujus honórem ille post amplíssimum templum Pragæ extrúxit.

R. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. **V.** Descendítque cum illo in foveam, et in vínculis non derelíquit eum. **Et.**

Lectio v.

Invidet et genti et príncipi eam felicitátem géneris humáni hostis: impiam matrem, álteram A-

tháliam, in fúrias vertit. Hæc filium, fratris Wenceslái male germánum, stimulat, ut de regno cógitet, fratrem de médio tollat. Súscipit malum semen improbus ager; in cædem fratris totus diffúnditur; quem ad funéstum convívium vocat.

R. Desidérium animæ ejus tribuísti ei, Dómine, * Et voluntáte labiórúum ejus non fraudásti eum. **V.** Quóniam prævenísti eum in benedictiúnibus dulcedinis: posuísti in cápíte ejus coronám de lápide pretiósio. **Et.**

Lectio vi.

Non recusat justus Abel, nec íncius, nec ínvítus: sacraméntis se præmúnit. Post fratérnam et hospitálem mensam, próxima nocte ante templum orans cæditur, fit Deo grátíssima hóstia. Nec diu tamen exsultávit scelus in victória: nam et matrem non ita multum post in arce Pragénsi terra absórpsit vivam, et filius non diu gessit principátum fratris sui ságuine comparátum.

R. Stola jucunditátis induit eum Dóminus, * Et coronám pulchritúdinis pósuit super caput ejus. **V.** Cibávit illum Dóminus pa-

ne vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. *Et. Glória Patri. Et.*

In III. Noct. Homil. in Evang. ut in ipso die.

*In die Octava
S. Wenceslai Martyris.*

Duplex.

*In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.*

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Non effugerunt justam Dei vindictam sócii et administri tanti facinoris. Alii per dæmones exagitati, umbram suam timéntes, sese præcipites in flumen dedérunt, submersique sunt; álii vero mente capti fugam iniérunt, et nusquam ámplius comparuérunt: álii autem váriis et grávis morbis percússi, ut homínibus essent exósi, vitam miserabiliter finiérunt. Sanguis quidem justí Abel, qui hora passiónis multus fuit effúsus, ad Deum sancte clamans, multis et iterátis conátibus non pótuít aboleri.

R. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóri-

bus tutávit illum, * *Et dedit illi claritátem ætérnam. V.* Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. *Et.*

Lectio v.

Cum enim a minístris in paríetibus et pavíménto ecclésiæ ablútus esset, et pénitus detérsus, postrídie a fidélibus ecclésiám intrántibus multo magis visus est apparére. Idem sápius ac veheméntius magna vi et conátu detérsus, magis visus apparuit, quantóque crebrius detergebátur, tanto magis parietes cruentáti adspiciebantur. Minístri itaque stupéntes super hoc miráculo, sánguinem deinceps ablúere cessavérunt. Sicque sanguis innocénter effúsus, in testimónium tanti parricídii, in delétus permánsit.

R. Desidérium animæ ejus tribuísti ei, Dómine, * *Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. V.* Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus coronám de lápide pretiósó. *Et.*

Lectio vi.

Et domi quidem hæc subobscúrius, ob metum tyránni gerebantur, at qui hábitat in cælis, non

passus est hæc obscura fieri: verum ad últimas usque insulas marisque extrema perférri. Regi Dániæ immittit visionem, eum de crudéli cæde regis sancti facit certiórem: in ejus honórem et memóriam templum amplíssimum sibi ædificári jubet: ut quem doméstica impietas opprésérat, eum extérna pietas illustráret ornarétque.

R. Stola jucunditátis induit eum Dóminus, * *Et coronám pulchritúdinis pósuit super caput ejus. V.* Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. *Et. Glória Patri. Et.*

In III. Noct. Homil. in Evang. ut in ipso die festo.

Die 6. Octobris.

*In Translatione
S. Æschili Episc. et Mart.*

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. præter sequ.

Hymnus.

Jam dies adest célebris,
Nova resúltant cántica:
Quia fugátis ténébris,
Regnat fides cathólica.

*Gaude parens Británnia
De tantæ prolis múnere:
Exsúlta magis, Suécia,
De novo lucis sidere.*

Æschilus signis émicat,
Ritus confútans géntium,
Christum Auctórem prædicat,

Et Salvatórem ómnium.

*Verbis, exémpis cláruit,
Salúti studens ómnium:
Tandem mortem sustinuit,
Migrans felix ad gáudium.*

*Tibi sit laus et glória,
Coróna triumphántium:
Nos Æschili prece pia
Duc ad cæli palátium. Amē.*

V. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. *R.* *Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.*

*Ad Magnif. Ant. Æschile
flos præsulum, pater pietátis,
clericórum spéculum,
doctor veritátis, tuæ replet
sæculum fama sanctitátis:
junge tuum pópulum civi-
bus beátis.*

Oratio.

Deus, qui beátum Æschilum Pontíficem tuum pro fidei dilatatióne martýrium subire voluísti: præsta, quæsumus; ut omnes, qui ejus implórant auxili-um, petitiónis suæ salutárem consequántur effectum. *Per Dóminum.*

Ad Matutinum.

Hymnus.

Æschili pro victória
Gaude mater Ecclésia,

Christi suffulta grátia
Devóta fac tripúdia.

Pius, devótus, húmilis,
Vivéndi formam præbuit
In lege Dei, óculis,
Verbis, exémpis cláruit.

In fide luxit ómnibus
Per signa, per prodígia;
Mundum calcans sub pedi-
bus,
Manum misit ad fórtia.

Mors córporis contémni-
tur,
Dum Christi mors attén-
ditur;

Vincit ergo dum víncitur,
Magis vincit, cum móritur.

Tibi sit laus et glória,
Coróna triumphántium:
Nos Æschili prece pia
Duc ad cœli palátium.
Amen.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

De Sermóne S. Ambrósii
Episcopi.

In natalibus Ss. Mart. Nazarii
et Celsi.

Lectio iv.

Nicet hic tantus Chri-
sti testis Vexionén-
sium peculiáris pu-
tétur privilégio sepúlchri,
sed ómnium est commu-
nióne suffrágii. Neque e-
nim istius urbis cáritas
próflua, et fidei avára, tan-
tum huic Mártyri derogá-

verit, dum sibi árrogat,
ut solum erga mcónia sua
patrocínii illius beneficia
affutúra esse crediderit.
Non claúditur locis, quod
diffúnditur méritis. Invo-
cásti ubique Mártyrem, ubi-
que te exaúdit ille, qui hon-
orátur in Mártyre. Mode-
ránte itaque eo qui pensat
vota tua, et dispénsat mú-
nera sua, in tantum vicína
préséntia effícacis præbé-
bitur advocári, in quantum
fúerit fides devóta suscépti.
Orátio enim, quæ castitá-
tis, justítiae, eleemosynárum
opéribus adjuvátur, excé-
dit mundum, pénétrat pa-
radísium, évolat usque ad
ipsum summæ majestátis,
Angelo conferénte, conspéctum.

R. Honéstum fecit illum
Dóminus, et custodívit eum
ab inimícis, et a seductóri-
bus tutávit illum, * Et dedit
illi claritátem ætérnam. V.
Descenditque cum illo in
fóveam, et in vínculis non
derelíquit eum. Et.

Lectio v.

Quæ cum ita sint, hono-
rémus beátos Mártyres,
príncipes fidei, intercessó-
res mundi, præcónes regni,
cohærédes Dei. Quod si
dicas mihi: Quid honóras
in carne jam resoluta atque
consumpta, de qua jam

nulla Deo cura est? Et ubi
est illud, caríssimi, quod
ipsa Véritas loquitur per
Prophétam? Pretiósá, in-
quit, in conspéctu Dómini
mors Sanctórum ejus. Et
íterum: Mihi autem valde
honorificátí sunt amíci tui,
Deus. Honoráre debémus
servos Dei; quanto magis
amícos Dei, de quibus álio
loco dicitur: Dóminus, in-
quit, custódit ómnia ossa
eórum, et unum ex his non
conterétur!

R. Desidérium ánimæ ejus
tribuísti ei, Dómine, * Et
voluntáte labiórum ejus non
fraudásti eum. V. Quóniam
prævenísti eum in benedi-
ctiónibus dulcédinis: posu-
ísti in cápite ejus coronám
de lápide pretiósó. Et.

Lectio vi.

Honóro igitur in carne
Mártyris excéptas pro
Christi nómine cicatrices:
honóro vivéntis memóriam
in perennitáte virtútis: hon-
óro per confessiónem Dó-
mini sacrátos cineres: hon-
óro in cinéribus sémina
æternitátis: honóro corpus
quod mihi Dóminum meum
osténdit dilígere, quod me
propter Dóminum mortem
dócuit non timére. Cur au-
tem non honórent corpus
illud fidéles, quod reve-
réntur et dámones, quod

et affixérunt in supplicio,
sed glorificánt in sepúl-
chro? Honóro itaque cor-
pus, quod Christus hono-
rávit in gládio, quod cum
Christo regnábit in cœlo.

R. Stola jucunditátis ín-
duit eum Dóminus, * Et
corónam pulchritúdinis pó-
suit super caput ejus. V.
Cibávit illum Dóminus pa-
ne vitæ et intelléctus: et
aqua sapiéntiæ salutáris
potávit illum. Et. Glória
Patri. Et.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii se-
cúndum Joánnem.

Lectio vii. Cap. 10. b.

In illo témpore: Dixit Je-
sus pharisæis: Ego sum
Pastor bonus. Bonus Pa-
stor ánimam suam dat pro
óvibus suis. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homília 17. in Evang.

Ad messem multam
operárii pauci sunt;
quod sine gravi
mæroré loqui non póssu-
mus: quia etsi sunt, qui
bona aúdiánt, desunt ta-
men, qui dicánt. Ecce mun-
dus sacerdotibus plenus est,
sed tamen in messe Dei
rarus valde invenítur ope-
rátor: quia officium qui-
dem sacerdotále suscipi-
mus, sed opus officii non

implémus. Fructus quippe sanctæ Ecclesiæ in stipendio quotidiano percipimus, sed tamen pro æterna Ecclesiâ minime in prædicatione laboramus.

R. Gaude, felix Suécia, lauda Salvatorem, quia de Británnia tibi dat pastorem, * Qui vas plenum gratiæ Christi dat odorem. **V.** Erranti tibi sit divinum dux in amorem. **Qui.**

Lectio viii.

Pensémus ergo, cujus damnationis sit, sine labore hic percipere mercedem laboris. Pensémus, cujus sit apud Deum criminis, peccatorum pretium manducare, et nihil contra peccata prædicando agere. Pensémus ergo: qui unquam per linguam nostram conversi? qui de perverso suo opere, nostra increpatione correpti, penitentiam egerunt? quis luxuriam ex nostra eruditione deseruit? quis avaritiam, quis superbiam declinavit? Pensémus, quod lucrum Deo facimus nos, qui accepto talento, ab eo ad negotium missi sumus. Etenim dicit: Negotiamini, dum venio.

R. Transit ab exsilio mundi rubricatus, in cæli rosâ-

rio digne transplantatus: * Bino pollens præmio gaudet laureatus. **V.** Qui gregis sui ante Deum excuset reatus. **Bino** pollens. **Gloria** Patri. **Bino** pollens.

Lectio ix.

Ecce jam venit; ecce de nostro negotio lucrum requirit. Quale ei animarum lucrum de nostra negotiatione monstrabimus? Quot ejus conspectui animarum manipulos de prædicationis nostræ segete illaturi sumus? Ponamus ante oculos nostros illum tantæ districtiõnis diem, quo iudex veniet, et rationem cum servis suis, quibus talenta credidit, ponet. Ecce in majestate terribili, inter Angelorum atque Archangelorum choros videbitur. In illo tanto examine electorum omnium et reproborum multitudo deducetur, et unusquisque quid sit operatus, ostendetur. **Te** Deum.

Ad Laudes.

Hymnus.

Summi præcepta Dõmini
Contempserunt malè-
voli,

Et necem suo Præsuli
Paraverunt increduli.

Percussus est lapidibus
Æschilus sicut Stéphanus,

Et sic pro occisoribus
Deum orat humillimus.

Indulge, ait, miseris,
Pater, dimitte vitia,
Christe, emunda crimina;
Collata indulgentia.

Dei martyr egregie,
Pro nobis Deum postula,
Ut hunc queamus colere
In sempiterna sæcula.
Amen.

V. Justus ut palma florèbit. **R.** Sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Ad Bened. Ant. O Præsul mitissime, patriæ lucerna, lux errantis animæ, devios gubernæ, ductor gregis optime, nos duc ad superna, ubi pascet intime gregem lux æterna.

Oratio.

Deus, qui beatum Æschilum Pontificem tuum pro fidei dilatatione martyrium subire voluisti: præsta, quæsumus; ut omnes, qui ejus implorant auxilium, petitionis suæ salutarem consequantur effectum. **Per** Dõminum.

In II. Vesperis.

Ad Magnif. Ant. Vale pater patriæ, fidei zelator, turpis idololatriæ felix triumphator, nobilis Ecclesiæ doctor et fundator, tuæ sis familiæ jugis consolator.

Die 7. Octobris.

S. Birgittæ Viduæ.

Duplex.

Omnia de Comm. nec Virg. nec Mart., præter sequentia.

Ad Vesperas.

Hymnus.

Hora consurgit aurea,
Lux absque nube rutilat,

Regna gaudent æthæra,
Mundus applaudens jubilat.

Nam decor Regni Suéciæ,
Birgitta clari germinis,
Clara jam videt facie
Splendorem veri luminis.

Ex fructuosa vinea
Virgo processit gracilis,
In ætate virginea
Pulchræ Rebécæ similis.

Spicas virtutum colligit
Ruth post terga metentium,
Quarum se granis reficit
Intra terram viventium.

Amatrix innocentiae
Castum ducens conjugium:
Cor dedit sapientiae,
Vanum postponens gaudium.

Jesu, nostra redemptio,
Fac nos in regnis cœlicis,
Hujus Patronæ merito,
Sanctorum frui gaudiis.

Amen.

V. Spécie tua, et pulchritudine tua. **R.** Intende, prospere procede, et regna.

Ad Magnif. Ant. Birgitta Christi famula fidelis in of-

ficio, tu felix Anna vidua, templi vacans servitio, Rachel amore fervida, Jacob placens consortio, salus agrôtis placida, devôtis consolatio, splensens iustorum semita, mcestorum recreatio, fiat per tua merita grata nostra devotio; quæ reseras abscondita, nos offer lucis radio.

Oratio.

Domine Deus noster, qui beate Birgittæ per Filium tuum unigenitum secreta cœlestia revelasti: ipsius pia intercessione da nobis famulis tuis, in revelatione sempiternæ gloriæ tuæ gaudere lætantes. Per eundem Dominum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Birgitta, in Suecia, illustribus et piis parentibus orta, sanctissime vixit. Cum adhuc in utero gestaretur, a naufragio propter eam mater erepta est. Decennis post auditum de passione Domini sermonem, sequenti nocte Jesum in cruce, recenti sanguine perfusum, vidit, et de eadem passione secum loquentem. Quo ex tempore in eiusdem medi-

tatione ita afficiebatur, ut de ea sine lacrymis cogitare deinceps numquam posset.

R. Propter veritatem, et mansuetudinem, et iustitiam: * Et deducet te mirabiliter dextera tua. **V.** Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. **Et.**

Lectio v.

Ulfoni, Nericiæ principi, in matrimonium tradita, virum ipsum ad pietatis officia, tum optimis exemplis, tum efficacibus verbis adhortata est. In filiorum educatione piissima, pauperibus, et maxime infirmis, domo ad id muneris dicata, inserviebat quam diligentissime, illorum pedes solita lavare et osculari. Cum autem una cum viro suo rediret Compostella, ubi sancti Jacobi Apostoli sepulchrum visitaverant, et Atrabati Ulfo graviter ægrotaret, sanctus Dionysius Birgittæ noctu apparuit, et de mariti salute aliisque de rebus quæ futuræ erant, præmonuit.

R. Dilixisti iustitiam, et odisti iniquitatem: * Propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ. **V.** Pro-

pter veritatem, et mansuetudinem, et iustitiam. **Propterea.**

Lectio vi.

Viro Cisterciensi monacho facto, et paulo post defuncto, Birgitta, audita Christi voce in somnis, arctiorem vitam formam est aggressa. Cui deinde arcana multa fuerunt divinitus revelata. Monasterium Vastanense sub regula sancti Salvatoris, ab ipso Domino accepta, instituit. Romam Dei jussu venit, ubi plurimos ad amorem divinum vehementer accendit. Inde Jerosolymam petiit, et iterum Romam. Qua ex peregrinatione cum in febrem incidisset, gravibus per annum integrum afflictata morbis, cumulata meritis, prænuntiatio mortis die, migravit in cœlum. Corpus ejus ad Vastanense monasterium translatum est: et miraculis illustrem Bonifacius nonus in sanctorum numerum retulit.

R. Fallax gratia, et vana est pulchritudo: * Mulier timens Deum, ipsa laudabitur. **V.** Date ei de fructu manuum suarum, et laudent eam in portis opera ejus. **Mulier. Gloria Patri. Mulier.**

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11. d.

In illo tempore: Respondens Jesus dixit: Confiteor tibi Pater, Domine cœli et terræ, quia abscondisti hæc a sapientibus, et prudentibus, et revelasti ea parvulis. Et reliqua.

Homilia sancti Hilarii Episcopi.

In idem Evangelium.

cœlestium verborum arcana atque virtutes sapientibus absconduntur, et parvulis revelantur: parvulis malitia, non sensu, sapientibus vero stultitiæ suæ præsumptione, non prudentiæ causis. Factique hujus æquitatem Dominus paternæ voluntatis judicio confirmat: ut qui dedignantur parvuli in Deo fieri, stulti deinceps in sapientia sua fiant.

R. O facies Mosæica, solis coruscans radiis, sanctitate magnifica, magnis clarens prodigiis: * In requie pacifica Sponsi fruens convivis. **V.** O femina mirifica, continuis lætifica servos tuos præsiidiis. **In.**

Lectio viii.

Ac ne quid in illo minus, Aquam quod in Deo, æ-

stimarétur, ómnia sibi a Patre ait trá dita esse, solí que se Patri cógnitum. Patrémque soli sibi notum, vel cui ipse reveláre volúisset, reveláturus ei, a quo, ut reveláre velit, orétur. Qua revelatióne tandem utriúsque in mútua cognitióne esse substántiam docet, eum qui Fílium cognósceret, Patrem quoque cogníturus esset in Fílio; quia ómnia a Patre ei sunt trá dita. Trá dita autem non ália sunt, quam quæ in Fílio soli nota sunt Patri: nota vero Fílio soli esse quæ Patris sunt. Atque ita in hoc mútuæ cognitiónis secréto, intelligitur non áliud in Fílio, quam quod in Patre ignorábile sit, extitisse.

R. O canálem mundíssimum, super quem de cœli cárdine fluit, ut ros elóquium ignítum sancto flúmine: * Mentés inflámma hóminum interióri lúmine.
V. Ora Birgítta Dóminum, ut nos post vitæ términum cœlorum locet ágmine. **Mentes. Glória Patri. Mentes.**

Lectio ix.

Legis deinde difficultátibus laborántes, et peccátis sœculi onerátos ad se ádvocat, dempturúmque se

labórem onúsque promítit, si modo ejus jugum tollant, mandatórum scílicet suórum præcépta suscipiant, eúmque sacraméto crucis ádeant; quia corde húmílis et mitis sit, et in his animábus suis réquiem invéniant, jugi suávis et levis óneris blandiménta propónens; ut credéntibus ejus boni sciéntiam præstet, quod solus ipse novit in Patre. Et quid jugo ipsíus suávis? Quid ónere lévius? Probábile fieri, scélera abstinére, bonum velle, malum nolle, amáre omnes, odísse nullum, ætérna cónsequi, præsentibus non capi, nolle inférre álteri, quod ipse sibi pépeti sit moléstum.

Te Deum laudámus.

Ad Laudes.

Hymnus.

Cœli perórnat gaúdia,
Causam præstet lætitiæ
Birgítta, rosa fúlgida,
Pax et decus Ostgóthiæ.

Beáta pauper spírítu
Palmas exténdens paúperi,

Læto vultus intúitu
Manum porréxit inopi.

Solúto matrimónio,
Postquam vir mundo móritur,

Die 10. Octobris.

Officium

Gratiarum actionis
pro Victoria ex Turcis año
MDCXXI. eodem die
obtenta.

Duplex majus.

In I. Vesperis.

Ant. et Capit. de Laud.; Ps. ut in I. Vesp. de Comm. Apost.

Hymnus.

Supérne regum Rex bone,
Fons pacis et victóriæ,
Deus Pater sperántium,
Ultor superbíentium;

Ad jussa cujus túrgidæ
Maris procéllæ súbsident,
Iras leónes éxuunt,
Sol stat stupens, nec se movens.

Quo fulguránte, désuper
Gentes feróces éxpavent,
Hostes tremunt, mali fremunt,
Boni triúmphant gaúdio.

Tu bárbaros Osmánnicos
Apros fugas e vinea,
Polóniæ regnum tuæ
A clade dira vindicans.

Ergo tuo celsíssimo
Sit nómini laus, glória,
Qui trinus ac unus Deus,
Per sæcla vivis ómnia.

Amen.

V. Sancti per fidem fortes
facti sunt in bello. **R.** Castra vertérunt exterórum.

Ad Magnif. Ant. Benedíctus Dóminus Deus noster,

Devóto cordis ósculo
Christum Sponsum ampléctitur.

Sponsus diléctam súscitat,
Veni, vocans, ad Libanum,
Surgit amíca, próperat,
Regálem petens thálamum.

Montes petit arómatum
Hæc áffluens delíciis,
Donis plena charismatum
Vitam servat a vítiis.

Jesu, nostra redémptio,
Fac nos in regnis cœlicis,
Hujus Patrónæ mérito,
Sanctórum frui gaúdiis.

Amen.

V. Diffúsa est grátia in
lábiis tuis. **R.** Proptérea
benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Bened. Ant. **C**oróna
sponsa prædita, præsentáta per Vírginem, plebem devótam vísita, tuam rege progéniem, umbram mortis illúmina, noctis aufer caliginem, pedes nostros justíficam in pacis pulchritúdinem.

In II. Vesperis.

Ad Magnif. Ant. **V**ale
suávis música, demúlcens
aures princípum: tu Ge
deónis búccina, castra de
térrens hóstium: tu dulcis
tympanístria, corda mo
vens fidélium: convérte,
mater ínclýta, luctum no
strum in gaúdiúm.

qui docet manus nostras ad prælium, et digitos nostros ad bellum.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum.

Invit. Regem, qui redimit de interitu vitam, * Venite adorémus.

Ps. Venite, exultémus.

Hymnus. Superne regum. *ut supra.*

In I. Nocturno.

Ant. Fortitudo mea et laus mea Dominus, et factus est mihi in salutem.

Psalmus 8.

Domine Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata est magnificentia tua * super cælos.

Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum et ultorem.

Quoniam videbo cælos tuos, opera digitorum tuorum: * lunam et stellas, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hominis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis, gloria et ho-

nore coronasti eum: * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subiecisti sub pedibus ejus, * oves et boves universas: insuper et pecora campi:

Volucres cæli, et pisces maris, * qui perambulant semitas maris.

Domine Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Ant. Fortitudo mea et laus mea Dominus, et factus est mihi in salutem.

Ant. Dignus es, Domine, accipere gloriam, honorem, et virtutem.

Psalmus 18.

Cæli enarrant gloriam Dei, * et opera manuum ejus annuntiat firmamentum.

Dies diei eructat verbum, * et nox nocti indicat scientiam.

Non sunt loquelæ, neque sermones, * quorum non audiuntur voces eorum.

In omnem terram exivit sonus eorum: * et in fines orbis terræ verba eorum.

In sole posuit tabernaculum suum: * et ipse tamquam sponsus procedens de thalamo suo.

Exsultavit ut gigas ad currendam viam: * a summo cælo egressio ejus.

Et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat a calore ejus.

Lex Domini immaculata, convertens animas: * testimonium Domini fidele, sapientiam præstans parvulis.

Justitiæ Domini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Domini lucidum, illuminans oculos.

Timor Domini sanctus, permanens in sæculum sæculi: * judicia Domini vera, justificata in semetipsa:

Desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum multum: * et dulciora super mel et favum.

Etenim servus tuus custodit ea: * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me: * et ab aliènis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero: * et emundabor a delicto maximo.

Et erunt ut complacent eloquia oris mei: * et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Domine, adjutor meus, * et redemptor meus.

Ant. Dignus es, Domine, accipere gloriam, honorem, et virtutem.

Ant. Tua est, Domine, magnificentia, et potentia, et gloria, atque victoria.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus: * orbis terrarum, et universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * et super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus et mundo corde, * qui non accipit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino, * et misericordiam a Deo salutari suo.

Hæc est generatio querentium eum, * querentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini, portæ æternales: * et introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? * Dominus fortis et potens, Dominus potens in prælio.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini, portæ æternales: * et introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? * Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Ant. Tua est, Dómine, magnificéntia, et poténtia, et glória, atque victória.

V. Bénedic ánima mea Dómino. **R.** Et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

De libro secúndo Machabæórum.

Lectio i. Cap. 15.

Nicánor quidem cum summa supérbia eréctus cogitáverat commúne trophæum statúere de Juda. Machabæus autem semper confidébat cum omni spe auxiliium sibi a Deo affutúrum: et hortabátur suos, ne formidárent ad advéntum nationum, sed in mente habérent adjutória sibi facta de cælo, et nunc sperárent ab Omnipoténte sibi affutúram victóriam. Et allocútus eos de lege et Prophétis, ádmonens étiam certámina, quæ fécerant prius, promptiôres constituit eos; et ita ánimis eórum eréctis, simul ostendébat géntium falláciam, et juramentórum prævaricatióem. Sín-gulos autem illórum armávit, non clýpei et hastæ munitiône, sed sermónibus óptimis, et exhortatióibus. Exhortáti itaque Judæ sermónibus

bonis valde, de quibus extólli posset ímpetus, et ánimi júvenum confortári, statuérunt dimicáre et confígere fórtiter, ut virtus de negótiis judicáret.

R. Fácile est conclúdi multos in manu paucórum; non est differéntia in conspéctu Dei cœli, * Liberáre in multis, et in paucis. **V.** Non in multitudíne exercítus victória belli, sed de cœlo fortitúdo est. Liberáre.

Lectio ii.

Et cum jam omnes sperárent júdicium futúrum, hostésque adéssent, atque exercítus esset ordinátus, béstiae equitésque opportúno in loco compósiti, considerans Machabæus advéntum multitudínis, et apparátum várium armórum, et ferocitatém bestiárum, exténdens manus in cœlum, prodígia faciéntem Dóminum invocávit, qui non secúndum armórum poténtiam, sed prout ipsi placet, dat dignis victóriam. Dixit autem invocans hoc modo: Tu Dómine, qui misisti Angelum tuum sub Ezechía rege Juda, et interfecisti de castris Sennácherib centum octogínta quinque millia: et nunc dominátor cœlórum

mitte Angelum tuum bonum ante nos in timóre, et tremóre magnitudínis bráchii tui, ut métuant qui cum blasphemía véniunt advérsus sanctum pópulum tuum.

R. Quis símilis tui in fórtibus Dómine, quis símilis tui? Magníficus in sanctitáte: * Terríbilis, atque laudábilis, et faciens mirabilia. **V.** Dux fuísti in misericórdia pópulo, quem redemísti. Terríbilis.

Lectio iii.

Nicánor autem, et qui cum ipso erant, cum tubis et cánticis admovébant. Judas vero, et qui cum eo erant, invocáto Deo, per oratiónes congréssi sunt: manu quidem pugnántes, sed Dóminum córdibus orántes, prostráverunt non minus trigínta quinque millia, præsentia Dei magnífice delectáti. Cumque cessássent, et cum gaúdio redírent, cognóverunt Nicánorem ruisse cum armis suis. Facto itaque clamóre, et perturbatióne excitáta, pátria voce omnipoténtem Dóminum benedicébant. Itaque omnes commúni consílio decreverunt nullo modo diem istum absque celebritáte præteríre.

R. Procidébant vigínti quátuor seniôres ante sedéntem in throno, et adorábant vivéntem in sæcula sæculórum. * Et mittébant corónas suas ante thronum. **V.** Dignus es, Dómine Deus noster, accíperere glóriam, honórem, et virtútem. Et mittébant. Glória Patri. Et mittébant.

In II. Nocturno.

Ant. Adónai Dómine, magnus es tu, et præclárus in virtúte tua, et quem superáre nemo potest.

Psalmus 46.

Omnes gentes, plaúдите mánibus: * jubilate Deo in voce exsultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * et gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam: * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo, * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite: * psállite regi nostro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham: * quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti sunt.

Ant. Adónai Dómine, magnus es tu, et præclárus in virtúte tua, et quem superáre nemo potest.

Ant. Non in multítudine exercítus victória belli, sed de cælo fortítudo est.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exsultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilonis, civitas regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscipiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenerunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis: * in spiritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépinus, Deus, misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum, Deus, sic et laus tua in finés terræ: * justitia plena est dextera tua.

Lætétur mons Sion, et exsúltent filiæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, et compectímmini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus: * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Ant. Non in multítudine exercítus victória belli, sed de cælo fortítudo est.

Ant. Vir obédiens loquétur victóriam, vir impius procáciter obfirmat vultum suum.

Psalmus 71.

Deus, judícium tuum regi da: * et justítiam tuam filio regis:

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et paúperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.

Judicábit paúperes pópuli, et salvos faciet filios

paúperum: * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole et ante lunam, * in generatióne et generatióne.

Descéndet sicut plúvia in vellus: * et sicut stillicidia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia et abundántia pacis: * donec auferátur luna.

Et dominábitur a mari usque ad mare: * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthiopes: * et inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis et insulæ múnere offerent: * reges Arabum et Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes sérvient ei:

Quia liberábit paúperem a poténte: * et paúperem cui nón erat adjútor.

Parcet paúperi et inopi: * et ánimas paúperum salvos faciet.

Ex usúris et iniquitáte redimet ánimas eórum: * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * tota die benedicent ei.

Et erit firmaméntum in

terra in summis móntium, superextollétur super Libanum fructus ejus: * et florébunt de civitáte sicut fcenum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sæcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabilia solus:

Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum: * et replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

Ant. Vir obédiens loquétur victóriam, vir impius procáciter obfirmat vultum suum.

V. Iste Deus meus, et glorificábo eum. *R.* Deus Patris mei, et exaltábo eum.

Lectio iv.

igismúndo tertio rege, Osmánnus Turcárum tyráñus, imménsis ex Európa, Asia, Africa contráctis cópiis, Tartarórum étiam príncipe, qui longe majórem justo ducébat exercítum, in belli societátem accíto, reipúblicæ christiánæ vastitátem atque excídium mínitans, in Polóniam movit. Tanti adventántis hostis

fama mínime consternátus Sigismúndus, cum sciret, non in multítudine exercitus victóriam, sed de cælo esse fortitúdinem, ope divína suppliciter imploráta, Dei Genítríce regníque Patrónis conciliátis, fórtiter constantérque bellum suscepit.

R. Tu venis ad me cum gládio, et hasta, et clýpeo. * Ego autem vénio ad te in nómine Dómini exercituum. **V.** Dabit te Dóminus in manu mea, et percútiat te, et aúferam caput tuum. **Ego.**

Lectio v.

Præmissus ad fines Polóniæ non máximo número exercitus, qui hostem sustinèret, dum Sigismúndus omnem regni nobilitátem trahens adveniret. Castra in hostili ditiónè ad Chócimum pòsita, ut bellum pótius infèrre, quam illátum repèllere Polóni videréntur. Décies, et quídem cómite semper victória, ácie pugnátum: tóties a castrórum oppugnatione ingénti cum clade rejéctus hostis, tóties erupère nostri feliciter, Turcárum statiónes próspere tóties incurravère, ut Dóminum exercituum a nobis stare aperitissime patéret.

R. Persequébátur unus mille, * Et duo fugábant decem míllia. **V.** Nonne ideo quia Deus suus vén didit eos, et Dóminus conclúsit illos? **Et.**

Lectio vi.

Fracta tandem tot cláidibus inflicis Osmánni contumácia, cum se frustra advérsus Deum pugnáre intellexisset, ad ipsos Polóniæ fines eódem in loco mensem íntegrum, eóque ámplius hæsisset inglórius, sexagínta mílitum millia cæsa desideráret, majórem longe número belli incommoda absumpsissent, stratos suórum cadavéribus úndique campos cérneret, ipse jam Sigismúndus cum Polóniæ flore majóribus cópiis imminéret; qui bellum intúlerat, pacem expétiit, acceptisque conditiónibus, sexto Idus Octóbris, prior castra movit, ex appetíta armis Polónia nihil omnino præter ignominiam et dédecus reportatúrus. Is dies, in tanti beneficii memoriam, ut Deo sacer, festúsque Polóniæ ac solémnis perpétuo in pósterum foret, Sigismúndus ipse rex, regníque antistites a Gregório quintodécimo impetravère: mox Wladisláo, qui parénti succés-

serat, et in castris belli témpore fúerat, ut próprio ac peculiári Officio ad grátias agéndas accommodáto Horas canónicas eódem die Polónia persólveret, Urbánus octávus indúlfit.

R. Dextera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine. * Dextera tua Dómine percússit inimicum. **V.** In multítudine glóriæ tuæ deposuisti adversários tuos. **Dextera.** Glória Patri. **Dextera.**

In III. Nocturno.

Ant. Ædificávit Móyses altáre, et vocávit nomen ejus, Dóminus exaltátió mea.

Psalms 95.

Cantáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedicíte nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabilia ejus.

Quóniam magnus Dñs, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.

Confessió et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sancti-

mónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Comoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dicite in géntibus quia Dñs regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovebitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cæli, et exsúltet terra: commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exsultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Ædificávit Móyses altáre, et vocávit nomen ejus, Dóminus exaltátió mea.

Ant. Dóminus cónterens bella, Dóminus nomen est illi.

Psalms 96.

Dóminus regnávit, exsúltet terra: * læténtur insulæ multæ.

Nubes et caligo in circuítu ejus: * justítia et júdicium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circuítu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et comóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptíla: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audivit, et lætáta est Sion.

Et exsultavérunt filíe Judæ, * propter júdicia tua, Dómine:

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígíti Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum: de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justí, in Dño: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Dóminus cónterens bella, Dóminus nomen est illi.

Ant. Dóminum formidábunt adversáarii ejus, et super ipsos in cœlis tonábit.

Psalmus 97.

Cantáte Dómino cánticum novum: * quia mirábília fecit.

Salvávít sibi délixtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israël.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, et exsultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu regis Dómini: * moveátur mare, et plenítudo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exsultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit júdicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. Dóminum formidábunt adversáarii ejus, et super ipsos in cœlis tonábit.

V. Bénedic ánima mea Dómino. **R.** Dómine Deus meus, magnificátus es veheménter.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 21. b.

In illo témpore: Dixit Jesus discíplis suis: Cum audiéritis prælia et seditiões, nolíte terréri: opórtet primum hæc fieri, sed nondum statim finis. Et réliqua.

Homilia S. Gregórii Papæ.

Homilia 35. in Evang.

Dóminus ac Redemptor noster peritúri mundi præcurréntia mala denúnciat, ut eo minus pertúrbent veniéntia, quo fúerint præscíta. Minus enim jácula fériunt quæ prævidéntur: et nos tolerabílius mundi mala suscipimus, si contra hæc per præsciéntiæ clýpeum munímur. Ecce enim dicit: Cum audiéritis prælia et seditiões, nolíte terréri: opórtet enim primum hæc fieri, sed nondum statim finis. Pensánda sunt verba Redemptóris nostri, per quæ nos aliud intérius, aliud extérius passúros esse denúnciat. Bella quippe ad hostes pértinent,

seditiões ad cives. Ut ergo nos índicet intérius extériusque turbári, aliud nos fatétur ab hóstibus, aliud a frátribus pépeti.

R. Réddidit Dóminus justis mercédem labórum suórum, et dedúxit eos in via mirábili: * Et fuit illis in velaménto diéi, et in luce stellárum per noctem. **V.** Tránstulit eos per mare rubrum, et transvéxit eos per aquam nimiam. **Et.**

Lectio viii.

Sed his malis præveniéntibus, quia non statim finis sequátur, adjúngit: Surget gens contra gentem, et regnum adversus regnum. Et terræmótus magni erunt per loca, et pestiléntiæ, et fames, terróresque de cœlo, et signa magna erunt. Ultima tribulátio multis tribulatióibus prævenitur; et per crebra mala quæ præveniunt, indicántur mala perpétua quæ subsequéntur. Et ideo post bella et seditiões non statim finis, quia multa debent mala præcurrere, ut malum váleant sine fine nuntiáre.

R. Justi tulérunt spólia impiórum, et decantavérunt, Dómine, nomen sanctum tuum: * Et victricem manum tuam laudavérunt

páriter. *¶* Sapiéntia apéruit os mutórum, et linguas infántium fecit disértas. *Et. Glória Patri. Et.*

Lectio ix.

Sed cum tot signa perturbationis dicta sint, oportet ut eorum considerationem breviter per singula perstringamus: quia necesse est, ut alia et cælo, alia et terra, alia ab elementis, alia ab hominibus patiamur. Ait enim: Surget gens contra gentem, ecce perturbatio hominum: erunt terræ motus magni per loca, ecce respectus iræ desuper: erunt pestilentia, ecce inæqualitas corporum: erit fames, ecce sterilitas terræ: terroresque de cælo et tempestates, ecce inæqualitas aëris. Quia ergo omnia consummata sunt, ante consummationem omnia perturbantur: et qui in cunctis deliquimus, in cunctis ferimur, ut impleatur quod dicitur: Et pugnabit pro eo orbis terrarum contra insensatos.

Te Deum laudamus.

Ad Laudes
et per Horas.

Ant. 1. Cantemus Dómino: * glorióse enim magnificatus est, equum et ascensorem dejecit in mare.

Psalm. Dóminus regnavit. cum reliquis de Dominica.

2. Dextera tua, * Dómine, magnificata est in fortitudine: dextera tua percussit inimicum.

3. Arcus fortium * superatus est, et infirmi accincti sunt robore.

4. Justi decantaverunt, * Dómine, nomen sanctum tuum: et victricem manum tuam laudaverunt páriter.

5. Ego autem * in Dómino gaudebo, et exultabo in Deo Jesu meo.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra.

Hymnus.

Rex magne, Rex altissime, Virtutis e throno tuo Æternitatem partiens, Et regna mundi transfrens.

Quam sunt inaccessæ tui Profunditates consilii! Ut est procul cælum sole, Arcana sic procul tua.

Thrax en furoris fërrea Qui virga divini fuit, Nunc ipse pœnas áriter Jussu tuo demens luit.

Ad Sextam.

Capitulum. Sap. 12.

Quam bonus et suavis est, Dómine, spíritus tuus in ómnibus! Ideoque eos qui exerrant, partibus corripis, et de quibus peccant, ádmones et allóqueris; ut relicta malitia, credant in te, Dómine.

R. br. Adorabant Sancti * Viventem in sæcula. *Adorabant. ¶.* Et mittébant coronas suas ante thronum Dei. *Viventem. Glória Patri. Adorabant.*

¶. Dignus es, Dñe Deus noster. *R.* Accipere glóriam, honórem, et virtutem.

Ad Nonam.

Capitulum. Sap. 12.

Tu autem dominator virtutis, cum tranquillitate júdicas, et cum magna reverentia dispónis nos: subest enim tibi, cum volúeris, posse.

R. br. Dignus es * Dómine Deus noster. *Dignus. ¶.* Accipere glóriam, honórem, et virtutem. *Dómine. Glória Patri. Dignus.*

¶. Ab insurgéntibus in me exaltábis me. *R.* A viro iniquo eripies me.

In II. Vesperis.

Omnia ut in I. Vesperis.

Ad Magnif. Ant. Dómine Rex omnipotens, in ditione

Sic corda, quando céteris Cædem supérbe détonant, Cæduntur, et casu suo Dei timórem prædicant.

Patri Deo sit glória, Ejúsque soli Filio, Cum Spíritu, qui pépeti Mundum regit custódia.

Amen.

¶. Non est similis tui in diis, Dómine. *R.* Et non est secúndum ópera tua.

Ad Bened. Ant. Benedíctus Deum cæli, et coram ómnibus vivéntibus confitébimur ei, quia fecit nobiscum misericórdiam suam.

Oratio.

Deus, qui in summis Regni nostri periculis antiqua bráchii tui miracula renovasti: súscipe gratiarum actiões exultántium populórum, et quibus tanti gáudii causam præstitisti, perpétuæ fructum concède lætitiæ. Per Dóminum.

Ad Tertiam.

Capit. Benedíctus Deus.

R. br. Justi decantaverunt, Dómine, * Nomen sanctum tuum. *Justi. ¶.* Victricem manum tuam laudaverunt páriter. *Nomen. Glória Patri. Just.*

¶. Adorabant Sancti viventem in sæcula. *R.* Et mittébant coronas suas ante thronum Dei.

tua cuncta sunt p̄sita, et non est qui possit resistere voluntati tuæ, si decréveris salvare Israël.

Die 11. Octobris.

Ss. Gereonis et Soc. Martyrum.

Duplex.

Pro Diocesi Gnesnensi.

Omnia de Comm. plurimorum Martyrum 2. loco, præter Orationem sequi.

Oratio.

Deus, qui hunc diem beatorum Martyrum tuorum Gereonis Sociorumque ejus passione consecrasti: præsta quæsumus; ut eorum suffragia apud Te sentiamus in cœlis, quorum hic solœmnia pio amore veneramur in terris. Per Dñm nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat.

Die 15. Octobris.

S. Hedwigis Viduæ,

P. R. P.

Duplex majus.

Omnia de Comm. nec Virg. nec Mart., præter sequentia.

Oratio.

Deus, gratiæ dator et gloriæ, tuæ nobis propitius sinum pietatis aperi, et præsta; ut qui manentem civitatem hic non habemus,

ad futuram, quam quærimus, beate Hedwigis interveniente suffragio, perducamur. Per Dñm.

In I. Nocturno Lect. Mulierem fortem. de Communi nec Virg. nec Mart.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

edwigis Bertholdi Marchionis Moraviae Comitis Tyrolensis; et Agnetis filia, sancta Elisabetha matertera, duodecimo anno Henrico Longobardo, principi Poloniæ et Bohemiæ, in matrimonium data, illud semper honorabile et immaculatum custodivit, nullum jejunium aut diem festum iudicans, quem castitatis merito non dividisset. Nihilominus in summa castitate et continentia facta est sicut vitis abundans in lateribus domus suæ, et filii ejus sicut novellæ olivarum in circuitu mensæ. Filios enim tres, totidemque filias viro suo protulit. Ex quibus Henricus, fortia pro religione christiana aggressus, et tamquam alter Judas Machabæus, castra Dei contra Tartaros protegens, martyrii palmam promeruit. Filia Gertrudis virgo perpetua permansit. Fructu matrimonii Hedwigis

quæsito, redditisque novallium fructibus, feriari ab opera connubiali incipit: eadem marito persuadet. Fit spiritalis desponsatio in manu Pontificis; vivitur inter sponsos angelica vita per annos viginti octo, non coram hominibus tantum, sed etiam coram Deo.

R. Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam: * Et deducet te mirabiliter dextera tua. **V.** Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. **Et.**

Lectio v.

Parat deinde Hedwigis sedem futuræ castitati; amplissimum Trebnicense monasterium exstruit, filiam Gertrudem prius illuc præmittit; magnos greges virginum sanctarum colligit: ipsa demum consequitur. In oratione diurna atque nocturna, nudis etiam media hieme pedibus assidua, in jejuniis multis per totos quadraginta annos perseveravit; ita ut die Dominica, tertia et quinta feria piscibus et lactariis tantum, sabbato et feria secunda aridis leguminibus, quarto et sexto die aqua et pane solo dumtaxat vesceretur. Pedes pauperum, quos tre-

decim semper ubique secum circumduxit, lavit: ulcera eorum ligavit, captivos redemit, subditos oppressos tutata est. Irata a nemine umquam visa est, contenta ea oburgatione: Deus tibi parcat.

R. Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem: * Propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ. **V.** Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam. **Propterea.**

Lectio vi.

Non caruit diva Hedwigis miraculorum ac prophetiæ spiritu, et gratia: et duabus Sanctimonialibus visum restituit, et duos recenter suspensos, magna omnium admiratione, ad vitam revocavit. Mortis item mariti sui tempus et rationem longe ante prædixit: et filii eodem modo, cujus cædem eo ipso, quo cæsus est, die in remotissimis partibus cognovit: et ipsa diem sui obitus multo prius præsensit et prædixit. Itaque priusquam morbo gravi correpta fuisset, sacram Unctionem accepit. Sanctimoniales se ægram sine permissione superiorum invisentes repulit; nihil sanctum

esse docens, quod cum obediéntia majórum susceptum non esset. Priúsqvam morerétur, magna hilaritáte sanctus cum spléndida luce ad se veniéntes salutávit. Mórtua est die sancti Matthái hora vespertína, qua jejúnia sua pane solo reficere solébat, anno salutis humánæ millésimo ducentésimo quadragésimo tertio. Ac post multis éditis miráculis, in número sanctorum a Cleménte quarto reláta est. In cujus canonizatióne múlier cæca visui restitúta est.

R. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. **V.** Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. **Múlier.** **Gloría Patri.** **Múlier.**

In III. Noct. Homilia in Evang. Simile est regnum cælórum thesauro. **de Comm. nec Virg. nec Mart.**

Die 16. Octobris.

S. Brunonis Ep. et Mart.
Apost. Prussiæ.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart., præter sequentia.

Oratio.

Misericordissime Deus, pro cujus fidei propagatione, sanctus Bruno,

Episcopus et Martyr, in his terris sanguinem liberaliter effudit: miserere animarum populi tui, easque a culpis ac pœnis liberas, in Sanctorum tuorum numerum misericordissime inferas. Per Dominum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

sanctus Bruno, Apostolus, Episcopus ac Martyr gloriosissimus Prutenorum, qui populi ad mare Balthicum constituti regionem septentrionalem, rerum ubertate floréntem, incolunt, ex Germania ortum duxit. Parentibus antiqua nobilitate, et multis opibus claris editus, genus suum virtutis splendore, animarum ad Christum convertendarum zelo, liberali sanguinis ob catholice Jesu Christi fidei propagationem, profusione, clarius illustravit.

R. Honestum fecit illum Dominus, et custodivit eum ab inimicis, et a seducto-ribus tutavit illum, * Et dedit illi claritatem æternam.

V. Descenditque cum illo in foveam, et in vinculis non dereliquit eum. **Et** dedit illi.

Lectio v.

Puer ab Ida venerabili matre sua integerrime educatus, Gidoni philosopho litteris ac scientiis imbuendus commendatur. Ea vero juvenis lectissimus pietate in Deum semper fuit, ut nihil præterquam pietatem, beata ipsius anima spiraret redoleretque. Ludentibus coætaneis, ac otio deditis, Bruno orationis ad Deum fundendæ jugi studio, modestia sensuum et linguæ continentia, salutarique negotiorum piórum occupatione assiduo delectabatur. Adolens ab Othone imperatore hujus nominis tertio, in aulam evocatus, paulo post ab aulæ molestiis ac periculis prudenti consilio, ad monasticam ac tranquillam sese vitam, divi Benedicti institutionis complectens, transtulit: ad quam etiam vivendi normam patrem proprium Brunonem annis gravem perduxit.

R. Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Domine, * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. **V.** Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. **Et** voluntate.

Lectio vi.

Zelo animarum Jesu Christo lucrandarum incensus, cum licentiam prædicandi inter barbaras, ac veri Dei cultus expertes gentes Evangelii a Romano Pontifice impetravisset, per Tagmonem archiepiscopum Magdeburgensem in episcopum consecratus, Prussiæ provinciam adiit: cujus omnes incolæ, dæmonis fraude obcæcati, necdum ullam Dei creatoris sui cognitionem tenebant. Quam notitiam cum eis sanctus Bruno naviter ac constanter ingereret, Christumque humani generis vindicem ac judicem palam prædicaret, barbarorum in se hominum, diabolo animos exstimulante, iras ac odia concitavit. Qui cum sanctum episcopum in prædicandi munere acerrime impedirent, non modo minas eorum ac furorem contempsit, sed etiam longe alacrius Evangelium propagavit. Qua de causa ab impiis idololatriis interceptus, cum ei initio manus sanctæ, ac pedes essent præcisi, demum capite, una cum decem et octo commilitonibus obruncatur decimo sexto Kalendas Martii,

anno partæ salutis millésimo octavo.

R. Stola jucunditatis induit eum Dominus, * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. **V.** Cibavit illum Dominus pane vitæ et intellectus: et aqua sapientiæ salutaris potavit illum. **Et. Glória. Et.**

In III. Noct. Homil. in Evang. Si quis venit ad me. de Comm. unius Mart. 1. loco.

Die 20. Octobris.

In Translatione
S. Adalberti Ep. et Mart.
Patr. Regni Poloniæ.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. præter sequentia.

In I. Vesperis.

Hymnus.

Martyr invictissime,

Plus fortibus fortissime,
Quis gloriôso cântico
Nomen tuum sat concinat?

Afflatus almo Númine
Oras adis Panoniæ,
Ibique regem dógmate,
Prolémque firmas chrísmate.

Urbes Poloniæ petis
Veræ salutis nuntius,
Pastor bonus Christi fidem
Verbo Dei doces pridem.

Tandem Borússis finibus
Ponis triúmpho términum,

Gentes rebelles inferi
In te furórem súscitant.

Stant veritátis invidi,
Dum Sacra ad aram pérficis,

Fódere corpus lancea,
Manus feróces non pavent.

Hinc semivivi córporis
In frustra membra dísscant,

Caput triúmpho glóriæ
Cœlis in hasta súblevant.

O victor ergo nóbilis,
Dum te coléntes psállimus,
Tuus triúmphális dies
Implóret indulgéntiam.

E christiánis pártibus
Belli timóres éxcute,
Pacem, precámur, ímpetra,
Donum tui sit sánguínis.

Præsta, beáta Trínitas,
Divína donet Unitas,
Nobis Adalbérti prece
Cœli meréri glóriam.
Amen.

V. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. **R.** Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Magnif. et Bened. Ant.
Magnificet te, Dómine, tuo redémpta sángine christiána lætabúnda plebs, ánnua Adalbérti votiva célebrans solémnia; **cujus morte pretiôsa,** devóta promittit gáudia, **ut per ejus suffrágia tua ímpetret beneficia.**

Oratio.

Tuam nobis indulgéntiam, quæsumus Dómine, beátus Adalbértus, Episcopus et Martyr, implóret, ut et delicta nobis cleménter ignóscas, et beneficia desideráta concédas. **Per Dñm.**

Ad Matutinum.

Hymnus.

Hymnis canámus Mártirem
Apostolúmque Præsulem
Bohémia, Polónia,
Hungária, Borússia.

Natus Comes hic nóbilis
Morbo puer pressus gravi,
Voto paréntum fit Deo
Cœlo patens oblátio.

Crescit pius vir tēperans,
Fit Spíritu plenus Dei,
Scriptúra sacra díscitur,
Prius domo non míttitur.

Adit cáthedram Póntifex
Sedens equo, freno levi,
Sancto futúro Præsuli
Soli reclámant inferi.

Denos alébat paúperes,
Humi cubábat lánguidus,
Mox éxcitat somnum lapis,
Nox dormiéntem non videt.

Justus, pudícus, sóbrius,
Formam ferens antístitum,
Per signa, per mirácula
Exémpla tradit ómnibus.

Christus vidétur vénditus,
Gregem dolet depérditum,

Præcépta contémni videt,
Gentis salutí próvidet.

Hastis pio dum Præsuli
Necem parant incréduli,
Confóssus aris vincitur,
Dum vincit, interficitur.

Auri levi sat póndere
Corpus redémptum vénditur,

Gnesnam suis redúctur,
Pastor salutis rédditur.

Jesu, Redémptor ómnium,
Dimitte nostra crimina,
Da Mártiris per præmia
Ætérna nobis gáudia.

Amen.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

adalbértus episcopus
Pragénsis, in Bohémia nobilíssimis
paréntibus, Slávnicó Libecénsi Cómite, ac Strezysláva
natus, Voitechus autem pátrio sermóne dictus fuit,
ab episcopo autem Magdeburgénsi Adalbértó, apud
quem deinceps pie ac honestíssime educátus est, álterum nomen accépit. Postquam Dítmaro in episcopátu
Pragénsi succéssit, eum sanctíssime in magna vitæ
continéntia, pietáte, pauperúmque cura gessit. Propter contumácis tamen pópuli grávia peccáta, desé-

rere illum coactus, sedem Apostolicam hac de re consulturus, in Italiam se contulit.

R. Honestum fecit illum Dominus, et custodivit eum ab inimicis, et a seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem aeternam. **V.** Descenditque cum illo in foveam, et in vinculis non dereliquit eum. **Et.**

Lectio v.

Peregrinatione Jerosolymitana quam instituerat, intermissa, Romae Leonis abbati sancti Bonifacii commendatur. Ibi cum in religiosa vita quinquenium exegisset, a Pragensibus pertasis orbitatis denuo revocatur. Principis ipsius, et archiepiscopi Moguntii nuntiis precibusque exortus Pontifex, redire Adalbertum ad suos jubet. Recipiunt laeti reducem; non diu tamen illi obtemperant: sacras enim aedes invadunt, sontesque, qui ad illas confugerant, per vim ereptos interficiunt. Iterum illos deserit Adalbertus; animoque ad convertendas gentes alias, et ad martyrium destinato, ut benedictionem tamen sedis Apostolicae obtineat, Romam revertitur.

R. Desiderium animae ejus tribuisti ei, Domine, * Et

voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. **V.** Quoniam praeveneristi eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. **Et.**

Lectio vi.

Denuo Pragenses, et Moguntinus Adalbertum repetunt. Cumque jussu Pontificis iterum ad illos rediret, tres fratres suos ab eis casos esse cognoscit. Pragensem ergo viam praclusam sibi, mentesque illorum a se alienatas esse videns, Deo gratiis actis, convertendi gentes, quod Romanus Pontifex probaverat, institutum suum prosequitur. Hungariam cum rege Geiza, ejusque filio sancto Stephano in fide Christi confirmat: Poloniam vicinam, cognatamque Bohemis suis gentem, salutariis praecipis copiosius instruit. Post triennium autem Radzino fratre in archiepiscopatum Gnesnensem suffecto, ipse in Prussiam, idolis adhuc et daemonibus servientem, proficiscitur. Ibi dum religionem christianam disseminaret, apud Fishausam sinus Venedici oppidum, inter sacrificandum confosus, et in partes dissectus est. Corpus ejus a Boleslao

Chybro principe Poloniae postea redemptum, et in Tresmense monasterium prius, deinde Gnesnam metropolim honorifice translatum est.

R. Stola jucunditatis induit eum Dominus, * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. **V.** Cibavit illum Dominus pane vitae et intellectus: et aqua sapientiae salutaris potavit illum. **Et. Gloria. Et.**

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 10. b.

In illo tempore: Dixit Jesus pharisaeis: Ego sum Pastor bonus. Bonus Pastor animam suam dat pro ovibus suis. Et reliqua.

Homilia S. Gregorii Papae.

Homilia 17. in Evang.

Est aliquid, fratres carissimi, quod me de vita pastoris vehementer affligit. Ad exteriora enim negotia delapsi sumus, et aliud ex honore suscipimus, atque aliud ex officio actionis exhibemus. Ministerium praedicationis reliquimus, et ad poenam nostram, ut video, episcopi vocamur, qui honoris nomen, non virtutis tenemus. Relinquant namque Deum

hi, qui nobis commissi sunt, et tacemus: in pravis actionibus jacent, et correptionis manus non tendimus: quotidie per multas nequitias pereunt, et eos ad infernum tendere negligenter videmus.

R. O quam praedicanda et laudanda in sancto Adalberto excellentia caelestis gratiae radiat, cum et in aeo sit teneriore, * Et in divino sacerdote, sancto Martyre, Deo munus acceptabile. **V.** Fit in puero oblatio, sacrificium in Praesule, holocaustum in Martyre. **Et in divino.**

Lectio viii.

Sed quomodo nos vitam corrigere valemus alienam, qui negligimus nostram? Curis enim saecularibus intenti, tanto insensibiles intus effimur, quanto ad ea, quae foris sunt, studiosiores videmur. Usu quippe curae terrenae, a caelesti desiderio obdurescit animus; et dum ipso suo usu durus efficitur, per actionem saeculi, ad ea emolliri non valet, quae pertinent ad caritatem Dei. Unde bene sancta Ecclesia de membris suis infirmantibus dicit: Posuerunt me custodem in vineis: vineam meam non custodivi.

R. Alme Præsul, et beâte Dei Martyr Adalberte, confer opem petentibus, tuis sanctis precibus, mala pelle, bona posce: * Præsta pacis incrementum, confer vitæ gaudia. **V.** Ut sub tuo protecti patrocínio, gloriemur in laude Dei perpétuo. Præsta. Glória. Præsta.

Lectio ix.

Considerate ergo quid de gregibus agatur, quando pastores lupi fiunt: hi enim custodiam gregis suscipiunt, qui insidiari gregi Dominico non metuunt, contra quos greges Dei custodire debuerant. Nulla animarum lucra querimus, ad nostra quotidie studia vacamus, terræna concupiscimus, humanam gloriam intenta mente captamus. Et quia eo ipso, quod ceteris prelati sumus, ad agenda quælibet, majorem licentiam habemus, susceptæ benedictionis ministerium vertimus ad ambitionis argumentum; Dei causam relinquimus, ad terræna negotia vacamus; locum sanctitatis accipimus, et terrenis actibus implicamur. Impletum est in nobis profecto, quod scriptum est: Et erit sicut populus, sic sacerdos.

Te Deum laudamus.

Ad Laudes.

Hymnus.

O Christe, robur Martyrum,
Decus, coronâ, præmium,
Firmans Adalbertus fidem
Pro teste fudit sanguinem.

Pastor bonus Christi gregis
Depeditas querens oves,
In innocenti sanguine
Pro victima vitam dedit.

Qui tot labores pertulit,
Ut ad salutis pascua
Oves reducat perditas,
Fidèque servet creditas.

Nunc efficacem gratiam
Petat suis fidelibus,
Noscat gregem semper suum,
Quem protegat, pascat, regat.

Præsul Bohemis qui prius
Severus, et mitis fuit,
Nunc mitius det omnibus
Cœlestæ desiderium.

Vigiliis, jejuniis
Carnem subegit spiritu,
Discamus et nos sensuum
In spiritu custodiam.

A vanitate sæculi
Cor, atque sensus liberet,
Queramus ut semper Deum
Jesumque cordis gaudium.

Præsta, beata Trinitas,
Divina dones Unitas,
Nobis Adalberti preces
Cœli mereri gloriam.

Amen.

V. Justus ut palma florébit. **R.** Sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Ad Bened. Ant. Magnificet te Dómine. ut in I. Vesp.

In II. Vesperis.

Ad Magnif. Ant. Per mérita sancti Adalberti, Christe, nos exaudi: atque ejus precibus nobis succurre miseris.

Die 21. Octobris.

Ss. Ursulæ et Sociar.
Virg. et Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. Virg. Mart.
præter sequentia.

Oratio.

Da nobis, quæsumus, Dómine Deus noster: sanctarum Virginum et Martyrum tuarum Ursulæ et Sociarum ejus palmas incessabili devotioe venerari; ut, quas digna mente non possumus celebrare, humilibus saltem frequentemus obsequiis. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Dum sæculo quinto fere medio Attila Hunnorum dux a prima sua in Gallias irruptione, ubi ad Catalaunum profligatus fuerat, in Pan-

nóniam revertebatur, antequam Rhenum trajiceret, nobilissimam urbem Colóniam Agrippinam aggreditur, et ob odium catholicæ religionis, quæ ibi maxime florébat, eam rapina ac cædibus vastabat. Sævissimo autem impetu barbari libidine æstuantes in virgines puellas irruébant, quæ a Britannia emigrantes ibidem comorabantur, inter quas præclarissima exstitit Virgo Ursula nómine, quæ ceteras hortabatur socias, omnia potius subire torménta, mortemque crudelissimam obire, quam virginális pudicitia detrimentum pati.

R. Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam, * Et deducet te mirabiliter dextera tua. **V.** Spécie tua, et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. Et deducet.

Lectio v.

Cum nobile hoc virgineum agmen constantissime Hunnis restitisset, partim ab ipsis gladio trucidatæ, partim sagittis transfixæ, partim vectibus contusæ martyrium consummarunt. Ursula vero super comitum suarum velut cœlestium margaritarum acervum gloriosa victima procum-

bens, púrpura pro fide et castitate fusi sanguinis decorata, exercitum geminis virginitatis et fidei coronis insignem in cœlum triumphans introduxit. Postquam vero sæva barbarorum procëlla defluxit, Colonienses superstitēs virginum aliorumque civium martyrum corpora ut pretiosa pignora collegērunt, et summo honore condiderunt.

R. Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem: * Propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ. **V.** Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam. Propterea.

Lectio vi:

In agro, virgineo sanguine rubro, in quo sacra quies Martýribus data fuit, basilica ædificata est, jam medio sæculo septimo sanctarum virginum dicta, ob quam reverentiam nullum exinde cadaver humanum illic tumulabatur. Quæ sæculo nono monasterium facta, initio decimi moniales ob metum Hungarorum profugas recepit, semper ab inclytæ civitatis præsulibus liberaliter dotata et pie visitata. Conspiciuntur usque in hunc diem ecclesiæ sæpe restauratæ muri

Martyrum loculis undique exornati, dum major reliquiarum pars intra chori parietes et sub pavimento latitant; cernuntur in proximo oratorio innumera virginum capita, martyrii vestigiis partim insignita, partim crinibus sanguinolentis tecta. Hæc sacra pignora præteritis temporibus piis peregrinationibus fideles prosequuti sunt.

R. Afferentur regi virgines post eam, proximæ ejus * Afferentur tibi in lætitia et exultatione. **V.** Spécie tua et pulchritudine tua intendēde, prospere procéde, et regna. Afferentur. Glória Patri. Afferentur.

In III. Noct. Homil. in Evang. Simile erit regnum cœlorum decem virginibus. **de Comm. Virg. primo loco.**

Die 23. Octobris.

S. Joānis a Capistrano
Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Confess. non Pont., præter sequ.

In utrisque Vesperis.

Ad Magnif. et Bened. Ant.

O zelator fidei, persecutor hæreticorum, lumen virtutum, exterminator Turcæ, prædicator egregie, doctor populorum, Joānes fidelissime ordinis Minorum,

rum, esto nobis præsidium e regno beatorum.

Oratio.

Deus, qui Ecclesiam tuam beati Joānis meritis et doctrinis mirabiliter sublimasti, et per eum de perfidis tyrānis in virtute sanctissimi nominis Jesu fideles tuos triumphare fecisti: præsta quæsumus; ut de inimicis nostris, ejus intercessione, prævalentes in terris, præmiari cum ipso mereamur in cœlis. Per eundem Dōminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Ex concess. S. R. Congr. pro Polonia, et Provinciis annexis, sexta August. 1736.

Capistrani Marsorum oppido in diocesi Sulmonensi, ortus est beatus Joānes anno Dōmini millésimo trecentésimo octogésimo quinto. In gymnasio Perusino christianis, et liberalibus disciplinis instructus, aliquando rempublicam gessit: sed postea Dei monitu ad sanctius ministerium vocatus, in eadem civitate ordinem Fratrum minorum, qui a regulari observantia nuncupatur, abs se ferventissimis votis expetitur, quam-

vis repulsus, durisque et publicis quoque experimentis probatus, maxime alacris amplexus est, anno ætatis suæ vigésimo nono. In divinis litteris magistro usus est beato Confessore Bernardino Senensi, quem pro sacratissimo nomine Jesu calumniis traductum coram Martino Papa quinto in Basilica beati Petri Principis Apostolorum strenue defendit, eundemque ipse et beatus Jacobus a Marchia per Nicolauum quintum in sanctorum Confessorum canonem postea referendum curavit. Joānes, doctrinæ, asperrimæ poenitentiae, et sanctitatis fama in dies crescente, ad multas variasque provincias christianos mores disciplinamque verbo et scriptis, quæ plurima edidit, instauraturus, a Românis Pontificibus ablegatur.

R. Honestum fecit illum Dōminus, et custodivit eum ab inimicis, et a seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. **V.** Justum deduxit Dōminus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei. **Et.**

Lectio v.

Contra hæreticam pravitatem generalis inquisitor creatus, Fraticellorum

sectam feliciter compescuit. Reatinos et finitimos populos, inter se odiis armisque certantes, eloquii suavitate composuit. In terris Romane Ecclesiae circa Pharrum, Joanna secunda regina flagitante, Judaici feneratoris pravam licentiam evulsit. Martini quinti Pontificis maximi dormitionem, et Eugenii quarti, a quo pro magnis Ecclesiae negotiis ad Insubres, Siculos, et alios mittitur, successione praedixit. Aquilano episcopo recusato, munus praedicandi Evangelium obire non cessavit, inque plenario Florentinorum Patrum Conventu velut sol quidam fulsit. Romae Judaeorum Synagoga ministrum cum quadraginta sectatoribus ad veritatis professionem reduxit. Ut haereticos in sinum Ecclesiae, et principum animos in concordiam redigeret, Friderico tertio imperatore postulante, in Germaniae partes a praedicto Nicolao quinto mittitur.

R. Amavit eum Dominus, et ornavit eum: stolam gloriae induit eum, * Et ad portas paradisi coronavit eum. **V.** Induit eum Dominus lorricam fidei, et ornavit eum. **Et** ad portas.

Lectio vi.

In Germania, Bohemia, Sarmatia, et Polonia sexennali peregrinatione, Hussitis, Adamitis, Taboritis, Hebraisque innumeris ad christianam veritatem, doctrinae, sanctitatis, et miraculorum luce conversis, Dei gloriam mirifice auxit. Aegros quamplurimos sanavit, mortuos suscitavit, mutis loquela restituit. Denique totam christianorum rempublicam periclitantem ab immani Turcarum tyranno defensurus se pro domo Israel murum opponit, dum Callistus Papa tertius, Joanne potissimum deprecante, christianorum militum signo Crucis illustrium expeditionem in Turcas Europae incubantes decernit, statimque Joanne Pannoniam, Transilvaniam, Moldaviam, Valachiam, instar fulguris pervolante, septuaginta millia christianorum conscribuntur, Crucisque vexillum ipso praeferente, de centum et viginti millibus hostium, toto orbe mirante, victoria reportatur. Joannes his atque aliis praeclare gestis, ex corporis fatigatione lethali morbo contracto, Villacum Pannoniae inferioris

oppidum in agro Sirimensi defertur. Ubi sanctis Ecclesiae sacramentis maxima religione susceptis, anno salutis millesimo quadringentesimo quadragésimo sexto, decimo Kalendas Novembris, pie in Domino obiit. Quem post obitum aequae ac in vita multis miraculis clarum Benedictus decimus tertius Papa in sanctorum numerum retulit.

R. Iste homo perfecit omnia, quae locutus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingredere in requiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus. **V.** Iste est, qui contempsit vitam mundi, et pervenit ad caelestia regna. **Quia.** Gloria Patri. **Quia.**

In III. Noct. Homil. in Evang. Nolite timere. de Comm. Conf. non Pont. 2. loco.

Dominica II. Octobris.

B. Vincentii Kadlubek de Rosis Episc. Cracov. et deinde Monachi Professi in monasterio Andreoviensi Ordinis Cisterciensis.

Duplex majus.

Omnia de Comm. Conf. Pont., praeter sequ.

Oratio.

Deus, qui beatum Vincentium Confessorem tuum atque Pontificem spre-

tis saeculi pompis humilitatis gloria decorasti: praesta, quaesumus; ut tantae virtutis proficientes exemplo ejus meritis gloriae consortes efficiamur. Per Dñm.

In I. Nocturno Lect. Fidelis sermo. de Comm. Conf. Pont.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

incentius Kadlubek-
onius Polonus natus
est, ut antiqua acta
ferunt, in villa Karwow,
diocesis Cracoviensis, pa-
latinatus Sandomiriensis,
ex vetustissima Rosarum
familia, patre Bogumilo,
matre Benigna, sanguinis
claritate et pietate illustri-
bus. A quibus in fide ca-
tholica et in timore Domini
sancte educatus plura edi-
dit in ipsis teneris annis
sanctitatis specimina, inno-
centia morum, jugi orandi
studio, humilitate, mode-
stia, ac prompta erga suos
parentes obedientia. Ado-
lescens factus philosophi-
cis ac theologicis studiis
imbutus, cum litterarum
studio singularem pietatem
semper copulans, otium et
pravorum consortia abhor-
rens, orationi addictus, sa-
cramenta frequentans, ali-
osque christianae pietatis
actus forti animo exercens.
Tanta sanctimonia vitae ca-

ptus Fulco episcopus Cracoviensis Vincéntium inter suos cooptávit, ejúsque ópera usus est in regímine suæ diocésis, cum præter exímiam vitæ integritátem acríetiam polléret ingénio, singularique prudéntia. Sacerdótio initiátus, evéctus fuit ab eódem episcopo ad præpositúram insignis collegiátæ Sandomiriensis, in qua dignitáte omnes sui múnere partes ádeo sancte adimplévit, ut exemplar factus modéstia, castimónia, aliarúmque virtútum promerúerit designári a Lesco Albo Polónia rege in oratórem, ut própriam filiam beatam Saloméam in sponsam dedúceret ad regem Halíciæ. Defúncto intérea eódem Fulcône episcopo Cracoviénsi, assúptus ille fuit ad eámdem sedem, electiónem confirmánte Innocéntio tertio Pontífice máximo.

R. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. **V.** Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. **Manus.**

Lectio v.

In episcopátu exemplum se præbuit bonórum óperum, et commissum sibi

gregem pascens mónitis, sciéntia, verbo et exémplo, ita insectátus est pravos populórum mores, ut colápsam pietátem in pristinum restitúerit, cathólicæ fidei insignis propagátor, et ecclesiástica jurisdicţiónis vindex acérrimus. Exímia incláruit prudéntia, caritáte, mansuetúdine, et misericórdia in paúperes. Zelus domus Dei ita illum coméderat, ut reparatióni et opportunis ecclesiárum provéntibus impénse cónsulens, nedum ex mensæ episcopális redítibus, sed et de hæreditário património illas ditáverit. Exímium vero ejus religiónis argumentum fuit, dum insigne erogávit pecúlium, ut in templo cathedrális Cracoviénsis lampas accénsa coram altáris Sacraménto perpetuo asservaréturet.

R. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. **V.** Invéni David, servum meum, óleo sancto meo unxi eum. **Manus.**

Lectio vi.

Recurrénte vero décimo ejus episcopátus anno evangélicæ perfectiónis cúpidus in religiósca castra

secédere decrevit, ut cœlestium rerum contemplatióni et rigidióri vitæ institúto vacáre posset. Hinc forti ánimo précibus et lácrymis devícta capituli et pópuli Cracoviensis contradicţióne, prævio beneplácito Pontíficis Honorii tertii, ómnia sua dispérsit ac dedit paupéribus. Et insignibus episcopálibus depósitis coram collégio canonicórum Cracoviénsium, nudis pédibus proficiscens per decem leucas, se cónsulit ad cœnóbium Andreoviénsis, in quo monásticam vitam órdis Cisterciensis proféssus est. Ibique regulári observántia, jejúniis, et cœlestium rerum contemplatióné quinque júgiter annis ómnibus præluxit, plúribus étiam supernaturálibus donis a Deo locupletátus. Plenus tandem diérum et óperum pretiósam in conspéctu Dómini mortem obívit die octáva Mártii, anno milésimo ducentésimo vigésimo tertio, fama sanctitátis et miraculórum clarus. Ecclesiásticum ejus cultum rite probátum confirmávit Clemens décimus tertius Póntifex máximo, qui et has lectiones próprias ejus in honórem recitándas cóncessit.

R. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est: et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédát pro peccátis ómnium populórum. **V.** Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœlestia regna. **Ipsé. Glória Patri. Ipsé.**

In III. Nocturno Homilia in Evang. Homo pégre proficiscens. de Comm. Conf. Pont.

Dominica IV. Octobris. S. Joannis Cantii Conf. Duplex 1. cl. cum Oct.

Omnia ut in corpore Breviarii die 20. Octobris et in Comm. Conf. non Pont.

In I. Noct. Lect. Beátus vir. de Comm. Conf. non Pont. 2. loco.

In II. Nocturno Lectiones ut in corpore Breviarii.

In III. Noct. Homil. in Evang. Sint lumbi vestri præcincti. de Comm. Conf. non Pont.

Infra Octavam Lectiones dicuntur ut infra Octavam S. Stanislai Kostkæ. pag. 106* - 124*

Die 12. Novembris.

Ss. Benedicti, Joannis, Matthæi, Isaaci atque Christiani quinque Fratrum Mart., P. R. P.

Duplex.

Omnia de Comm. plur. Mart., præter sequentia.

Oratio.

Sanctorum nos, quæsumus Dómine, Mártyrum tuórum, Benedicti, Joáñis,

Matthæi, Isáaci, atque Christiáni gloriósa hodiérna die trophæa lætificent, quátenus eórum interventióne, ad illam perveniámus hæreditatem, in qua iidem felices Angelórum cœtibus aggregáti, tuæ semper majestátis perfruuntur ineffabili claritate. Per Dñm.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Benedictus, Joánnes, Matthæus, Isaac et Christiánus fratres eremítæ Polóni, post episcopi Adalbérti, cujus erant peregrinatiónis cómites, necem, a Prussis multis contuméliis divexáti, et Prússiæ finibus ejectione, in majórem Polóniam rediérunt. Et quo expeditius humana contemnerent, et cœlestia spectarent, in vastam solitudinem apud Casimíriam se recepérunt: ibique casis, quæ singulos cáperent, e stramento ædificáti, non extraneórum tantum, sed mútuam étiam consuetudinem fugiébant. Mirum Dei viris inerat abstinéntiæ stúdi-um, cum áliqui eórum semel dumtaxat, álii qui paulo tenuiórís erant valentúdinis, bis in hebdomade oléribus, aqua, et pane non-

númquam adhibito, se reficerent. De qua austeritate victus, toto vitæ suæ tempore, præterquam die sacratissimo Paschæ, quoad vixerunt, nihil remittébant; véstibus, quas e setis equórum sibi confecerant, contenti. Quies non stratis mollióribus accersita, sed si quid dandum fúerat fessis corpóribus, humi jacéntes, lapidem capítibus subjiciébant.

R. Sancti tui, Dómine, mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præceptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidiis: * Terra apparuit árida, et in mari rubro via sine impediménto. **V.** Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torrén-tes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Tanta autem erat sanctitátis eórum fama, ut Bolesláus Chrobustus pius et sanctus, isque Polonórum rex, præsens eos accéderet, eórum orationibus se et regnum suum commendáret, grandique pecúnia oblata, liberáliter et régie Sanctos donáret. Sed beátí viri post aurum non abeúntes, nec ullam in pecúniæ thesauris reponéntes spem, ut qui pro Christi nómine renuntiássent ómni-

bus, e vestigio argéntum regi, ut réferat Bárnabas, unus ex sóciis, constituunt. Quod dum fit, ecce grassatóres, qui cognóverant muní- fice a rege donátos, prima noctis vigília adsunt: sanctos fratres in Dei laudibus ópprimunt, extra casas prótrahunt, gládios inténtant. Ferénda vobis, quamcúmque imposuérimus, fortuna est, nisi quid quid ubicúmque locórum argénti recónditum est, nostrum illico fúerit, minítantur. Quare aut pecúniam ultro expónite, vel si morámini, vitam cum ságuine profúndite. Sancti multis obstestatió- nibus, regi esse reportátam confirmant: quin étiam tugiola, ut excutiántur, potestatem dant.

R. Verbera carnificum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut hæredes fierent in domo Dómini. **V.** Tradidérunt corpóra sua propter Deum ad supplicia. **Ut.**

Lectio vi.

Sæva auri cupiditas, ubi nihil minis extórquet, réliquum spei tolléndæ pecúniæ in verbéribus et suppliciiis repónit. Religántur fratres sancti ad palum, ignibus ad látera admóti exurúntur: deinde circa

rotárum vertiginem adstricti diutíssime verberántur: tota nox inter crudelíssima paupertátis Sanctórum et innocéntiæ supplicia expénditur. Dénique cum omnes jam artes potiúndi argénti tentátæ essent, nec successíssent, ne quid inausum de concepta crudelitate relinquerétur, ab iisdem latrónibus, anno salutis humanæ millésimo quinto, pridie Idus Novémbris, in Dei laudibus constantíssime permanentes, trucidántur. Bolesláus, nece Sanctórum innocénti cognita, eámdem grátiam, quam præbúerat vivis, servávit et mórtuis: qui beatórum fratrum corpóra honorificentíssima sepultúra Casimíriæ in majóri Polónia cóndidit. Bárnabas sumptuósus in erémum revér- sus, vitæ fratrum suórum æmulus, assiduís oratió- nibus, vigiliis jejuniisque addíctus, paulo post sancto fine quiévit: et ipse pii regis mandáto ad fratres suos appósitus, ut quibus in cœlesti pátria esset conjúctus, in terris eódem túmulo cum eis cónditus quiésceret.

R. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holo-

causti hóstiam accépit illos, et in témpore erit respectus illórum: * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. **V.** Qui confidunt in illum, intelligunt veritatem: et fideles in dilectione acquiescent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo témpore: Dixit Iesus discipulis suis: Atténdite a fermento Pharisæórum, quod est hypócrisis. Et reliqua.

Homília Venerábilis Bedæ Presbýteri.

Lib. 4. in Lucam cap. 52.

De hoc fermento Apóstolus præcipit: Itaque epulémur, non in fermento véteri, neque in fermento malitiæ et nequitiæ, sed in ázymis sinceritatis et veritatis. Nam sicut módicum fermentum totam farinæ, cui injicitur, massam corrumpit, univérsamque mox conspersiónem suo sapóre commaculat: sic nimirum simulatio, cujus semel ánimus imbúerit, tota virtutum sinceritate, et veritate fraudabit. Est ergo sensus: Atténdite, ne æmulémini simulatores,

quia véniet profecto témpus, in quo et vestra virtus omnibus, et eórum revelétur hypócrisis.

R. Propter testaméntum Dómini et leges paternas, sancti Dei perstiterunt in amore fraternitatis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. **V.** Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia.

Lectio viii.

Verum quod séquitur: Quóniam quæ in ténebris dixístis, in lúmine dicéntur: non solum in futuro, quando cuncta córdium abscondita proferéntur ad lucem, sed et in præsénti témpore potest congruenter accipi: quóniam quæ inter ténebras quondam pressurárum carcerumque umbras vel locúti, vel passi sunt Apóstoli, nunc clarificáta per orbem Ecclésia, lectis eórum áctibus, públice prædicántur. Ne terreámini ab his, qui occidunt corpus. Si persecutores Sanctórum, occisis corpóribus, non habent amplius, quid contra illos agant: ergo supervácuá fuerunt insánia qui mórtua Mártyrum membra feris avibúsque discerpénda próncipiunt, cum nequáquam

omnipoténtiæ Dei, quin ea resuscitádo vivíficet, obistere possint.

R. Hæc est vera fraternitas, quæ numquam pótuít violári certámíne: qui effúso sángine secúti sunt Dóminum: * Contemnentes aulam régiam, pervenérunt ad regna cœlestia. **V.** Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Contemnentes. Glória Patri. Contemnentes.

Lectio ix.

Duo autem sunt génera persecutorum: unum palam sæviéntium, álterum fícte fraudulénterque blandiéntium. Contra utrúmque nos munire atque institúere volens Salvátor, et supra ab hypócrisi Pharisæórum atténdere, et hic a carníficum cæde præcipit non timere: quia videlicet post mortem nec horum crudelitas, nec illórum váleat simulatio duráre. Nonne quinque pásseres véneunt dipóndio? Si minutíssima, inquit, animália, et quæ quólibet per áera ferúntur volatília, Deus oblivisci non potest, vos, qui ad imáginem facti estis Creatóris, non debétis terréri ab his, qui occidunt corpus: quia qui irrationabilia

animália gubernat, rationalia curáre non désinit.

Te Deum laudámus.

Eadem Die.

S. Josaphat Ep. et Mart.

Duplex.

Omnia ut die 26. Septembris, pag. 32*

Die 15. Novembris.

S. Leopoldi Archiducis Austriæ.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont., præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui sanctum Leopoldum ex principatu et curis sæculi hujus, immaculatum ad regnum cœlesté traduxísti: concède propítius; tua cleméntia ita nos per hæc temporália dirigi, ut æternæ vitæ consortes effíci mereámur. Per Dóminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Leopoldus Austriæ Márchio, singulári præcónio pietátis, quæ in eo mirífice elucebat, Pius cognominátus, in primo statim ætátis flore ea virtutum íntia concépit,

quæ annorum progressu in insignem vitæ sanctitatem effloruerunt. Erat enim in iuvene cum Dei timore præclara integritas, continentia et humilitas, in viro iustitia, misericordia, sapientia et præcipuus religionis cultus. Patre Leopoldo defuncto et principatus regimine suscepto, curis licet conjugalibus implicatus, et tam domesticis, quam publicis negotiis impeditus, sedulo tamen pietatis, et misericordiae munera subiens, lassos roborabat, oppresses sublevabat, inopes fovébat, inter multiplices regendi sollicitudines, totque laborum studia immaculatum sese ab hoc sæculo custodiébat, temporalia tractando, æterna dispónens.

R. Honestum fecit illum Dominus, et custodivit eum ab inimicis, et a seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. **V.** Justum deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei. **Et.**

Lectio v.

Hic princeps sacerdotis virisque religiosos admodum coluit, summos quoque Pontifices tanta veneratione prosecutus est,

ut ab Innocentio secundo Romano Pontifice peculiaris sancti Petri filius appellaretur. Duo monasteria celeberrima Claustroneoburgense, et sanctæ Crucis in valle Nemorosa construxit, et amplissimis censibus dotavit. Melicense quoque a se instauratum magno cum sumptu illustravit. Post hujus modi præclara suæ erga Deum pietatis monumenta, cum Austriæ principatum quadraginta annis laudabiliter rexisset, anno Domini millésimo centésimo trigésimo sexto, vita sancte functus atque sacramentis munitus, e terris ad cælestem Jerusalem transiit.

R. Amavit eum Dominus, et ornavit eum: stolam gloriæ induit eum, * Et ad portas paradisi coronavit eum. **V.** Induit eum Dominus lorica fidei, et ornavit eum. **Et** ad portas.

Lectio vi.

Ejus corpus Claustroneoburgi conditum, innumeris miraculis claruit, quibus Deus tanti viri sanctitatem mundo declaratum voluit. Nam ad Leopoldi invocationem, ejusdem meritis et precibus, mortui suscitati, cæci illuminati,

surdus auditus, mutis loquendi facultas, claudis gressus, variis morbis laborantibus sanitas, vincis libertas restituta: alii quoque aliam ejusdem operam mirabiliter experti sunt. Quibus clarissimis sanctionis documentis rite cognitis Innocentius octavus Leopoldum sanctorum catalogo adscripsit. Ejus sacra ossa e tumulo a Maximiliano primo imperatore translata, in eadem Claustroneoburgensi ecclesia cum debito honore assertantur.

R. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingredere in requiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus. **V.** Iste est, qui contempsit vitam mundi, et pervenit ad cælestia regna. **Quia.** Gloria Patri. **Quia.**

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum et reverti. **Et** reliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbyteri.

Ex lib. 5. Comment. in Luc. c. 19.

Homo nobilis ille est, cui superius cæcus clamabat: Fili David, miserere mei, et venienti Jerosolymam concinebant: Hosanna Filio David! Benedictus, qui venit in nomine Domini Rex Israel. Longinqua regio Ecclesia est ex gentibus, de qua eidem homini nobili, qui loquitur: Ego autem constitutus sum rex ab eo, dicitur a Patre: Postula a me, et dabo tibi gentes hereditatem tuam, et possessionem tuam terminos terræ. Quæ videlicet hereditas ac possessio, bifaria ratione regio longinqua vocatur, vel quia a finibus terræ clamat ad Dominum, vel quia longe est a peccatoribus salus: et cum Deus ubique sit presens, longe tamen ab eorum sensu, qui idola colunt, Deus verus est. Sed qui erant longe, facti sunt prope in sanguine Christi.

R. Iste est qui ante Deum magnas virtutes operatus est, et de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. **V.** Ecce homo sine querela, ve-

rus Dei cultor, abstinentes se ab omni opere malo, et permanens in innocentia sua. *Ipse.*

Lectio viii.

Vocatis autem decem servis, dedit eis decem mnas: denarius numerus ad legem pertinet propter Decalogum. Vocat igitur Paterfamilias decem servos, quia elegit discipulos per litteram legis imbuitos. Dat eis decem mnas, quia dicta legis spiritaliter intelligenda revelat. Post passionem quippe resurrectionemque aperuit illis sensum, ut intelligerent scripturas. Mina namque, quam Graeci mnam vocant, centum drachmis appenditur: et omnis scripturae sermo, qui vitae coelestis perfectionem suggerit, quasi numeri centenarii pondere fulgescit.

R. Sint lumbi vestri praecincti, et lucernae ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis. **V.** Vigilate ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. **Et. Gloria Patri. Et.**

Lectio ix.

Et ait illis: Negotiamini, dum venio: verba, in-

quit, legis ac prophetarum, mystica interpretatione discussa, populis offerre, atque ab eis fidei confessionem, morumque probitatem recipite, juxta quod Psalmista suis auditoribus praecipit, dicens: Sumite tympanum: hoc est laudem praedicationis in cordis intentione percipite, et devotionem operis in carnis castigatione reddite. Tympanum quippe est pellis in ligno extenta, pellis vero in ligno extenta caro est nostra ad exemplum Dominicae Crucis afflicta.

Te Deum laudamus.

Die 17. Novembris.

B. Salomeae Virg. Ord. S. Clarae.

Duplex.

Omnia de Communi Virginum, praeter sequentia.

Oratio.

Deus, qui in beata Salomea terreni regni contemptum cum virginitatis candore in connubio sociasti: concede nobis, quaesumus; ut ejus exemplo tibi casto et humili corde servientes, immarcescibilem coronam gloriae in caelis consequi mereamur. Per Dominum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.**Lectio iv.**

Salomea regio sanguine Cracoviae orta, Lesci quinti Poloniae principis et Grimislaviae ducissae Russiae filia, Boleslai Pudici beatae Cunenundis virginis sponsi soror, ab ipsa infantia singularibus a Deo naturae et gratiae exornata donis, admiranda futurae sanctitatis praemonstravit indicia. Ex tunc enim eluxit in ea optima indoles et juncta morum puritati maturitas. Pietati vero supra aetatem addicta, adhuc puellula virginitatem suam Deo statuerat consecrandam; sed parentum voluntati obsequi jussa, qui procerum Poloniae permoti consilio ad gravissima evitanda dissidia, precibus Andreae Hungarorum regis auerant, triennis in Hungariam abducitur, Colomanno regio Hungariae principi desponsanda. Crevit ibi sub optima disciplina in dies humanioribus litteris et pietate proficiens; nuptiis subinde in legitima aetate celebratis, mutuo cum sponso consensu virginitatem suam (ut constans scriptorum traditio est) perpetuo illibatam servavit. Cujus integritati ut prospici-

ceret, virorum colloquia declinans, triplici cilicio, jejuniis, vigiliis, et oratione se praemunivit.

R. Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam, * Et deducet te mirabiliter dextera tua. **V.** Specie tua, et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. **Et deducet.**

Lectio v.

Colomanno Haliciae scopetro in Russia potito, Salomea etiam in regali solio Christo humiliter satagens famulari, saeculi fastum exosa, splendidiorem, quo pro status sui ratione utebatur, ornatum deposuit, iis deinceps contenta indumentis, quae viduis dumtaxat gestare moris erat. Integras saepe noctes contemplationi intenta traduxit, inter quam aliquando caelitus emissa voce, ad majorem terrenarum rerum contemptum roborari promeruit. Sponso denique e vivis sublato, Cracoviam revertitur, ubi et regias opes in excitandis Fratrum Minorum, Clarissarumve monasteriis, ac pauperum sublevandis inopiis insumpsit, et altioris perfectionis succensa desiderio, mundo nuntium remisit, ac sanctae Clarae institutum in Zavi-

chosténsi professa est monasterio. Inde ob Tartarorum incursiones ad aliud solitario loco exstructum cœnobium, quod sanctæ Mariæ de Scala appellatur, una cum monialibus se contulit. Utrobique autem abbatissæ munere functa, in exacta religiosarum legum custodia, mortificationis et patientiæ studio se exercens, alumnis suis omnium virtutum exemplar facta est, et magistra.

R. Dilexisti iustitiam, et odisti iniquitatem: * Propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ. **V.** Propter veritatem, et mansuetudinem, et iustitiam. **Propterea.**

Lectio vi.

Completis autem viginti octo monasticæ vitæ annis, dum inter missarum sollemnium Evangelii lectioni, qua a teneris annis delectabatur, attenderet, extremo morbo corripitur; statimque mortem intra octiduum sibi imminere prophético spiritu prænuntiavit. Qua instante, sodales suas ad mutuæ pacis, caritatis, et castitatis amorem cohortata, cœlesti denique Deiparæ cum pûero Jesu sibi apparente recreata visione, ad immaculatam Sponsi nû-

ptias feliciter evolavit, die decima septima Novembris, anno salutis ducentesimo sexagesimo octavo supra milliesimum, ætatis suæ sexagesimo septimo. Animam ipsius sub specie lucidissimi sideris ex ore prodeuntem se conspexisse adstantes sorores memoriæ prodiderunt. Angelorum etiam concensus eadem hora auditi sunt. Percrescente autem ejus sanctitatis, et miraculorum fama, corpus septimo ab obitu mense, elevatum, et miro fragrans odore, purissimoque liquore circumfusus, quo ægri peruncti statim sanati sunt, repertum, ad Cracoviensem sancti Francisci Fratrum Minorum ecclesiam, ut vivens optaverat, sollemniter translatum, confluentes undique populi venerantur. Cultum hunc quatuor sæculorum decursu jûgerit auctum, ritique recognitum, Clemens Papa decimus approbavit, diemque obitus ipsius ecclesiastico Officio celebrandum indulsit.

R. Afferentur regi virgines post eam, proxima ejus * Afferentur tibi in lætitia et exsultatione. **V.** Specie tua et pulchritudine tua intendente, prospere procede,

et regna. Afferentur. Gloria Patri. Afferentur.

In III. Noct. Homil. in Evang. Simile erit regnum cœlorum. **de Comm. Virg. 1. loco.**

Dominica proxima
post diem 13. Nov., vel ipsa
13. die cadente.

S. Stanislai Kostkæ
S. J. Conf. P. R. P.

Duplex 1. classis cum Oct.

Omnia de Comm. Conf. non
Pont. in primo ordine, præter
sequentia.

Oratio.

Deus, qui inter cetera sapientiæ tuæ miracula, etiam in tenera ætate maturæ sanctitatis gratiam contulisti: da, quæsumus; ut beati Stanislai exemplo, tempus instanter operando redimentes, in æternam ingredi requiem festinemus. Per Dñm.

In I. Nocturno Lect. Justus si morte. **de Comm. Confess. non Pont. 1. loco.**

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Stanislâus, senatoria Kostkarum gente ortus in Polonia, quam olim esset militiam secuturus, nomen Jesu prænuntiavit, parituræ matris

grémio divinitus inscriptum. Virginitatem adhuc puer ita coluit, ut paterna in mensa si quid minus pudice dictum audisset, præ horróre exanimis corrueret. Ad Viennense in Aústria seminarium studiorum causa missus, non minus exemplo sodalibus quam venerationi fuit. Coactus in lutherani hospitis ædes migrare, ibique a Paulo fratre ad liberiores vitam omni etiam asperitatum genere incitatus, domesticum bellum toto biennio constantissime sustinuit, ad æterna se, non ad caduca, natum affirmans. Itaque unicum illi erat rerum cœlestium desiderium, perpétua cum Deo consuetudo, cultus Deiparæ adeo tener, ut matrem suavissime appellaret.

R. Honestum fecit illum Dominus, et custodivit eum ab inimicis, et a seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. **V.** Justum deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei. **Et.**

Lectio v.

Quotidianæ fratris vexationi crebra ipse jejunia, flagella, aliosque insontis corpusculi cruciatus

adjiciens, lethalem in morbum incidit. Quo ingravescente, cum dæmonem horrendi canis specie insilientem signo Crucis ter fugasset, sacrum Viaticum, quod in hæretica domo decumbens frustra ab hominibus petebat, ab Angelis accepit. Mox ad pueri Jesu complexum a beatissima ejus Matre comiter admissus, ac Societati jussus nomen dare, subito convaleuit. Sed cum aditum ad illam patris timor in Germania præcluderet, peregrini habitu, solus, pedes, mendicus fugam arripit, certus non sistere, nisi voti compos fiat. Iter non uno Dei beneficio prosperum fuit. Nam præter alia, Pauli profugum fratrem, jam assequentis equi, immisso divinitus torpore, constiterunt. Stanislæus Angelorum pane iterum angelico ministerio refectus, post duodécies centena passuum millia, tandem Romæ in Societatem Jesu a sancto Francisco Borgia generali Præposito meruit cooptari.

R. Amavit eum Dominus, et ornavit eum: stolam gloriæ induit eum, * Et ad portas paradisi coronavit eum. **V.** Induit eum Dñs lorïcã fidei, et ornavit eum. **Et.**

Lectio vi.

Tironis emeriti virtutes in religiôsæ vitæ palæstra splendidius eluxere; caritas præsertim erga Deum, in quem assidue alienata a sensibus mente rapiebatur. Inde illi facies semper accensa, nonnumquam radians, perennes lacrymæ; ardor pectoris tantus, ut média quoque hieme foret ingesta idéntidem gélica temperandus. Itaque amore verius quam febræ æstuans, die assumptæ in cælum Virgini, sacro, ad ejus triumphalem pompam propius, ut optaverat, spectandam, ab ipsa beatarum Virginum choro stipata vocatus est ex Quirinâli domo probationis, anno innocentis vitæ décimo octavo, operum plénior quam diærum. Multis post obitum miraculis in sua præsertim Polonia enituit; cujus armis contra formidabiles Turcarum exercitus spectabilis e cælo affuit non semel, et civitates alias peste, alias incendio liberavit. Quam obrem Clemens décimus eum inter primarios totius regni Patronos constituit; Benedictus vero décimus tertius (quod a Cleménte undécimo jam pridem fuc-

rat decretum) in sanctorum numerum retulit.

R. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingredere in requiem meam:

* Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus. **V.** Iste est, qui contempsit vitam mundi, et pervenit ad cœlestia regna. **Quia. Glória Patri. Quia.**

In III. Nocturno:

(Pro Diœcesi Gnesnensi et Posnaniensi.)

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo tempore: Oblati sunt Jesu parvuli, ut manus eis imponeret. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Psalm. 118.

Quid parvulus, nisi humilis? Hæc sunt mirabilia testimonia tua, Domine, quæ scrutata est anima parvuli hujus: et ideo invenit, quia humiliatus est, et parvulus factus est. Quis enim facit mandata tua, sicut facienda sunt, id est ex fide quæ per dilectionem Dei operatur, nisi ejus in corde per Spiritum sanctum ipsa dilectio diffundatur? Hoc etiam

iste parvulus confitetur. Os meum, inquit, aperui, et attraxi spiritum, quia mandata tua desiderabam. Quid desiderabat, nisi facere mandata divina? Sed non erat unde faceret infirmus fortia, et parvulus magna. Aperuit os, confitens quod per se ipse non faceret, et attraxit unde faceret.

R. Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, et de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. **V.** Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, et permanens in innocentia sua. **Ipse.**

Lectio viii.

Junior sum ego, inquit, et contemptus: justificationes tuas non sum oblitus. Non sicut inimici mei, qui oblitus sunt verborum tuorum. Videtur autem minor ætate non oblitus justificationes Dei, dolere pro inimicis suis ætate majoribus, qui oblitus sunt. Nam quid est, junior ego non sum oblitus, nisi illi majores oblitus sunt? Sed contemptum se dicit hic junior; ideo factus est major: quia ignobilia et contemptibilia mundi elégit Deus, et ea quæ non sunt,

tamquam sint, ut ea quæ sunt evacuëntur. Et ecce sunt novissimi, qui erant primi, et primi, qui erant novissimi.

R. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis. **V.** Vigilâte ergo, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. **Et vos similes. Glória Patri. Et vos similes.**

Lectio ix.

Iste autem junior non est oblitus, quia non suam voluit habere justitiam, sed Dei; de qua etiam nunc dicit: Justitia tua justitia in æternum. Propter hanc passus est persecutionem junior a majore, ut diceret junior quod sequitur: Tribulatio et necessitas invenerunt me; mandata tua meditatio mea est. Sæviant, persequantur; dum tamen mandata Dei non relinquuntur, et ex ipsis mandatis etiam qui sæviunt diligantur. Intellectum da mihi, et vivam. Intellectum poscit iste junior, quem si non haberet, non super seniores intelligeret. Sed eum poscit in tribulatione et necessitate, quo intelli-

gat quam sit contemnendum, quod ei possunt auferre persequentes inimici, a quibus se dicit esse contemptum.

Te Deum laudamus.

In aliis Diocesisibus.

In III. Noct. Homil. in Evang. Sint lumbi vestri. de Communi Conf. non Pont. 1. loco.

Prima die libera infra Oct.

S. Stanislai Kostkæ Confessoris.

Semiduplex.

(Pro Diocesi Gnesn. et Posnan.)

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Ambrósii Episcopi.

In obitu Valentini.

Lectio iv.

Amisimus juvenem, in quo duo pariter acerbant dolorem, annorum immaturitas, et consiliorum senectus. Et ille quidem se suarum virtutum remuneratione solatur, eo quod in juventute sua labores absorbit, pericula multa toleravit. Jugum maluit grave emendationis propositi, quam molle illud ac plenum deliciarum invitamentis cervice portare. Plurimi sunt, qui se a peccatis et lubrico juven-

tutis in senectute revocare potuerunt; rarus autem, qui in juventute grave jugum seria sobrietate portaverit. Hoc est illud jugum, de quo Dominus in Evangelio ait: Tollite jugum meum super vos. Si quis ergo, antequam gravi oneretur peccatorum sarcina, tulerit jugum in juventute, singulariter sedebit, non cum plurimis.

R. Honestum fecit illum Dominus, et custodivit eum ab inimicis, et a seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. **V.** Justum deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei. **Et.**

Lectio v.

Et quid jam de aliis dicam, qui etiam ludo juventutis putaverint abstinendum, reseccandam ætatis licentiam, lenitatem senectutis in alienis annis deferendam? Cœpit ita frequentare jejunium, ut plerumque ipse impransus convivium suis comitibus exhiberet. Quis tam dominus servi quam ille sui corporis fuit? Quis tam aliorum arbiter, quam ille suæ censor ætatis? Quid de pietate ejus loquar? Orabat. Sed forte dicatur: Quid ei profuit sua oratio? ecce in

primo vitæ occidit cursu. Esto tamen dolendum sit, quod primæva obierit ætate: gratulandum nihilominus est, quod virtutum stipendiis veteranus decesserit. In illo omnibus lubrico adolescentiæ tempore tanta laus morum ejus fuit, ut omnem memoriam doloris obducatur. Quod enim obiit, fragilitatis est; quod talis fuit, admirationis.

R. Amavit eum Dominus, et ornavit eum: stolam gloriæ induit eum; * Et ad portas paradisi coronavit eum. **V.** Induit eum Dominus loriceam fidei, et ornavit eum. **Et.**

Lectio vi.

Sed quia vita Sanctorum non hic in terris est, sed in cœlo (Justi enim vivere Christus, et mori lucrum, quia et dissolvi et cum Christo esse multo melius), dolendum est, quod nobis cito raptus sit; consolandum, quod ad meliora transierit. Nec putet aliquis, meritis ejus obitus celeritate detractum. Raptus est Enoch, ne malitia mutaret cor ejus: et Josias decimo octavo anno regni sui ita Domini Pascha celebravit, ut omnes retro principes devotione superaret; nec diutius fidei suæ

méritis supervixit. Próspectis igitur nos, sancta anima, de loco superiore tamquam inferiora respiciens. Habitasti in corpore tamquam calceamento eo usa, non ut in volúcro, ut quasi superior et eminentior, quovelles, tuum circumferres sine ulla offensione vestigium. Super columbas simplicior, super áquilas levior, super agnos clementior, super vitulos innocentior.

R. Iste homo perfecit ómnia, quæ locutus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. **V.** Iste est, qui contempsit vitam mundi, et pervénit ad coeléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo tempore: Oblati sunt Jesu párvuli, ut manus eis impóneret. Et reliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

In Luc. cap. 18.

Sinite púeros venire ad me. Atque ætas hæc infirma est viribus, inválida ingénio, im-

matúra consilió: non ergo ea præfertur; alióquin obéssset adollescere. Cur autem púeros aptos regno dicit esse coelórum? Fortásse quia malítiam nesciant, fraudare non norint, referre non aúdeant, opes, honórem ambitionemque non appetant. Verum, non ignorare ista virtútis est; sed contémnere; nec continéntiæ laus; ubi infirmitátis intégritas. Non igitur pueritia; sed æmula puerilis simplicitátis bóntas designátur. Dénique hoc ipse Salvátor expressit, dicens: Nisi conversi fuéritis, et efficiámini sicut puer iste, non intrábitis in regnum coelórum.

R. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercedat pro peccátis ómnium populórum. **V.** Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, abstínens se ab omni ópere malo, et permanens in innocentia sua. Ipse.

Lectio viii.

Quis est ergo puer imitándus Apóstolis Christi? nisi forte ille, de quo Isaías dicit: Puer natus est nobis; ipse enim tibi puer dixit: Tolle crucem tuam, et sé-

quere me. Et ut agnóscas púerum, cum maledicerétur, non remaledixit; cum percuterétur, non percussit. Hæc est enim perfectá virtus. Itaque et in pueritia est quædam venerabilis morum senectus, et in senectúte innocens pueritia. Senectus enim venerabilis est; non diuturna, nec número annórum computáta: cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita imaculáta. Unde et scriptum est: Laudáte, púeri, Dóminum: quia nemo nisi perfectus laudat Dóminum.

R. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in mánibus vestris: * Et vos símiles hominibus exspectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. **V.** Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Ergo fugiámus superbiám, sequámur puerilem simplicitátem: quia veritas adversária superbiæ, simplicitas autem concurrens veritáti in ipsa humilitate sublimis. Nec, sicut Cain, fratérna spécie dolum percussóris abscondat; sed fo-

ris intráque sit frater. Nunc distántiam verbórum inténde. Ubi ad se infántes accédere jubet, ut eos vel precatione, vel mánuum impositione benediceret, púeros appellat: ubi præcipit non scandalizándos, pusillos vocat. Non enim scandalizántur, qui tangúntur a Christo: non labúntur, qui Christo propínquant: sed labúntur illi, quos pusillos, non atátis exigúitas, sed virtútis pusillitas fecit. Te Deum laudámus.

Die Octava

S. Stanislai Kostkæ Confessoris.

Dúplex.

(Pro Dicecesi Gnesn. et Posnan.)

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Ennodii Episcopi.

In Vit. S. Epiph. Ep. Ticin.

Lectio iv.

Beatí Stanislái paréntum quid retexam sánguinis prærogátivam, quorum familiæ et nobilitátis caput est filius? Hic processu témporis et labóris ad sextum et décimum atátis annum divíno favóre perductus cana consilia in annis puerilibus

meditabatur. Vernabat in illo præ ceteris mater bonorum operum verecundia. Formositas lucis corporeæ index animæ fuit. Ridébant genæ; nítida simul lábia commendábant dupliciter mella sermónum: nec non quocúmque vertísset óculos, serenitatem mentis nuntiábat adspéctus; frons cæreæ pulchritúdinis, et candóris illius, quæ solis passa rádios colorem traxit ab æthere: vultus vitæ similis.

R. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodivit eum ab inimicis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritatem ætérnam. **V.** Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. **Et.**

Lectio v.

Erat prióribus sancta injungéntibus obsecúndans, æquálibus blandus atque officiósus, sequéntibus mera caritate commúnis: nulli se præferens, cum religioso cursu per cælestem trámitem ómnibus antefret; laudatiónis amore vácuus, cum quotidie in eo laudánda adolescerent. De pudicitia júvenis mei quid loquar? Carnem se habere, nisi cum se moritúrum esse memínerat, ne-

sciébat. Utebátur lectiône pro réquie; quid libri docuissent, vita signabátur. Jam si illa retéxam, quas inimicórum sustinuit insoléntias, quali procéllas pessimórum virtúte contempserit, ad hæc enarránda lingua non sufficiet. Sub tali cruce triénnum duxit, soli Deo dolórum suórum secreta manifestans. Romam pétiit; in quo itinere quid molestiarum sustinúerit, quid virtútum gésserit, festinans ad majóra prætereo.

R. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ induit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. **V.** Induit eum Dóminus lorícám fidei, et ornávit eum. **Et.**

Lectio vi.

Convérsi illico ómnium óculi: nemo illum in mortálium número computábat, cui ómnia cælestis grátiae vidébant bona constáre. Talis jam ad decimum octávum ætátis suæ pervénit annum, in quo servórum Dei número dedicátus, senum cœtibus puer adjúctus est. Stupuérunt plúrimi, sed extérni, qui mores illius cum ætátis immaturitate jungébant, seram credébant dignitatem hanc rédditam esse, qui

nóverant. Scimus júvenem istum non oportere pro ætátis imaturitate censeri, nec debere gravis consilii homínibus teneros pro quocúmque óbice annos afférri. Vir namque cana morum integritate probábilis, geminata laude dignus est, si illi ad venerabile mentis impérium puerile corpus obtémperet. Conversatio, non anni, aut adolescéntiam áperit, aut senectam.

R. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. **V.** Iste est, qui contempsit vitam mundi, et pervénit ad cælestia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo tempore: Obláti sunt Jesu párvuli, ut manus eis impóneret. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbýteri.

Sinite párvulos venire ad me; tálum est enim regnum Dei. Significánte dixit: Tálum est, non istórum; ut ostén-

deret, non ætatem regnare, sed mores; et his, qui símlem habérent innocéntiam et simplicitatem, præmium repromítti. Quisquis non receperit regnum Dei, velut párvulus, non intrábit in illud. Sicut puer non perseverat in iracúndia, non læsus méminit, non videns pulchram mulierem delectátur, non aliud cógitat, aliud loquitur: sic et vos, nisi talem habueritis innocéntiam et animi puritatem, regnum cælórum non poteritis intráre. Et compléxans eos benedicébat. Compléxus benedicít párvulos, ut húmiles spiritu sua benedictiône, grátia, et dilectiône dignos esse significet.

R. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédát pro peccátis ómnium populórum. **V.** Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et permans in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Quidam genu flexo ante eum, rogábat eum dicens: Magister bone, quid fáciám, ut vitam ætérnam percípíam? Audierat, cre-

do, iste quæsitör vitæ æternæ, tantum eos, qui parvulorum velint esse similes, dignos esse intröitu regni cœlestis; atque ideo curam gerens tractätus certioris, poscit sibi, non per parabolas, sed apërte, quibus öperum méritis vitam æternam cönsequi possit, exponi. Jesus autem dixit ei: Præcepta nosti? Hæc est puerilis inöcëntiæ cástitas, quæ nobis imitanda propönitur, si regnum Dei volumus inträre. At ille respöndens, ait: Magister, hæc ömnia observävi a juventute mea.

R. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus dñm suum, quando revertatur a nuptiis. **V.** Vigiläte ergo, quia nescitis, qua hora Dñmus vester venturus sit. **Et. Glória Patri. Et.**

Lectio ix.

Non est putandus homo iste vel voto tentantis, ut quidam putavere, Dñm interrogasse, vel de sua esse vita mentitus, cum se legis mandata custodisse dicebat; sed simpliciter, ut vixerit, esse confessus. Quia si mendacii, aut simulationis noxa reus tene-

retur, nequáquam intúitus arcána cordis ejus, eum diligere diceretur. Jesus. Diligit enim Dñmus eos, qui mandata legis, quamvis minora, custödiunt: sed nihilöminus quod in lege minus fuerat, iis qui perfecti esse desiderant, ostendit: quia non venit solvere legem, aut Prophétas, sed adimplere. Ad quam profecto adimplétionem pertinet, quod hic consequenter adjungitur: Vade, quæcumque habes vende, et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo; et veni, sequere me.

Te Deum laudamus.

Pro aliis Diöcesibus.

Secunda die infra Octavam S. Stanislai Kostkæ.

Semiduplex.

In I. Nocturno Lectiones ex Dominica præcedenti.

In II. Nocturno.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

Serm. de martyribus, quod aut imitandi, aut non laudandi.

Lectio iv.

Qui Sanctorum merita religiosa caritate miratur, quique justorum glórias frequenti laude collöquitur, eorum mores sanctos, atque justitiam imitetur; quoniam quem delectat Sancti alicujus meritum, delectare debet par circa cultum Dei obsequium. Quare aut imitari debet, si laudat; aut laudare non debet, si imitari detractat; ut qui alium laudat, laudabilem se reddat; et qui Sanctorum merita admiratur, mirabilis ipse vitæ sanctitate reddatur. Nam si propterea justos fidelesque diligimus, quod in ipsis justitiam, fidemque suspicimus, possumus nos quoque esse quod sunt, si faciamus ipsi, quod faciunt.

R. Honestum fecit illum Dñmus, et custodivit eum ab inimicis, et a seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. **V.** Justum deduxit Dñmus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei. **Et.**

Lectio v.

Neque enim difficile nobis est, quod ab ipsis geritur, imitari cum sine præcedenti exemplo ab antiquis talia gesta conspiciamus: ut non ipsi aliorum æmuli redderentur, sed æmulanda virtutis seipso nobis præberent exemplum: ut dum nos ex ipsis, et ex nobis alii proficiunt, sic Christus in suis semper

servis in Ecclesia sancta laudetur. Unde ab origine mundi innocens Abel occiditur, Enoch Deo placens transfertur, justus Noe invenitur, Abraham fidelis probatur, Moyses mansuetus dignoscitur: Joseph castus, David lenis, Elias acceptus, Daniel sanctus, tres pueri victores redduntur. **R.** Amavit eum Dñmus, et ornavit eum: stolam gloriæ induit eum, * Et ad portas paradisi coronavit eum. **V.** Induit eum Dñmus loriam fidei, et ornavit eum. **Et.**

Lectio vi.

Apóstoli discipuli Christi credentium magistri habentur, e quibus eruditi Confessores fortissimi pugnant, Martyres perfecti triumphant, et christiani semper exercitus diabolum Deo armati debellant. In istis semper pares virtutes, dissimiles pugnae, gloriösæ victoriæ. Unde tu, christiane, delicatus es miles, si putas te posse sine pugna vincere, sine certamine triumphare. Exsere vires, fortiter dimica, atrociter in prælio isto concerta. Considera pactum, conditionem attende, militiam nosce: pactum, quod spondisti, conditionem, qua acces-

sisti, militiam, cui nomen dedisti.

R. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam:

* Quia te vidi justum coram me ex omnibus géntibus. **V.** Iste est, qui contempsit vitam mundi, et pervénit ad cœlestia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12. c.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorii Papæ.

Homilia 13. in Evang.

Sed véniens Dominus, quid servis vigilántibus exhibeat, audiámus: Amen dico vobis, quod præcinget se, et faciet illos discumbere, et transiens ministrabit illis. Præcinget se, id est, ad retributióem præparabit. Et faciet illos discumbere, id est, in æterna quiete refoveri. Discumbere quippe nostrum in regno quiescere est. Unde rursus Domi-

nus dicit: Vénient, et recumbent cum Abraham, Isaac, et Jacob. Transiens autem Dominus ministrat, quia lucis suæ illustratióne nos satiát. Transire vero dictum est, cum de iudicio ad regnum redit.

R. Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est: et de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. **V.** Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, et permanens in innocentia sua. Ipse.

Lectio viii.

Sed quid, si servi in prima vigilia negligentes existunt? Prima quippe vigilia, primæ ætatis custodia est. Sed neque sic desperandum est, et a bono opere cessandum. Nam longanimitatis suæ patientiam insinuans Dominus subdit: Et si venerit in secunda vigilia, et si in tertia vigilia venerit, et ita invenerit, beati sunt servi illi. Prima quippe vigilia primævum tempus est, id est pueritia. Secunda adolescentia vel juvenus, quæ auctoritate sacri eloquii unum sunt, dicente Salomone: Latere juvenis in

adolescentia tua. Tertia autem senectus accipitur.

R. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis. **V.** Vigiláte ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Qui ergo vigilare in prima vigilia noluit, custodiat vel secundam: ut qui converti a pravitatibus suis in pueritia neglexit, ad vias vitæ saltem in tempore juventutis evigilet. Et qui evigilare in secunda vigilia noluit, tertiæ vigiliæ remédia non amittat; ut qui in juventute ad vias vitæ non evigilat, saltem in senectute respiscat. Pensate, fratres carissimi, quia conclusit Dei pietas duritiam nostram. Non est jam, quid homo excusationis inveniat. Deus despicitur, et expectat: contemni se videt, et revocat: injuriam de contemptu suo suscipit, et tamen quandoque revertentibus etiam præmia promittit.

Te Deum laudamus.

Tertia die infra Octavam S. Stanislai Kostkæ.

Semiduplex.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

De Sermone sancti Joannis Chrysostomi.

De S. Philogonio.

Lectio iv.

Ad hanc beatam requiem transiit beatus Stanislæus. Quam igitur oratio par sit tiri laudibus, quem Deus tam felici sorte dignatus est? Non est ulla. Sed age, dic mihi, num idcirco silēbimus? et cujus rei gratia convenimus? An dicemus nos haud posse magnitudinem gestorum oratione consequi? Atqui ob hoc ipsum necesse est dicere, quandoquidem hæc est præcipua laudum illius pars, quod factis verba æquiparari non possint. Nam quorum benefacta naturam etiam superant mortalem, perspicuum est, quod horum laudes excédunt linguam humanam. Haud tamen ob id aspernabitur officium nostrum, quod pro viribus præstamus, sed suum imitabitur Dominum. Siquidem et ille viduæ, duos tantum oboles dejicienti

in gazophylácium, non tantum duórum obolórum mercédem, sed multo ámplius réddidit.

R. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimicis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. **V.** Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit illi.

Lectio v.
Proinde, quamvis nostræ facultátes exiguæ sint, minimique pretii, attamen, quæ pòssumus, offerimus. Ea licet non respóndent magnitúdini meritórum animæ præclári justique Stanislai, tamen hoc ipsum celsitúdinis illius máximum fúerit arguméntum, quod nec pusilla repéllat, sed idem fáciat quod solent divites. Siquidem illi, cum accéperint a tenúibus exigua, quibus non egent, sua vicissim appónunt, remunerántes eos, qui quod póterant obtúlerint. Itidem et hic, cum accéperit a nobis laudem verbis peractam, qua nequáquam eget, redonábit nobis per ipsa facta benedictiónem, qua semper uti pòssimus.

R. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam gló-

riæ induit eum, * Et ad portas paradisi coronávit eum. **V.** Induit eum Dóminus lorícám fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.
Unde ígítur laudatióne illius auspiciábitur? An a magistrátu, quem Spíritus illi trádidit grátia? Nam mundáni magistrátus nequáquam pòssunt christianórum demonstráre virtútes; quin pótius frequénter habent accusatióne malitiæ. Quam ob causam? Quóniam et sollicitúdes amicórum, et circumcursatiónes, et adulationes, áliaque permúlta his fœdióra tales magistrátus solent conciliáre. Céterum, ubi Deus suo suffrágio designárit áliquem, incorruptum suffrágium, aliénium ab omni suspicióne iudicium, indubitáta fúerit delécti comprobátió, propter ejus, qui delégit, auctoritátem.

R. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. **V.** Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœlestia regna. Quia te vidi. **Gloria Patri.** Quia te vidi.

In III. Nocturno:
Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12. c.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 208. in Lucam.

Audistis modo Evangelium, quid monuerit nos, cautos nos faciens, volens esse expeditos, et paratos ad expectandum novissima; ut post novissima, quæ sunt in hoc sæculo metuenda, succédant réquies, quæ non habet finem. Beati qui participes facti fuerint. Erunt autem tunc securi, qui modo non sunt securi: et iterum tunc timebunt, qui modo timere nolunt. Ad hanc expectationem et propter hanc spem christiani facti sumus.

R. Iste est qui ante Deum magnas virtutes operatus est, et de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse intercedat pro peccatis ómnium populórum. **V.** Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, et permansens in innocéntia sua. **Ipse.**

Lectio viii.

Nonne spes nostra non est de hoc sæculo? Non amemus sæculum. Ab amore sæculi hujus vocati sumus, ut aliud sæculum speremus, et diligamus. In hoc abstinere nos debemus ab ómnibus illicitis concupiscentiis, hoc est, lumbos accinctos habere debemus; et fervere, et lucere in operibus bonis, hoc est: lucernas ardentes in manibus habere. Dixit enim ipse Dóminus discipulis suis alio loco Evangelii: Nemo accendit lucernam, et ponit eam sub módio, sed super candelábrum, ut luceat ómnibus, qui in domo sunt.

R. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum, quando revertatur a nuptiis. **V.** Vigilate ergo, quia nescitis, qua hora Dóminus vester venturus sit. **Et. Gloria Patri. Et.**

Lectio ix.

Et, ut ostenderet unde dicebat, subjecit, et ait: Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant bona facta vestra, et glorificent Patrem vestrum qui in cælis est. Lumbos nostros accinctos esse vóluit,

et lucernas ardentes. Quid est lumbos accinctos? Declina a malo. Quid est lucere? Quid est lucernas ardentes habere? hoc est: Et fac bonum. Quid est, quod adjunxit, et ait: Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis: nisi quod in illo Psalmo sequitur: Inquire pacem, et persequere eam. Te Deum laudamus.

**Quarta die infra Octavam
S. Stanislai Kostkæ.**

Semiduplex.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

De Sermone sancti Joannis
Chrysostomi.

De S. Philogonio.

Lectio iv.

 quantum autem sit pietatis argumentum quod Deus illum tanto magistratu dignum iudicavit, audi. Christus excitatus a morte, quid dicit Petro? Postquam enim illum interrogasset: Petre, amas me? isque respondisset: Tu Domine scis, quod amo te; dicit illi: Si diligis me, pasce oves meas. Hoc autem dicebat, non solum ut nobis certissime

declararet, quantopere ipsum diligeret Petrus, verum etiam ut palam faceret, quantam haberet benevolentiam erga suas oves. Itaque si quis voluerit illi commendatus esse, curam habeat ovium illius, publicam quaerat utilitatem, fratrum suorum salutem prospiciat.

R. Honestum fecit illum Dominus, et custodivit eum ab inimicis, et a seductori- bus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem aeternam. **V.** Justum deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei. **Et.**

Lectio v.

Nullum enim officium hoc Deo carius est, et ob id alicubi dicit: Simon, Simon, expetivit te satanas, ut cribraret te tamquam triticum, sed ego rogavi pro te, ne deficiat fides tua. Quod igitur hujus sollicitudinis curaque premium mihi rependis? Eadem curam, quam nobis impendit, reposcit. Nam et tu, inquit, aliquando conversus confirma fratres tuos. Neque prorsus alia res est, quae perinde declaret doceatque, quis sit fidelis, et amans Christi, quam si fratrum curam agat, pro-

que illorum salute gerat sollicitudinem.

R. Amavit eum Dominus, et ornavit eum: stolam gloriae induit eum, * Et ad portas paradisi coronavit eum. **V.** Induit eum Dominus lorica fidei, et ornavit eum. **Et.**

Lectio vi.

Haec omnes audiant et monachi, qui montium occuparunt cacumina, quique modis omnibus seipsos mundo crucifixerunt, quo pro viribus ecclesiarum et praefectos adjuvent, horumque curas leniant precibus, concordia, caritate, scientes, quod nisi modis omnibus opitulentur iis, qui tot periculis objiciuntur, per gratiam Dei, totque negotiorum curas sustinent, quibuscumque possunt rationibus auxilientur, quamquam procul habitantes, et victus sors ipsis periisset, et tota in scopulum impigerisset sapientia.

R. Iste homo perfecit omnia, quae locutus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrede in requiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus. **V.** Iste est, qui contempsit vitam mundi, et pervenit ad caelestia regna. **Quia. Gloria Patri. Quia.**

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12. c.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri praecincti, et lucernae ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini
Episcopi.

Serm. 108. in Lucam.

Maec tria, hoc est, abstinentia a malo, et operatio boni, et spes praemii aeterni, commemorata sunt in actibus Apostolorum, ubi scriptum est: Quia docebat eos Paulus de continentia, de justitia, et spe vitae aeternae. Ad continentiam pertinet: Sint lumbi vestri accincti. Ad justitiam pertinet: Et lucernae ardentes. Ad expectationem Domini pertinet: Quae est spes vitae aeternae. Ergo, Declina a malo, haec est continentia, hi sunt lumbi accincti; Et fac bonum, haec est justitia, haec sunt lucernae ardentes; Quare pacem et sequere eam, haec est expectatio futuri saeculi.

R. Iste est qui ante Deum magnas virtutes operatus est, et de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse

intercedat pro peccatis omnium populorum. **V.** Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, et permanens in innocentia sua. **Ipsè.**

Lectio viii.

Habentes autem ista præcepta et promissa, quid querimus in terra dies bonos, ubi eos invenire non possumus? Scio enim, quia eos queritis, quando aut ægrotatis, aut in tribulationibus estis, quæ abundant in hoc sæculo; quoniam quando ætas vergit ad finem, et senex plenus est querelis, et nullis gaudiis; inter omnes tribulationes, quibus conteritur genus humanum, non querunt homines nisi dies bonos, et vitam volunt longam, quam hic habere non possunt.

R. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis. **V.** Vigilate ergo, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. **Et. Glória Patri. Et.**

Lectio ix.

Quid ergo est vita hominis, etiam illa, quæ longa dicitur? Audite, non a me, sed mecum simul.

Ait enim nobis quidam: Venite filii, audite me, timorem Domini docebo vos. En, quam rem vult docere, et cui rei utilis est timor Domini? Sequitur: Quis est homo, qui vult vitam, et diligit dies videre bonos? Respondemus omnes: Nos volumus. Quod sequitur, audiamus: Cōhibe linguam tuam a malo, et labia tua ne loquantur dolum. Modo dic: Ego. Eja respondeat mihi aliquis: Ego. Et cum hoc feceris, securus expectata vitam, et dies bonos; quære pacem, et sequere eam; et tunc bona fronte dices Domino: Feci quod jussisti, redde quod promissisti.

Te Deum laudamus.

Quinta die infra Octavam S. Stanislai Kostkæ.**Semiduplex.**

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Noct. Lect. Deridetur. ut in Comm. 2. loco.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Petri Chrysologi.**Ex Serm. 24. post init.**

Novus ordo vigiliarum, novus habitus imperatur: Sint lumbi vestri præcincti. Nil de vestitu, nil de calceamentis, nil de ipsius occursum apparatu servi vigilantes admonentur: sed tota in præcingendis lumbis mandatur cura, tota in constringendis lumbis statuitur vis præcepti, addito lucernarum solatio tantum, sine quo nec noctis aperitur obscuritas, nec venientis diei clarescit adspectus.

R. Iste est qui ante Deum magnas virtutes operatus est, et de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. **V.** Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, et permanens in innocentia sua. **Ipsè.**

Lectio viii.

Cingulum quidem est proprie indicium servitutis; quod et discursus expeditus reddat, et faciat obsequentes, sed dixisse suffecerat: Estote præcincti. Cur lumbos potissimum nominat? Cur tanta jubén-

tis reverentia lumborum facit magnopere mentionem? Queris, quare? quia in lumbis est tota corporis causa: ex lumbis tota carnis negotia suscitantur, in lumbis tota est humani lapsus, humanæ fragilitatis occasio. Inde venit, quod virtutis ignaros reddit, efficit segniore.

R. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis. **V.** Vigilate ergo, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. **Et. Glória Patri. Et.**

Lectio ix.

Hinc est ergo, quod principaliter Dominus lumbos nostros adstringi jubet balteo castitatis, et totum carnis nostræ pendulum, fluidum, resolutum, constringi mandat continua zona virtutis: ut carne succincta ad Domini occursum liber, velox, expeditus nostræ mentis reddatur incensus. Hæc tamen audiens, homo, scire debes, quia te non retardat ab occursum Dei caro: quia ipsius occursum officii ipsius est inseparabilis comes, si tu ejus componas sarcinas, si

réleves ónera ejus, si pénédula et sinuósa involúera ejus tu próvidus viátor adstringas.

Te Deum laudámus.

Sexta die infra Oct.
S. Stanislai Kostkæ.

Semiduplex.

In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Ex libro Morálium sancti
Gregórii Papæ.

Lib. 10. cap. 17.

Lectio iv.

Bene justi simplicitas et lampas esse dicitur, et contémpa. Lampas, quia intérius lucet; et contémpa, quia extérius non lucet. Intus ardet flamma caritátis, foris nulla glória respléndet decóris. Lucet ergo et despíctur, qui flagrans virtútibus, abjéctus æstimátur. Sed úsquequo lampas ista contémnitur? Úsquequo despícabilis habétur? Numquid non fulgórem suum nullátenuis éxserit, et nunquam quanta claritáte cándeat osténdit? Osténdit plane; nam prótinus ádditur: Paráta ad tempus statútum. Statútum quippe contémpaé lámpadis tempus est extrémí júdicíi prædestiná-

tus dies, quo justus quisque, qui nunc despíctur, quanta potestáte fúlgeat, demonstrátur.

R. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. V. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Tunc enim cum Deo júdices véniunt, qui nunc pro Deo injúste júdicántur. Tunc eórum lux tanto látius émicat, quanto eos nunc manus persequéntium dúrius angústat. Tunc reproborum óculis patéscet, quod cœlésti potestáte subnící sunt, qui terréna ómnia sponte reliquérunt. Unde eléctis Véritas dicit: Vos, qui secúti estis me, in regeneratione cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super duódecim sedes, júdicántes duódecim tribus Israél. Neque enim plus quam duódecim júdices illa intérni conséssus cúria non habébit; sed nimirum duodenário número quántitas universitátis exprímitur: quia quisquis stímulo divíní amoris excitátus hic poséssa reliquerit, illic pro-

cul dúbio culmen júdicáriæ potestátis obtinébit.

R. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ induit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. V. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Hinc est enim, quod de sanctæ Ecclesiæ Sponso per Salomónem dicitur: Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum senatóribus terræ. Hinc Isaias ait: Dóminus ad júdicium véniet cum senióribus pópuli sui. Hinc eósdem senióres Véritas non jam fámulos, sed amícos denúnciat, dicens: Non jam dicam vos servos, sed amícos meos. Quos Psalmista intuens ait: Mihi autem nimis honoráti sunt amíci tui, Deus: quorum dum celsitúdinem cordis adspíceret, mundi glóriam qua calce calcárent, prótinus áddidit: Nimis confortátus est princípátus eórum. Ac ne paucos esse crederémus quos proficere usque ad sumám tantæ perfectiónis agnóscimus, illico adjúnxit: Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur. Quot itaque nunc pro amore veritátis sese libénter

humíliant, tot tunc in júdicio lámpades corúscant.

R. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. V. Iste est, qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 12. c.

In illo témpore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et reliqua.

Homilia sancti Petri

Chrysólogi.

Serm. 24.

Constringénda est ergo caro continéntiæ cingulo, ne effúsa vítiis, ac toto peccatórum graváta póndere, supérnis et cœléstibus insistere non possit incéssibus. Bene Dóminus adjécit: Et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: quia semper ad innocéntiæ testimónium lucérnæ noctúrno portántur in témpore: et sicut vítiis amícae semper sunt ténébræ, ita lucérnæ sem-

per inimicæ criminibus; sociæ semper boni operis sunt lucernæ.

R. Iste est qui ante Deum magnas virtutes operatus est, et de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse intercédât pro peccatis omnium populorum. **V.** Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, et permanens in innocentia sua. **Ipse.**

Lectio viii.

Sed in manibus sanctorum ipsa bona opera sunt lucernæ, dicente Domino: Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant vestra bona opera. Et vere portant lucernas suas, vere foméntis operum, vere misericordiæ unguento inflammant lampades suas, quæ cum loco, proposito, studio latitant, opere, virtute, méritis coruscant, ac splendent toto orbe terrarum. Et quia exspectationis suæ Dominus satis tristes, satis anxios nóverat mores: ne quis superarétur tædio, ne quis lasséscret tarditate, ne quis longæ exspectationis fatigatione succumberet, perseverantibus beatitudinem cælestem, cæleste promittit obsequium.

R. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus exspectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis. **V.** Vigilaté ergo, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. **Et vos. Glória Patri. Et vos.**

Lectio ix.

Et ne ipsius beatitudinis qualitas haberetur incerta, mox adjecit: Amen dico vobis, quia præcinget se, et faciet illos discumbere, et transiens ministrabit eis. Præcinget se Deus, et faciet servos discumbere, et ministrabit eis. En mutatio inaudita rerum, en terribilis corrèptio dominationis, en pavenda conversio servitutis: quia parumper servus adstitit in Domino sui exspectatione succinctus, et sustinendi fidem brevi fatigatione portavit; cui ut talionem redderet, dissimulat se in ipsa divinitate divinitas.

Te Deum laudamus.

**Septima die infra Octavam
S. Stanislai Kostkæ.**

Semiduplex.

**In I. Nocturno Lectiones de
Scriptura occurrente.**

grèdere in requiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus. **V.** Iste est, qui contempsit vitam mundi, et pervenit ad cælestia regna. **Quia. Glória Patri. Quia.**

In III. Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. *Luc. Cap. 12.*

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris. **Et reliqua.**

**Homilia sancti Fulgentii
Episcopi.**

Ex Sermone de Conf.

Si istum Domini sermonem secundum litteram velimus accipere, nihil in eo comodi spiritalis possumus invenire. Quid enim proficit ad animæ salutem, si aliquis corporaliter aut lumbos præcingat, aut lucernam accendat? In lumbis itaque concupiscentia carnalis ostenditur, in lucernis vero fides et caritas christiana monstratur. Jubens igitur Dominus lumbos nostros præcingi, concupiscentias carnis sine dubio præcipit refrenari. Imperans autem, ut lucernas ardentes habeamus, hoc uti-

que jubet, ut et lumine veræ fidei splendamus, et sanctæ caritatis operibus ferveamus.

R. Iste est qui ante Deum magnas virtutes operatus est, et de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse intercédât pro peccatis omnium populorum. **V.** Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, et permanens in innocentia sua. **Ipse.**

Lectio viii.

Ista, quæ de Evangelio proposuimus, cum prophetis sermonibus conferamus. Utrumque enim testamentum Deus instituit, unus Dominus dedit: etsi sunt utriusque testamenti diversa pro temporibus sacramenta, concordat tamen in utroque salutis humanæ sententia, quæ præcipitur, ut non peccemus, et jubetur, ut bonis operibus insistamus. Per Isaiam Dominus omnes his admonet verbis: Auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis, quiescite perverse agere, discite benefacere. Quid est enim: Sint lumbi vestri præcincti, nisi, Quiescite agere perverse? quid est: Sint lucernæ ardentes, nisi, Discite benefacere?

R. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis. **V.** Vigiláte ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. **Et. Glória Patri. Et.**

Lectio ix. dicitur de Homilia in Evang. Dominicæ, et de ea fit Commem. in Laudibus.

Die 30. Novembris.

S. Andræe Apost., Patr. Dioc. Varmiens.

Duplex 1. classis cum Oct.

Omnia ut in Breviario eadem die præter sequ. Lectiones.

In I. Nocturno Lectiones ut in Breviario cum suis RR.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Andræe Apóstolus, Bethsáidæ natus, qui est Galilææ vicus, frater Petri, discipulus Joannis Baptistæ, cum eum de Christo dicentem audisset: Ecce agnus Dei: secutus Jesum, fratrem quoque suum ad eundem perduxit. Cum postea una cum fratre piscaretur in mari Galilææ, ambo a prætereunte Christo Domino ante alios Apóstolos vocati illis verbis: Venite post me, faciam vos

fieri piscatores hominum, nullam interponentes moram, et relictis retibus, secuti sunt eum. Post cujus passionem et resurrectionem Andræe, cum in Scythiam Europæ, quæ ei provincia ad Christi fidem disseminandam obtigerat, venisset, deinde Epírum ac Thraciam peragrasset, doctrina et miraculis innumerabiles homines ad Christum convertit.

R. Homo Dei ducebatur, ut crucifigerent eum: populus autem clamabat voce magna, dicens: * Innocens ejus sanguis sine causa damnatur. **V.** Cumque ducerent eum, ut crucifigeretur, factus est concursus populorum clamantium, et dicentium. **Innocens.**

Ex actis Ecclesiarum

Achajæ.

Lectio v.

Passionem sancti Andræe Apóstoli, quam oculis nostris vidimus, omnes presbyteri et diaconi ecclesiarum Achajæ scribimus. Univeris ecclesiis, quæ sunt in Oriente et Occidente, et Meridiano, et Septentrione in Christi nomine constitutis: Pax vobis, et universis, qui credunt in unum Deum, in Trinitate perfectum. Cum proconsul Ægæas Patras civitatem in-

gressus esset, cepit compellere credentes Christo ad sacrificia idolorum. Huic occurrens sanctus Andræe, Oportebat, ait, ut et tu, qui iudex esse hominum comprobaris, iudicem tuum, qui est in caelo, cognosceres et agnitem coleres, et colendo eum, qui verus Deus est, ab his, qui dii non sunt, animum revocares.

R. O bona crux, quæ decorem et pulchritudinem de membris Domini suscepisti, accipe me ab hominibus, et redde me magistro meo: * Ut per te me recipiat, qui per te me redemit. **V.** Beatus Andræe expansis manibus ad caelum orabat, dicens: Salva me, bona crux. Ut per te.

Lectio vi.

Quo audito, Ægæas dixit: Tu es Andræe, qui destruis templa deorum, et suades hominibus superstitionem illam sectam, quam nuper detectam Romani principes exterminari jussurunt? Andræe respondit: Romani principes nondum cognoverunt hoc, quod pro salute hominum veniens Filius Dei docuerit idola non solum deos non esse, sed esse demonia inimica humano generi. Ægæas iratus: Ista superstitio-

sa et vana verba Jesus vester dum predicaret, Judæi illum crucis patibulo affixerunt. Andræe contra: O si velles scire mysterium crucis, quam rationabili caritate auctor humani generis, pro restauratione nostra hoc crucis patibulum non invitus, sed sponte suscepit, secus sentires.

R. Expandi manus meas tota die in cruce ad populum non credentem, sed contradicentem mihi: * Qui ambulat vias non bonas, sed post peccata sua. **V.** Deus ultionum Dominus, Deus ultionum libere egit: exaltare, qui iudicas terram, redde retributionem superbis. **Qui. Glória Patri. Qui. In III. Noct. Lect. ut in Brev.**

Officium secundum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Aegæas furens jussit Andræam in carcerem retrudi, unde populus eum facile liberasset, nisi ipse obstitisset, vehementius rogans, ne se ad optatissimam martyrii coronam properantem impedirent. Mane facto, Ægæas Apóstolum ad se adduci præcepit, perseverantem-

que in sententia flagellis cædi, et cruci affigi mandavit, ita ut ligatus pedibus ac manibus quasi in equileo tenderetur: ne clavis affixus cito deficeret, sed potius longo cruciatu conficeretur. **R.** Homo Dei. 124*

Lectio v.

Cum pervenisset ad locum Andréas, ubi crux parata erat, videns eam a longe, exclamavit voce magna dicens: Salve crux, quæ in corpore Christi dedicata es, et ex membrorum ejus margaritis ornata. Antequam te ascenderet Dominus, timorem terrenum habuisti, modo vero amorem cælestem obtinens, quanta in te gaudia habes, quanta munera præparata! Securus ergo et gaudens venio ad te, ita ut et tu exultans suscipias me discipulum ejus, qui pendit in te, quia amator semper tuus fui, et desideravi amplecti te.

R. O bona crux. 125*

Lectio vi.

O bona crux, quæ decorem et pulchritudinem de membris Domini suscepisti, diu desiderata, sollicitate amata, sine intermissione quesita, et aliquando jam concupiscenti animo præparata, accipe me ab

hominibus, et redde me Magistro meo, ut per te me recipiat, qui per te redemit me. Et hæc dicens exspoliavit se, et vestimenta sua tradidit carnificibus. Qui accedentes levaverunt eum in crucem, et extendentes funibus totum corpus ejus (sicut eis jussum fuerat) suspenderunt.

R. Expandi manus. 125*

In III. Nocturno

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 4. c.

In illo tempore: Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem, qui vocatur Petrus, et Andréam fratrem ejus, mittentes rete in mare. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Ex Homilia 14. in cap. 4. Matth.

Perpēde et fidem, et obedientiam vocatorum, (cognosces, quam dulcis sit piscatio) siquidem in medio operis constituti cum illum audissent jubentem, nihil distulerunt, nihil omnino cunctati sunt. Non dixerunt: Revertemur domum, loquemur propinquis, sed cuncta illico relinquentes, fecerunt quod Elisæus quo-

que sub Elia legitur implevisse. Talem quippe a nobis obedientiam Christus efflagitat, ut neque punctum temporis differamus, etiãmsi nos aliquid necessarium urgere videatur.

R. Oravit sanctus Andreas, dum respiceret in cœlum, et voce magna clamavit, et dixit: Tu es Deus meus, quem vidi; ne me patiãris ab impio iudice deponi: * Quia virtutem sanctæ crucis agnovi. **V.** Tu es magister meus Christus, quem dilexi, quem cognovi, quem confessus sum: tantummodo in ista voce exaudi me. **Quia.**

Lectio viii.

Propter quod et alium quemdam accedentem se et rogantem, ut ad sepeliendum patrem rediret, ne id quidem facere permisit, ostendens, quia Christus sit etiam cunctis necessitatibus præferendus. Sed dices forsã, máxima fuisse promissa. Et hoc est, propter quod illos maxime admiror. Quia enim nondum signum aliquod factum fuisse viderunt, tamen promissionis magnitudinẽ crediderunt, ut etiam Christum sequi rebus omnibus anteferrant, et illis quippe

ipsis, quibus capti sunt, verbis facile crediderunt, alios quoque per eadem a se capiendos.

R. Videns crucem Andreas exclamavit, dicens: O crux admirabilis, o crux desiderabilis, o crux, quæ per totum mundum rutilas, * Suscipe discipulum Christi, ac per te me recipiat, qui per te moriens me redemit. **V.** O bona crux, quæ decorem et pulchritudinem de membris Dñi suscepisti. **Suscipe. Glória. Suscipe.**

Lectio ix.

Petro igitur et Andréæ hoc promisit, Jacôbo vero et Joãnni nihil tale pollicitus est. Siquidem obedientiam præcedentium, his quoque ad credendum iter paravit. Vide autem, quam etiam diligenter inopiam eorum Evangelista signaverit: Invenit, inquit, reficientes retia sua. Tanta erat egestatis magnitudo, ut vetera contexerent, quia emere nova nequibant. Nec sane parva hæc sunt documenta virtutis, facile omnem tolerare pauperiem, de justis laboribus vivere, mutua sibi caritate connecti, secum habere inopem patrem, atque in ejus obséquio laborare. **Te Deum.**

Index alphabeticus.

Adalberti, Episc. et Mart. P. R. P. Translat. dupl.	pag. 76*
Æschili, Episc. et Mart. Transl. dupl.	51*
Andree, Apost. Patr. Diœces. Varmiens. duplex 1. cl. cum Oct.	124*
Benedicti, Joannis, Matthæi, Isaaci atque Christiani quinque Fratrum Mart. P. R. P. dupl.	87*
Birgittæ, Viduæ, dupl.	55*
Bronislavæ, Virg. Sanctimon. Ord. Præmonstratens., dupl. maj.	24*
Brunonis, Episc. et Mart. Apost. Prussiæ, dupl.	74*
Gereonis et Socior. Mart. dupl.	72*
Gratiar. act. pro victoria ex Turcis an. MDCXXI. obtenta, dupl. maj.	59*
Hedwigis, Viduæ, P. R. P. dupl. maj.	72*
Joachim, Genit. B. M. V. Protect. R. P. dupl. 1. cl. cum Oct.	1*
Joannis a Capistrano, Conf. dupl.	82*
Joannis Cantii, Conf. dupl. 1. cl. cum Oct.	87*
Josaphati, Episc. et Mart. dupl.	32* et 91*
Ladislai de Gielniow, Conf. P. R. P. Ord. Minor. de Observantia, duplex 1. classis cum Octava.	26*
— Octava, dupl.	29*
Leopoldi, Archiducis Austriæ, dupl.	91*
Reliquiarum Ss. Diœces. Varm. et Sambiens. dupl.	20*
— in Eccles. Upsal. dupl.	32*
Salomeæ, Virg. Ord. S. Claræ, dupl.	94*
Stanislai, Episc. et Mart. P. R. P. Translat. dupl.	37*
Stanislai Kostkæ, S. J. Conf. P. R. P. dupl. 1. cl. cum Oct.	97*
— Octava. (Pro Diœc. Gnesn. et Posn.)	103*
— — — (Pro aliis Diœces.)	121*
Ursulæ et Sociar. Virg. et Mart. dupl.	81*
Vincentii Kadlubek de Rosis, Episc. Cracov. dupl. maj.	85*
Wenceslai, Mart. P. R. P. dupl. maj. Cracoviæ autem in Eccles. Cath. dupl. 1. cl. cum Oct.	44*
— Octava, dupl.	50*

ADPROBATIO.

Revisione rite peracta cum originalibus omnia concordare reperta sunt.

Ex Secretaria Sacr. Rit. Congreg. die 23. Julii 1880.

Pro R. P. D. Placido Ralli, Secretario

Joannes Canonicus Ponzi, **Substitutus.**

I m p r i m a t u r.

Ratisbonæ, die 31. Julii 1880.

M. Dandl, Vicarius in Spirit. Generalis.

Ratisbonæ. Ex Officina Fr. Pustet, S. Sedis Apost. Typogr.